

NOTICE.

Wanted a Head Clerk and Sheristadar for the Office of the Commissioner of the Orissa Division on a salary of Rs 120 rising to Rs 200 by annual increments of Rs 8.

Applications will be received by the undersigned up to the 31st August 1909.

Cuttack } E. V. Levingo,
The 17th August } Commissioner,
1909 } Orissa Division

WARNING

I will not hold myself responsible for any debts from 1-8-09 incurred by Mrs. M. G. Ridsdale now living at Cuttack as she is allowed an allowance monthly.

A. S. B. RIDSDALE.

Wanted an Uriya-knowing Sub-Inspector of Schools for the District of Singhbhum, on a salary of Rs. 50 a month, besides travelling allowance at the rates admissible under the Civil Service Regulations.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 20th August 1909.

Purulia, } John Arthur Cunningham
1-8-09 } Inspector of Schools.
Chota Nagpur Division.

Wanted a Sub-overseer for this District Board on a salary of Rupees thirty (30) plus Rs. 15 Horse allowance. No one need apply who is not qualified under Government Rules and have no experience in Roads and Buildings works for at least three years.

Applications will be received from qualified candidates upto 10th September 1909. The candidates will have to join positively on 30th. September 1909.

Cuttack District } Na.ondra Nath Mitra
Engineer's Office, } District Engineer,
12-8-1909 } Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ହୁ ମହଣ ଚକାକାଦାମ ଧଳସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କ ଗୃହ ବଲ୍ଲଭରେ ବନ୍ଦୀ ହେବ—୧୩୧୦୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫର୍ଦ୍ଦ କର ପାରିବୁ ।

Dhenkanal } Sriram Chandra Bose.
14-8-1909 } Dewan

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅତ୍ୟାଧିକ ପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟରେ କାରଦ ପସରଣ ମୋଡ଼ିଏ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରସାଦ । ଏଥିରେ ଶୁଣା ମହା-ଦେବ ପରମ ରତ୍ନ ଦେବତା କାରଦକୁ ପରମ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଓ ଚକ୍ରାକ୍ଷୟ ଶିଖା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ହୁମ୍

ମାଦକର ପୂଜା, କପଥର ବଧ; ହିଲୋଦ୍ୟ-ମଙ୍ଗଳ କରମାଦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରୀଗୋପାଳ ଓ ଶ୍ରୀମଧୁର କର ସଦପ୍ରକାମ, ସାଦ ହୃଦମାନଙ୍କର କଣି-ବାର ହୃତ, ବାଦ୍ୟ ଏଥିରେ ସମବେଶିତ ଅଛୁ । ଅମ୍ଭେ ବହୁ ଅସୁସ୍ଥ ଓ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ଦୁଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦୋଷମୟ ସଦାଶେ ସରଳ ପଦ୍ୟରେ ଅନବାଦ କର ଏକା ସୁନ୍ଦ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ପ୍ରତି ଖଣି ପୂ ୨୮ ଶ୍ଵାରେ ପମ'ପ୍ର ଦୋଇଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୯ କା ମାତ୍ର ।

ଏ ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରେସ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟି, ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମ୍ସ ନି-କର ଓ ଅନୁଶୋଦୟ ସହାୟମାନଙ୍କରେ ଏକ ପ୍ରକ ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ କାର୍ତ୍ତିକ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତା
କାଳିକାଳୀ } ଶ୍ରୀ କାର୍ତ୍ତିକ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତା
୧୮୧୦୯ } ପ୍ରକାଶକ ।

କୋଷିପ ।

ନରସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାଜି ବାଳକବିଦ୍ୟାଳୟ ସଦାଶ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ମାସିକ ଟ ୧୫୯ ବେତ-ନରେ ଅବଶ୍ୟତ, ଏବ ସେ ମଧ୍ୟ ଗଜସର୍ଦ୍ଦାରକୁ ଭକା ଭଜାରେ ବାସସୁଦ ପଇତେ, ଏବ ସୁନ୍ଦର ଲୁଲିତ ଦେଖାଇଲେ ବକସ୍ୟତରେ ଦରମ ବୃଦ୍ଧି ବସୟ ବର୍ତ୍ତୁର କରାଯିବ । ଦିଲ୍ଲିବର୍ଣ୍ଣିକ୍ରୀକର ପଞ୍ଚମେ ଡାକ୍ତା ଓ ବଣିଗାଚେକ ଶିକ୍ଷା ଜାଣିଥିବା ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କର ଅନେଦକ ପ୍ରାଦ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ସହତ ଦରଖାସ୍ତମାନ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ବା ୩୧-ରଖ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭଠାରୁ ପଠାଇବା ବସ୍ତୁମାତ୍ର ।

S. C. M. H. Mahapatra.
Rajah and Feudatory Chief
of Narsingpur.
14-8-09 Nursingpur Raj office.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବୈଦ୍ୟାଦକ ରକ୍ଷା ମାତୁଲ ।
ଏକା ଧାରଣ ଭଳେ ସୁରୁଷଭୂତାନ, ଧାତୁ-ଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ମୂର୍ଚ୍ଛା, ହୃଦ୍ଘୋଷ, ଶ୍ଵାସ, କାଶ ପ୍ରଭୃତ ଯାତା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହୋଇ ଅଶେଷ୍ୟ ହେବ । ଶ୍ଵାଲୋକଙ୍କର ବନ୍ଧ୍ୟାତ୍ଵ ଓ ସାବଜାୟ ଜଗସୁର ଶାଢ଼ୀ ଅଶେଷ୍ୟ ହୁଏ । ସଦୃଶ ସଦୃଶ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଅଛୁ, ପଞ୍ଚମା ପ୍ରାର୍ଥନାମା ।
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ ମାତୁଲ ଟ ୧୮ ମାତ୍ର

ଶ୍ରୀ ରବିଚନ୍ଦ୍ରର ପର୍ଜା
୨୫ ୦୦ ନମୁ ଗୋଷ୍ଠୀମିଲ ଲେକ
(କଲିକତା ।)

NOTICE

Is hereby given that Bunglow No. 22 Situate in Cuttack cantonment ground near sudder Post office in front of the Cantonment Musjed belonging to late Haji Mohomed Atlas Haji Cassim will be sold by public auction to any highest bidder at 10 A.M. on Sunday the 29th instant intending purchasers are respectfully requested to attend. The purchaser shall have to deposit Rs. 10 per cent immediately the bid is knocked down, the balance payable within 8 days.

Buxibazar } Hashamali Mohomed
Cuttack } Commission Agent
20-8-09 }

କ.ନ.ଦୀପକ ।

A correspondent has sent us the following interesting dialogue between a News paper representative and a publican.

- News Rep. Why have you stopped your advertisements in our paper ?
Pub. You condemn Excise Revenue.
News Rep. But income from advertisement is not revenue; it is private income. You don't seem to know the difference. Revenue is available for any public purpose; our income is not. You can't expect us to spend our income in maintaining Schools and hospitals.
Pub. You consider the drink question a private personal matter.
News.Rep. Exactly so;—why should Government have a control over the matter? The public should have the control.
Pub. Who represent the public ?
News Rep. News papers and Municipal Commissioners.
Pub. I see, I shall have to budget for advertisements and canvassing at Munciepal elections but this means additional expenses.
News Rep. We can let your advertisements in on easier terms.

LOCAL SELF-GOVERNMENT.

There is a general demand for an extension of this principle to the several branches of administration. The demand has been made for a long time. The prospects for a compliance with the demand seem bright and near. It is therefore desirable that we should realize our responsibilities, estimate the nature of the new burden, and form a clear idea of the benefits

of the new administration under the influence of the self-governing principle.

The heading of this article consists of two words; we shall take up the second for analysis and discussion in today's issue.

In its ordinary acceptance the word Government connotes a controlling authority in one and a correlative submission in another. In self-government the governor and the governed are united in the same person or body. It is the most difficult form of government from the governor's point of view. Every man can exercise power over others, provided he is armed with authority to punish resistance to his authority. Arm a man with power to punish disobedience to his orders and laws, and he can rule over others. The world's history furnishes examples of despots and tyrants over millions. In these cases the submission by the subject is not the sequence of moral obligation but of physical necessity. Put physical power is of no avail when a person unites in him the ruler and the ruled. In self government the same person both makes the rules and complies with the rules.

Judged as an abstract proposition self-government ought to be the simplest in conception, easiest of execution and the least expensive form of government. To make rules and laws for one's own guidance appears the easiest and simplest form of legislative work. There is no conflict of opinion, no conflicting interests to be considered. You draft your Bill and you pass it.

But we break the rules made by ourselves oftener than rules made by Government. Many who have never been arraigned before a Magistrate for offences under the Penal Code have been convicted by the tribunal of conscience for breach of rules made by themselves. What then is the reason for this failure in practical application of what seemed so hopeful of success as a theory? The answer to this question is to be found in the merger of the executive in the legislative authority.

These are the difficulties of the principle of self-government on its application to individual life, but the problem assumes more complicated form when it is sought to apply the principle to a community or an organised body. In the latter case the recognition of the principle of representation is an absolute necessity. The representative is vested with the sum total of the ruling power of the several individuals in the community while the moral obligation to submission remains unabated in each individual of the community. The ruling element is brought to a focus, the subject element remains diffused over the original area.

The success of a Government is in an inverse ratio to the resistance to its

laws. When the resistance outweighs the moral obligation to submission, the necessity for enforcement by physical force arises. This is the beginning of despotism. Despotism is born in the border line of voluntary submission and physical force.

For the sake of convenience we shall use the terms subjective and objective to signify the two sources of law. When the ego is the source of the law it is subjective government, when that source is outside ego it is objective. This is so in the case of the individual. For phraseological convenience we ask permission of our readers to use these terms when speaking of communities and organised bodies. We have shown that in the subjective form of Government the enforcement is ineffective. It fails when it ought to succeed best. The resistance is greater in this case than under the objective system.

The question naturally suggests itself "why is this so"?

A man fails to carry out his resolutions because when making them he does not take into account some opinion or matter which though apparently not connected with the subjectmatter of his resolution is in actual conflict with it, and this conflict is not perceived till an attempt is made to give effect to the resolution.

If it is difficult in one's own case to determine the border line between voluntary submission and resistance, how much more difficult it is to do this when it involves the ascertainment of the probable mental attitude of other people. This border line cannot be defined in abstract terms so as to make any definition applicable to human nature generally. It varies; and local conditions of life, among other things, influence the variation. Human nature will render loyal support and submission to certain laws; but there are laws which can be enforced without resistance in one country and yet will not be tolerated in another country. The advantages of the representative system are that the people are required to submit to laws made by their own representative, and the representative is expected to know whether a measure will commend itself to the whole community he represents or will be unpopular with a certain section of that community. No system of Government which tries to enforce the opinion of one section of a community over another, where there is any difference of opinion, is representative in the proper sense. Such a system is partly representative and partly despotic. The secret of successful legislation lies in hitting upon a line of no resistance or least resistance. Conflicting opinions must be taken into account in chalking out the line of legislation. To ignore either of two conflicting opinions is to assume the

attitude of the despot. A *modus vivendi* between two conflicting opinions is desirable. Suppose some people in a community consider a thing obnoxious and demand its extirpation; but it has the support of another section, what should be the duty of a representative Government under such circumstances? Not to extirpate it in response to the wishes of one section but to find an equitable adjustment of the rights of the two parties. The danger in the early stage of representative government arises from a tendency in the representative to manifest an arbitrary attitude. The first step towards this is an omission to attach due importance to contrary views. The growth of this principle in a representative government amounts to the development of a constitutional despotism which is worse than the state of things which we complain of. We hope to resume this subject in a future issue.

ଗର ବା ୨ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଭୂସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରେ ସେନେଗେସରେ ୧୯୩୮ ମସିହା ଦେଇଥିଲା । ଗହ୍ନିରେ ବମ୍ବେର ୨୨୨, ମାନ୍ତ୍ରାଳ ୧୯୧, ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶ ୨୩୨, ବରମା ୧୯୩ ଓ ମସୃଗୁର ୮୫ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥରେ । ଗହ୍ନି ପୂର୍ବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଳ୍ପ ଥିଲା ୨୦୧ । ଭେଗର ହୋପ ବର ବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଗର ବା ୨ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଭୂସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ପୂର୍ବରାଜ୍ୟରେ ୧, ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ୧୯୧୧ ଏବଂ ବମ୍ବେରରେ ୧୯୩୩ ଗର । ପୂର୍ବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଳ୍ପ ଥିଲା ୫୦୮୦ । ଦାର୍ଯ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ଉଠିଯାଇ ଏଣିକି ଦେବତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୟାକାରୀ ଥିଲେ । ସାହାଯ୍ୟ ସଖ୍ୟା ଦମ୍ପିତ୍ୱିକା ଦେଶର ଅବସ୍ଥାର ସ୍ୱର ଚିତ୍ତ ।

ବୋମ୍ବାଇ ଅଞ୍ଚଳ ଗର୍ଭିତା ବିରୋଧରେ ଗରମାସ ବା ୨୫ ରାଜ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ୩୩ ମଧ୍ୟରେ ଏଗାରରାଜ୍ୟ ଜଳ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଏମନ୍ତ ଦତ୍ତବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଯେ ସଂକୀର୍ତ୍ତେଣ ଅଧିକ ସୁରୁଣା ବଢ଼ି ଉପରେ ୫ ଫିଟ୍ ଜଳ ଅଧିକ ହୋଇଗଲା । ଏଥିରେ ଦରବର ଅକେଦ୍ ଜଳମନ୍ତ୍ର ହେଲା ଏବଂ ତ ୮୩ ଶ ଗରବ ପରବାର ସବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ନାସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିବାରୁ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସେଠା ଦେବଦୂର ଚାନ୍ଦା ଉଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ବର୍ଷ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଉତ୍କଳରୁପେ ପାଳନାରୁ ଏକଦଶକରେ ବ୍ୟତିତ ଧାତ ଉତ୍କଳ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ସେଥି ଘୋଷ୍ଟ ଗୁରୁତ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦେବାର ଅଭୟ ଦେଲଣି । ଗୁଣିମାନେ ଅନେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବ୍ୟତିତ କାଟି ନୁଆ ଶାନ୍ତ ସାରଲେଣି ଏବଂ ନାନା ପ୍ରାନ୍ତରେ କଟା କଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି । ଶାନ୍ତ ଧାତର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଅଟେ । ଗତ ଦେବେଦ କଦ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ପସଲ ପକ୍ଷେ ସେମନ୍ତ ରୂପକାର ବ୍ୟତିତ କାଟିବା ପକ୍ଷେ ଗୁଣିକି ଦେମନ୍ତ ସୁଧାକଳକ ଦୋଳଥିଲ । ଗତ ସୋମବାର ବନରୁ ପୁଣି ମେଘ ବାହାରବା ସୁଖର ବସୟ ।

ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ବା ୧୭ ରଖରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଚିଠାରେ ବହୁପତ୍ନୀସୁକ୍ତ ମୁସଲମାନ ବା ହିନ୍ଦୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମରେ ଦାରିତ କରବା ବସୟ ଅଲୋଚନା କରବା କାରଣ ନାହିଁ ମାନବର ଏକ ସତ୍ତା ଦୋଳଥିଲ । ଜଣେ ବକ୍ରା ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ସେ ଜଣେ ପତ୍ନୀ ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ ପତ୍ନୀଙ୍କି ଛାଡ଼ିପକ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ଦାଶା ବ୍ୟତିତ ମାଣି ଅନ୍ୟ ଜଣେ କହୁଲେ ସେ ସମସ୍ତ ପତ୍ନୀମାନେ ତାଙ୍କ ସହର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତା ଥିଲେ ସେ ତାହାକୁ ଛାଡ଼ିପକ ଦେବେ ? ଏହିରୂପ ବାନ୍ କବସ୍ତ୍ରାରେ ବହୁତ ନିଷ୍ଠିତ କ ଦୋଳ ସତ୍ତା ଲାଗିଗଲ । ଅନୁମାନେ କହୁ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମରେ ଦାଶା ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସବୁ କଟି ଛାଡ଼ିଯିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁର ଦୋଳଅଛି ସେ ଅନୁମାନକର ମହାମାନ ବଜ୍ରଲଟ ମହୋଦୟ ଅଗାମୀ ଅକ୍ରମର ମାସ ବା ୨୫ ରଖରେ ସିମଲରୁ ସାଧିକର ଅଭବାର, ଜୟପୁର, ରୁଦ୍ରପୁର, ଗୁଆଲପୁର, ବୁଝାଳ, ଅଦମଦବାଦ ଓ ବଗେଡା ଦୋଳ ନବେମ୍ବର ମାସ ବା ୧୭ ରଖରେ ବୋମ୍ବାଇଠାରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ପରେ ବୋମ୍ବାଇଠାରୁ ବା ୨୦ ରଖରେ ବାହାର ବଜାପୁର, ମଞ୍ଜୁଗୁର, ସିରଙ୍ଗାପତକ, ବଙ୍ଗାଲୋର, ମରୁଗ, ବିତଳାଧରୀ, ଚାଙ୍ଗୋର ଦୋଳ ବସମ୍ବର ମାସ ବା ୧୯ ରଖରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଚିରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ଦେବେ । ସେଠାରୁ ବା ୧୦ ରଖରେ ସାତାକର ଚଲିତବାଠାରେ ବା ୧୫ ରଖରେ ବଗଳମାନ ଦେବେ । ମଞ୍ଜୁଗୁରଠାରେ ମହାମାନଙ୍କର ପ୍ରତି ସପ୍ରାଦକାଳ ଦେବାର ପୁରଦୋଳଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ସୁବା ସମୟରେ ଦେବତା କର ଦାଶା ଧରାଯିବ ।

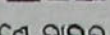
ବାଦର ଲାଭ ଧନୀତାର ପାଣିଦଣ୍ଡ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମତେ ଚଳକ ମାସ ବା ୧୭ ରଖରେ ବଲଗର ଜେଲଖାନାରେ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସରକର ଦୋଳଥିବାର ସମ୍ବଦ ଅସିଅଛି । ବାହାର ପ୍ରାଣ ଦଣ୍ଡ ପରବର୍ତ୍ତେ ସାବଣୀବଳ କାରଣଦ୍ୱୟ ଦେବ, ଜମିକୁ ଯେଉଁ ପ୍ରାଧିକାର ଦୋଳଥିଲ ଏବଂ ଧନୀତା ସୁସ୍ତ ବାହାର ମୁଗସର ଦାଦ ଦେବା ସତ୍ତାରେ ଯେଉଁ ଅବେଦନ କରଥିଲ ସେ ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରାହୀ ଦୋଳ ବାହାରୁ ଜେଲଖାନା ମଧ୍ୟରେ ପାଣି କାଠରେ ଝଲଇ ଦସ୍ତାଗଲ । ପାଣି ମଧ୍ୟ ଉପରକୁ ଧନୀତା ଅବରଜର ଭାବେ ଚାଲି ଯାଇଥିଲ ଏବଂ ଜେଲଖାନା ବାହାରେ ସମ୍ବଦ ଦେବା କାରଣ ଦେବେଦ ଜଣ ସାଦେବ ଛାଡ଼ା କେହି ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଉପସ୍ଥିତ କ ଥିଲେ । ସେମନ୍ତ କର୍ମ ଦେମନ୍ତ ପଳ ।

ଏଠା ଦାଠଯୋଡ଼ୀ ଜଞ୍ଜ ଗରପ୍ତ ପଥର ପାହାଚରେ ଲୋକେ ବାହାରକୁ ନିର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରାନ୍ତେ ଏମନ୍ତ ମଇଳା କରଅଛନ୍ତି ଯେ ବକ ଉପରେ ଉତ୍ତୁଲେକକର ଚାଲିବା ନିଷ୍ଠିକର ଦୋଳ ଅଛି । ପୂର୍ବେ ମିତ୍ତନିପିପାଲିଠିର ଏଥିପ୍ରକ କଡ଼ା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଥିବାରୁ ପାହାଚ ସପା ଥିଲ । ଭରସା କରୁ ଅନୁମାନକର ନୂତନ ଉତ୍ତରଦେସୀରମାନ ଏଥିପ୍ରକ ବିଶେଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ରଖିଲେ । ଦାଠଯୋଡ଼ୀ ବକ ଉତ୍ତୁଲେକକର ଚାଲିବାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଣ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକେ ନଦୀ ଜଳ ସୁତ ପାନା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଗର ମଇଳା ଦେଲେ ସେ ପାଣି ଦୁର୍ଗତ ଦେବ ବୋଲିବା ନିସ୍ତୁପ୍ତୋଳମାୟ । ଅନୁମାନକର ନୂତନ ଉତ୍ତରଦେସୀରମାନ ସୁସ୍ତ ସହରର ନାନା ପ୍ରାଣ ଚାଲି ଦେଖିବାରେ ଅନୁମାନକର ପନ୍ଥୋଷ ଜନ୍ମିଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୋଷ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦୋଷଟି ଶୀଘ୍ର ବୃଦ୍ଧିର ନରକା କାରଣ ଅନୁମାନେ ଏଥିପ୍ରକ ବାକର ବିଶେଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଅକର୍ଷଣ କରୁଅଛୁ ।

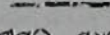

ସନ ୧୯୦୮ ଠାଏ ସାତରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଖୁମ୍ପା ସକସ୍ତ୍ର ଏକକୋଟି ୫୯ ଲକ୍ଷ ୨୯ କଜାର ଟଙ୍କା ଥିଲ । ଗରବର୍ଷର ସକସ୍ତ୍ର ଅପେକ୍ଷା ୯ ୧୦୨୨୫୯ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଅଟେ । ମୋଟ ଅୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଏକକୋଟି ଚୋପଟିଷ ଖୁମ୍ପା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ଖୁମ୍ପା । ଦୂର୍ଦ୍ଦି ଦେବଲ କୋର୍ଟପିଅରେ ଦୋଳଥିଲ ଏବଂ ଚାହିଁର ପରମାଣ ଏକଲକ୍ଷ ୭୭ ଦଜାର ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟତମ କଲ ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ୯ ୧୫୨୮୫ କୁ ବଢ଼ିଥିଲ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅନୁକମ୍ପରେ ମୋଦକମାର ସଖା ଉତ୍ତା ପଡ଼ି କ ଥିଲ । ମାଣି ରଖାଧିକ ଦୂର୍ଦ୍ଦିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ବଲିକବାରେ

ଦେବେଦ ବକ୍ରା ଜମିଦାରର ଓସସତ ପାରିଷିକଟ ପିସ ଅଟେ । ସାଧାରଣ ଖୁମ୍ପାରେ ୨୯ ଦଜାର ଟଙ୍କା ଗଣା ପଡ଼ିଥିଲ । ଚାହିଁର କାରଣ ଅନୁକମ୍ପା ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ବିଧିକରା ଅଟେ । ଖୁମ୍ପା ବକେଡା ସଖା ଥିଲ ୨୮୯୭ ଅର୍ଥତ୍ତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ ୧୦ ବଢ଼ିଥିଲ ।

ବଲିକର ଜଣେ ଡାକ୍ତର ୧୦୦ ଦାଲ ଉପବାସ କର ରହିଥିବା ବସୟ ସେଠାର ଉଦୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତକ ସେ ୧୨ । ୧୪ ଖା ଦାଲ ଗୋଡ଼ ଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ମାଇଲ ଚାଲିବା ଓ ୫୫ ମାଇଲ ସାତକର ଅର୍ଥତ୍ତ ଦାଉଅ ଗାଡ଼ିରେ ଚାଲିବାରେ ବଡ଼ାଉଥିଲେ ଓ ଗାଡ଼ିମତ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ କଥାକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଦଳ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଅଉ ଗୋଡ଼ ଚାଲି ନାହିଁ ମାଣି ସମୟେ ଦାଲ ବୋଡ଼ି ଅଣ୍ଡା ଦୋଳ ଯାଉଥିଲ ଓ ମତ ଉତ୍ତ ଦେଉ ଥିଲ । ଶେଷ ଅଠଦଳ ବାକର ବୌଶସି ପ୍ରକାର ଗୁଲ ଚାଲି କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଲି ନାହିଁ । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଦେବଲ ପାଣି ପିଉଥିଲେ ଏବଂ ବଦେ ଚାହିଁରେ ବହୁତ ନୁଏ ମିଶାଇଥିଲେ । ଦିବଦର ପ୍ରକୃତକ ଓଜନରେ ସେ ଅଧସେର ଉଣା ଦେଉଥିଲେ । ଏ ପକ୍ଷା ସନ୍ତୋଷ ଜନକ କ ଦେବାକୁ ସେ ଅଉ ଅରେ ପକ୍ଷା କର ଦେଖିବାର ବାସନା କରଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନକ ସୋନୀ ରୂପିମାନେ ଯୋଗଦେବା ବାଲରେ ବହୁଦାଲ ସବନ ଶାନ୍ତ ବସୁଥିଲେ ଏବଂ ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏହି ଉପବାସ ବାଣ୍ଡ ଅଦୌ ଚାଲିବା କରଯାଇ କ ପାରେ ।

ମାତ୍ୟବର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟସୂଦନ ଦାସ ସି, ଅଇ ଇକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦେବେଦ ବସୟ ଅନୁମାନକ ପକ୍ଷିତାରେ ଇଂରାଜୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଥିବାରୁ ତାହା ଅନୁମାନକର ସଦୟୋଗୀ ଓଡ଼ିଆ ନବସମାଦକ ବସବତ୍ତ ଲାଗିଅଛି । ପରନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ଖୁମ୍ପାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଥିବା କୁହା ତାଙ୍କୁ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ଲାଗିଲ ପର କବା ଯାଏ । ଅନୁମାନେ ମାତ୍ୟବର ଦାସ ମହାଶୟକର ଯେବେବେଲେ ଦୋଷ ଦେଖିଅଛୁ ଦେବେଦେଲେ ସେମନ୍ତ ବାହା ପ୍ରକାଶ କର ଅଛୁ ଗୁଣ ଦେଖିଲେ ଦେମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କରଅଛୁ । ଦେବେଦ ଦାସ ମହାଶୟକର ଦୋଷଠାରୁ ସୁଖ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସୁବା ଦେବୁ ସେବେ ଅନେକ ସମୟରେ ଅନୁମାନେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଣାସା କର ଅଛୁ ତାହା ଅନୁମାନକର ଦୋଷ ନୁହେ । ବରଂ ସେବଥା ସାହାକୁ ଭଲ କ ଲଗେ ଦୋଷ

ବାହାର । ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ୱଭାବରେ ଦୋଷ ଗୁଣ
 ଉଦୟ ଅଛି ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖି ଦୋଷର
 ବନ୍ଧୁର ହୁଅନ୍ତୁ । ସମ୍ଭାବ୍ୟତାରେ ପ୍ରମୁଦେ ନାନା
 ପ୍ରକାର ଲୋଭେ ଲୋଭାନ୍ତୁ ଏବଂ ସମ୍ପାଦକମ୍ବ
 ପ୍ରମୁଦେ ସୁଦ୍ଧା ନାନା ପ୍ରକାର ଲୋଭକର
 ଲୋଭା ଥାଏ । ଫଳଗୋଳୀ ରୂପା ସୁସ୍ଥ ଦେଖି
 ବଳବଳେଇ ଛୁଟିବା ପୂର୍ବରୁ ସାଧ୍ୟତା ଦୋଷ
 ଥିଲେ ରହ ଦୋଷଥାନ୍ତୁ । ଅନୁମୋଦନ
 ଅନେକ ସମୟରେ ପତ୍ନୀକାର ସମ୍ପାଦକମ୍ବ
 ଦେବେତ୍ର ପ୍ରମୁଦ ଇଂରାଜୀରେ ପ୍ରକାଶିତ କରନ୍ତୁ
 ଏବଂ ଏଣିକି ନିୟମିତରୂପେ ତାହା କରବାର
 ଅଭିଳାଷ ରାଖିଅଛୁ ।

ଦେଶୀ ଚମାଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶିଳ୍ପ ଏ ଦେଶରେ
 ଜାଗରୁକ ଦେବାରୁ ବୈଦେଶିକ ଚମାଣ୍ଡର
 ଅମଦାନ ବସ୍ତୁର ଉତ୍ପାଦନ ପଡ଼ିଅଛି । ଗତବର୍ଷ
 ଅମଦାନ ଦୋଷଥିବା ଚମାଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ୨୯.୪୨
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ରହି ପୂର୍ବବର୍ଷ ୮୪.୩୭
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଚମାଣ୍ଡ ଅମଦାନ ଦେଇଥିଲା ।
 ୧୯୦୭।୮ ମସିହାରେ ଏହା ଶେଷପିଲା
 (Cigarette) ୨୯.୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବଦଳେ
 ଶତ୍ରୁ ଅସିଥିଲା ମାତ୍ର ଗତବର୍ଷ ରହିଲେ ୧୯୩
 ୫୭.୨୯ ଥିଲା । ଅମଦାନ ଦୋଷଥିବା ସର୍ବ
 ଟିକାର ପରମାଣ ୧୯୦୭।୮ ରେ ୩୭୩୪୯୯୨
 ପାଉଁସ ଥିବା ପ୍ରଭେ ଗତବର୍ଷର ପରମାଣ
 ୨୪୯୯୯୯୨ ଥିଲା । ଚୟାଫଳ ଚମାଣ୍ଡ ରପ୍ତାନରେ
 ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଦେଖାଯାଏ । ୧୯୦୭।୮ ମସିହାରେ
 ଏ ଦେଶରୁ ୧୫୪୭୩୫୫ ଟଙ୍କାର ଟିକା ଓନେର
 ରପ୍ତାନ ଦୋଷଥିବା ପ୍ରଭେ ଗତବର୍ଷ ରପ୍ତାନ
 ଦୋଷଥିବା ଚୟାଫଳ ଚମାଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ
 ୯ ୧୯୪୨୯୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏ ବୃଦ୍ଧି ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ସାମାନ୍ୟ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଉନ୍ନତର ଉଦ୍ୟମ ଅଳ୍ପ
 କାଳଦେଲ ଦୋଷଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହା ଗଣନାୟ
 ବୋଲି ଧରାଯାଇ ପରେ । ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ଉନ୍ନତରେ ଲୋକେ ଯେତେ ମନୋହୋଗ
 କରନ୍ତେ ଦେଶରେ ତେତେ ଧନାଗମ ଦେବ
 ଏବଂ ସମସ୍ତକ ଲୋକେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ସୁଖରେ
 କାଳଯାପନ କରନ୍ତେ । କୃଷିକାରୀଠାରେ
 ଚମାଣ୍ଡ ଗୁଣ ଏବଂ ଚମାଣ୍ଡ ଯୈର ସମ୍ପର୍କରେ
 ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପର ଅବତାରଣା ଦୋଷଅଛି ତାହା
 ପ୍ରଧାନସମ୍ପାଦକ ମାନ୍ଦିତ ବଳରୁ ନାନା ପ୍ରକାର
 ରହ ଚମାଣ୍ଡ ମଞ୍ଜି ଅଣି ସେଠାରେ ଗୁଣ ଲାଗି
 ଅଛି ଏବଂ ରହିବୁ ପଲଲଭ ଦେବା ଅଶୀପ୍ରକ ।

ଅଲପ୍ତ ଏବଂ ଦକ୍ଷାଭାଗ ସଂଶୋଧନ
 ବ୍ୟବସାୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ସନ ୧୯୦୮ ସାଲର ବାର୍ଷିକ
 ବଦଳଣୀ ବାହାରିଅଛି । ଅଳ୍ପ ବସ୍ତୁର ଅପସ୍ୟ

ମାତ୍ରକର ଚରଣ ସଂଶୋଧନ ଏ ବ୍ୟବସାୟର
 କାର୍ଯ୍ୟ । ବନବଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହି ଦୁଇ
 ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏକତ୍ର କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ବର୍ଷ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରମତ ଦୋଷ ଦକ୍ଷାଭାଗରେ
 ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଦୋଷଅଛି ଏବଂ ଅଲପ୍ତର
 ବାଲବଳଏବମାତେ ସେଠାକୁ ମତ ସେପେମ୍ବର
 ମାସରେ ପ୍ରେରଣ ଦୋଷଅଛି । ଦକ୍ଷାଭାଗ
 ସୁଲରେ ୧୯୨୩ରୁ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋଷଅଛି । ଏହି ବର୍ଷ ୧୯୨୩ରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଦୋଷ
 ଥିଲେ ଏବଂ ଦୈନିକ ଉତ୍ପାଦନ ୩୯୯ ଥିଲା ।
 ଉତ୍ପାଦନର ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ଶିଖା ଉତ୍ପାଦନ । ନିମ୍ନ-
 ପ୍ରାୟମେଣ ପ୍ରକାଶକେ ନି ୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ୩୯ ଜଣ
 ପାସ କରଥିଲେ ଏବଂ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପରେ ୨୫୦
 ଉତ୍ପାଦିତ ଓ ୧୭୩ ପାସ କରଥିଲେ । ମତ
 ସନ ୧୯୦୭ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ ୩ ବର୍ଷରେ ୩୩୭
 ବାଲକ ଖଲ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଅନୁକ୍ରମରେ
 ୫୯ ଜଣର ସହାୟ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଅବଶିଷ୍ଟ
 ମଧ୍ୟରେ ୨୯୯ ଜଣ ସହାୟକତାରେ ଯେ
 ପଡ଼ିଥିଲେ । ୫୫ଜଣ ସୁଖି ଅପସ୍ୟ କର ଦଣ୍ଡ
 ପଇସେ । ୫୫ଜଣ ମନ ଅଭରଣର ଜଣାମଲେ
 ଏବଂ ୮ ଜଣ ମରଲେ । କୃଷିଶିକ୍ଷା ପାଇଥିବା
 ୧୨୫ ମଧ୍ୟରେ ୭୫ ଜଣ ରହିଲେ ଜାବକା
 ନିକାହ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ନାନା ଶିଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା
 କରୁଥିବା ୨୯୯ ମଧ୍ୟରେ ତେବେ ୨୯ ଜଣ
 ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟରେ ଯେଣ ପାଇବାର ଉପା
 ଯାଇଅଛି । ଶିଳ୍ପପେଶା କୃଷି ଶିକ୍ଷା ଅଧିକ ହିତ-
 ଦର ବୋଲି ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ । ଖଲ୍ୟ ଶିଳ୍ପ-
 ମାତ୍ରର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର
 ଦୁଇଜଣ ଶାସ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ନିୟମ ଦୋଷ-
 ଅଛି । ଏପରି ଏହି ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏଣିକି
 ଯେଉଁମାତେ ଖଲ୍ୟପାଇବେ ସେମାତେମ୍ବରରେ
 ଥିବାବେଳେ ରହ ଚରଣ ଦେଖାଅଥିଲେ ଏବଂ
 ଖଲ୍ୟ ଦୋଷ ସଦାକ୍ଷରେ ଯେଣ ପାଇଲେ
 ବ ୩ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାତେ କରୁ ରହ ଓ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହିବର୍ଷ ମନ୍ତ୍ର
 ଦୋଷଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ପୁସ୍ତକ ପଲବାର
 ଥଣା ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବୃକ୍ଷରୋଗ ।

ଚରଚମାସ ତା ୧ ରଖ ଅଗଷ୍ଟ କାଳରେ
 ବାଲିପୁରଠାରେ ସେଠା କଲେକ୍ଟର ଲି ସାହେ-
 ବକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷରୋଗ ବିଷୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଦୋଷଥିବାର ଅନୁମୋଦନ ଅନନ୍ଦ-
 ସହକରେ ଅବଗତ ଦୋଷଅଛି । ଏବଂ ପଲକସେ
 ପ୍ରାୟ ସହାୟକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗଣ
 ଭଗ୍ୟାଇ ଗୋଟିଏ ସର ରଚିତ ଦୋଷଥିଲା
 ଏବଂ କୃଷିକର ମତ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ଉତ୍ପାଦିତ

ଥାଇ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଲକୃତ କରଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧିତ
 ମହାଶୟ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ବ ସମୟରେ କହଲେ ଯେ
 ପ୍ରାୟ କଲକାୟ, ରୁକ୍ଷ, ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ପସର
 ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଗଛମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ହୁଅନ୍ତୁ ।
 ଦାମାଡ଼ା ସମୟରେ ଗନ୍ଧା ପ୍ରଭାସ୍ତର ବାସିକ
 ଉତ୍ପାଦରେ ବାଲକ ବାଲକାମାତେ ବ୍ୟବସାୟକୁ
 ହୁଣି ପାଇ ଗଛ ଲାଗି । ବାଲିପୁରଠାରେ
 ଗୁରୁତେବକ ଗଳମ୍ବୁଦ୍ୟାୟଣ ହତ ଏବଂ
 ଗୋଟିଏ ଉତ୍ପାଦ ଦେବା ସୁଖକର ବସ୍ତୁ । ଯେଉଁ
 ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଦେଶର କଲକାୟ
 ଓ ଦୃଷ୍ଟି ନିୟମିତ ହୁଏ ରହିଲେ ଲଗାଇବାକାରଣ
 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ମହାଶୟ ଲୋକଙ୍କୁ ବଶେଷରୂପେ ଅନୁ-
 ସେଧ, କଲେ । ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବାଲକ ବଶେଷ ପ୍ରୀତି ଅଛି ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ
 ଠାକୁ ଯାନ୍ତି ସେଠାରେ ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ଗୁଣ ହୁଅନ୍ତି । ସେ ହତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଛ
 ଲଗାଇବା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରଣ ୪୫
 କରେ ଗୋଟିଏ ରଚନା ପଠିତ ଦେଲା । ଅନୁ-
 ମାତେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ପସନ କରୁ ।
 ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାତେ ଗଛ କାଟିବାପାଇଁ
 ଯେମନ୍ତ ପଦ୍ମ ଗଛ ଲଗାଇବାରେ ତେମନ୍ତ
 କମ୍ପଣ । ଏକଦ୍ୱାରା ଯେ ସେମାତେ ଅପଣା
 ଗୋଡ଼ାରେ ଅପେ କୁ ସଜି ମାନ୍ତୁଅଛନ୍ତି ରହିଲେ
 ସଦେହ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର ଦୋଷ ।
 ବାଲିପୁର ପ୍ରାୟ ଅନୁଗଣ ବର୍ଷରେ ସେହିବଳ
 ଲୋକେ ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ରହ
 ଦେବାର ଦେଖିଲେ ଅନୁମୋଦନ ସୁଖୀ ଦେବୁ
 ଏବଂ ସରକାର ଯଦି ସେ ଦେଖି ସଧାରଣ
 ହୁଣିର ହତ କର କରେ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଅଦ
 ବନ କର ବୃକ୍ଷରୋଗ ଉତ୍ପାଦର ଅବତାରଣା
 କରନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଗଳ-
 ରକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ଦେବାର ଉତ୍ପାୟ ବ୍ୟାଧି ସଙ୍ଗେ
 ସେମାନଙ୍କର ସୁଖବୃଦ୍ଧିର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଦୋଷ-
 ଥିବ । ଭରସାକରୁ ଅନୁମୋଦକର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
 ସୁଯୋଗ୍ୟ କରିପାରି ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ-
 ମାତେ ସେନାକର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇବେ ।

କୃଷିସମ୍ପର୍କ ।

କୃଷି ସମ୍ପର୍କୀୟ କୋର୍ଡର ପଞ୍ଚମ ଅଧିବେଶନ
 ଗତ ଫେବୃଏରୀ ମାସରେ ନାଗପୁରଠାରେ
 ଦୋଷଥିଲା । ଏବେଦେବେ ରହିଲେ ଯେ ରଖୋଟ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷଅଛି ରହିବୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ଉଚ୍ଚ ଅଧିବେଶନରେ ଗୁରୁତର କୃଷିକାରୀଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାତେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ପାଦିତ
 ଦୋଷଥିଲେ ଏବଂ କୃଷି ସମ୍ପର୍କରେ ନାନାବ୍ୟୟ
 ବନ୍ଧୁର ପଡ଼ିଥିଲା । ଏ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାରେ ଲୁଣିମାତ୍ରକର ବଶେଷ ଅବ-

ଦେବା ଦେଖି ପୁର ଦେଲ ଯେ ଜଣେ ଉଦ୍ୟାନ
 ନବଦ୍ୟାପଣାରୁ ସୁଦେଶୀୟ କର୍ମଭଣ୍ଡ ନିୟୁକ୍ତ
 ଦୋର ନାନାପ୍ରକାର ପଲ ଉତ୍ପଳ ସଙ୍ଗେ ସେ
 ମାନ ଯେପରି ଭଲଦାମରେ ବଦେଶରେ ଶୁକ୍ଳ
 ଦ୍ରୁବ ବହୁର ବନୋଦପ୍ର କରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସାହାରଣସୁର ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାରେ ସମ୍ଭାବୁ ପଲର
 ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛୁ । ଶାନ୍ତ୍ୟାପସୁକ୍ତି
 ଉତ୍ପଳମାନସୁ ଗୁଣପଲର ସସ୍ତୁ ଓ ପକ୍ଷୀ ଉପକାର
 କରବା ସୁଦେଶ ଏବଂ ଅମେରକାରେ ଶୁଷମଧରେ
 ଗଣ୍ୟ ଦ୍ରୁବ । ଏ ସେଷରେ ତାହା ପ୍ରକରୁ ବ ଦେବା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ହୁକୁମାନଙ୍କର ଚାହା ଅବସ୍ୟାସୁ
 କ ଦେଲେ ସକା ଏଠା ମୁରମାନ ଓ ଶାନ୍ତିପୁନ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସଦାଶେ ବଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦେବ ।
 ଦେଶର କ ନାପ୍ରାକରେ କୃଷିମୂଳ୍ୟସୁରକାସ
 ଅଦର୍ଶ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ଓ କଲେଜମାନ ପ୍ରାପିତ
 ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ପୁଷାଠାରେ ଯେଉଁ ଉନ୍ନତ-
 ଶିକ୍ଷାର କଲେଜ ପ୍ରାପିତ ଦୋଉଅଛୁ ବହିର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନାମୀବର୍ଗରୁ ଅରମ୍ଭ ଦେବ । ଦେହୁ ସକ୍ଷରେ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ କିଏ ଉପାଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷି
 କଲେଜରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତିବା ଯୋଗେ ଲେକେ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋର ଅଦ୍ୟାୟ କରୁଏ ଶୁଲିକାନ୍ତ । ଏଥକୁ
 ବୋମାର କୃଷିପ୍ରାନ୍ତରକର କହିଲେ ସେ
 କେତେକ ଶୁଣି ଅନ୍ୟ ଦେଶମକୁ ଶୁଲିକାଲେଖେ
 କୃଷି ପ୍ରତି ବାଚର ଦୃଷ୍ଟି ଅଛୁ ଏବଂ ବାକଦ୍ୱାର
 କୃଷିର ଉନ୍ନତକଳେ ଅଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଉ
 ପାରେ । ଅଦ୍ୟାୟ ସମ୍ଭାରେ ମଧ୍ୟ ବଶେଷ ବର୍ଦ୍ଧ
 ବର୍ଦ୍ଧ ଦେଉଅଛୁ । ପ୍ରକୃତେଥା ଏହୁ କ ଏଠା
 ଚାହିଁମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଗହୀନ ଏବଂ ସେମାନେ
 ସେହି ସାର ଧନରେ ପାତ ପାରବେ ବଦ୍ଧ
 କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତର ଚେଷ୍ଟା ସକାଶୋଭାବେ
 ବିସେଷ । ନବଶିମେଷ ଦେଶର ଅଲେକ ଲେ-
 କକୁ କଲଗକୁ ପଠାଇ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦିଅଇ
 ଅଶିଳ ପରେ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସେମାନେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱମାମାନଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଏବଂ ଦ୍ୱାର ଗବଶିମେଷକ ଚେଷ୍ଟା
 ଓ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ପଦାରଣ କଷ୍ଟ ଦେଲ ।
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉନ୍ନତ କୃଷିବିଷୟକ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
 ସେମନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତେମନ୍ତ ପଦାଶୋଭାଶି ପ୍ରସ-
 ମାନେ ଦେଶର କୃଷିମାନଙ୍କୁ ସେହର ଶାଳ
 ଅବସ୍ଥାର ଉପଯୋଗୀ କୃଷିବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି
 ବହିର ବନୋଦପ୍ର ଦେବା ବାସ୍ତବ୍ୟ । ସାଧା-
 ରଣତଃ କୃଷିମାନେ ଯାହା କର କ ପାରରେ
 ତେମନ୍ତ ଶୁଷର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରକାରୀ ଅଦର୍ଶ କୃଷି-
 କ୍ଷେତ୍ରରେ କର ଦେଶାନ୍ତରେ ଅମ୍ବେମାନେ
 ତେତେ ପଲ ଦେବାର ବିବେଚନା କର
 ନି ପାରି ।

ଗୁରୁତର ବହୁର୍ଗଣିକା ।

ଗୁରୁତର ବର୍ଷର ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବ-
 ହରେ ଗୁରୁତର ଗବଶିମେଷକର ଗତ ବର୍ଷର
 ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ବାହାରଅଛୁ ବହିରେ
 କେତେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅପ୍ରକର ଏବଂ କେତେକ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଉଅଛୁ ଦେଲୁ ପସଲ
 ଦାନ ସଙ୍ଗେ ଲୋକଙ୍କର ଅନୁକମ୍ପା ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବାରୁ ଗୁରୁତର ବାଣିଜ୍ୟ ଅବନତ ଲୋ
 କରଅଧିକାର ଦେଖାଯାଏ । ଶୁଭଳ, ଭୁଲ,
 ଗହମ, ସୋରଷ ଉଦ୍ୟାୟର ରପ୍ତାନ ଉଣା ମାଟି
 ହୋଟର ରପ୍ତାନ ଅଧିକ ଦୋଉଅଛୁ । ଅମଦାନ
 ମଧ୍ୟ ସେହପରି ଉଣା ଦୋଉଅଛୁ । ଏକା ଗୁରୁତ-
 ତାହିତ ଗତ ବର୍ଷ ପୁଅବାର ପସଲରେ ଦେଶର
 ବାଣିଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଭଲପଲ ଦେଖାଇ ପାର ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତଳ ବିଷୟରେ ଯାହା
 ଲୋକାଧିକ ଚାହା ଚନ୍ଦ୍ରା ବିଷୟ ଦୋଉଅଛୁ ।
 ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ ନାଗଠାରୁ ବିଶେଷ ତଳ
 ଅମଦାନ ଦୋଉଅଛୁ ଏବଂ ବଡ଼ ତଳ ମଧ୍ୟ
 ବିଶେଷ ଅଧିଅଛୁ । ନବଶିମେଷ ସଥା କହି
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁତର ବର୍ଷରେ ବିଶେଷ ପରମା-
 ନରେ ଅତ୍ୟୁ ଶୁଷ ଦୋଉ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝି ବ
 ତଳ ଯୋଗାଇ ଦିଅଯାଉ ପାରେ । ଗୁରୁତର ଦିଶ୍ୱାନ୍
 ଏ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଜାତ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଅର୍ଦ୍ଧଶତାଦି
 ଅଥବା ବ ୩୦ ଶହ ଦୁବେ ଚାଉଳ ଏଗସ୍ତମକେ
 ବିଦେଶର ଅପେକ୍ଷା କରୁ ନ ଥିଲ ମାଟି ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ବୈଦେଶିକ ତଳର ଅମଦାନ ଅଧିକ
 ଦେଖାଗଲ କାହିଁକି ? ପକ୍ଷୀକୃତେ ଯତୋଦର
 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଯେ କେତେକ ବୁଝି
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛୁ ଯାହା ଏକ ପ୍ରକାର ଲେପ
 ଦେବାରୁ ବଦିଅଛୁ । ପ୍ରକୃତ ଶର ଗହ ସୁବା
 ଦେଶରେ ଏକଲ ଭୁରବସ୍ତାର ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ଅବସ୍ୟ । ଶୁଦ୍ଧ ପରମୋଷା ଦ୍ୱୀପରେ ଏହୁ-
 ପର ଅବସ୍ଥା ବଢ଼ିଅଛୁ ଏବଂ ଅତ୍ୟୁ ଶୁଷ ଦେଉ-
 ଅଧିକା ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ରରେ କାର-
 ଶାଳା ପ୍ରାପିତ କରବାରୁ ଶୀଘ୍ର ବହିର ପ୍ରତି
 ବିଧାନ ଦୋଉଗଲ । ଗୁରୁତରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେହପରି କରବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ପାଠ କର ଗବଶିମେଷକ
 ଅନ୍ୟବାଦ କ ଦେଉ କହି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
 ବିଦେଶୀ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଗାଭିଦାର ଏହା ଯେ ସୁଦେ-
 ଶର ଉନ୍ନତ ଦୋର କ ପାରେ ଏହା ଏଥୁରୁ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣା ଯାଉଅଛୁ । ସୁଦେଶର
 ଦ୍ରବ୍ୟ ପସ୍ତା ନ ଦେଲେ ଯେତେ ନାଡ଼ ଦେବାଅ
 ଲେକେ ସଦଳରେ ସକାଶୋଭାବେ ବହିର
 ଅଦର କର ପାରବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ
 ଦେଶରେ ଧନର ଅଭାବ ସେଠାରେ ଅନେକେ

ମୁଖରେ ସୁଦେଶୀ ଗୁରୁ ପାଳନାର ବହି ପରମା
 ଶିଖା ଶିଖିରେ ବିଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୁଗା ବ୍ୟବ-
 ଦାର କରବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଭରସା କରୁ ସୁଦେଶର ହୃଦୈର୍ଗା ଦେଖାମାନେ
 ଏ ବିଷୟ ଚନ୍ଦ୍ରା ପୁସକ ଲୋକଙ୍କୁ ବାରପାଦ
 ପ୍ରାପକଦ୍ୱାରା ସୁଦେଶର ବ୍ୟବସାୟ ରକ୍ଷା କରବା
 ସମ୍ଭବରେ ଉପସ୍ଥିତ ନାଟ ଦେଖାଇବାକୁ ବନ୍ଦୁ
 କରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଦାସି
 ଇତ୍ୟାଦି ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତ ଦୋଉଅଧିକାର
 ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ତାହା ସୁଦେଶୀମାନଙ୍କ
 ଦାଉରେ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ବୁଦ୍ଧିରେ ସୁକା
 ବହିର ଉନ୍ନତ ଦେଖାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ଦୋଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଏହାକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ବାଣିଜ୍ୟ
 ବ୍ୟବସାୟରେ ଲଗା କହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ସପଲ
 କାମ ଦେବୁ ।
 ବଙ୍ଗଳାର ଦୋଉଲ ବ୍ୟବସାୟରେ ମଧ୍ୟ
 ଦାନ ଦୋଉଅଧିକାର ଜଣା ପଡ଼ୁଅଛୁ । ଷ୍ଟେଟ
 ସେଟଲମେଣ୍ଟରେ ବଙ୍ଗଳାକୁ ଦୋଉଲ ଅପେକ୍ଷା
 ଜାତନ ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟାର ଏବଂ ସିଦ୍ଧଲ ଦ୍ୱୀପରେ
 ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା ଓ କେଶାଲର ଦୋଉଲ ଅଧିକ
 ପସନ ଦେବାରୁ ବଙ୍ଗଳା ଦାର ମାଉଅଛୁ ଏବଂ
 ମୋଗରେ ଶରଦତ୍ତା ୨୯ ଅର୍ଥରୁ ପ୍ରମାଣର
 ଏହାଂସ ସକ୍ତ ଦୋଉଅଛୁ । ଏହା ବଙ୍ଗର ଚନ୍ଦ୍ରାର
 ବିଷୟ । ବିଦେଶକୁ ଯେଉଁ ଦୋଉଲ ରପ୍ତାନ
 କୁଅଇ ଯାହା ଭଲ ବାଡ଼ି କ ପଠାଇବା ଦେଉ
 ଏରୁ ପ ଦୃଷ୍ଟିଅଛୁ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଅପଣାର ବେଦ
 ରଖିବା ଦାରଣ ସକାଦା ଭଲ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଇବା
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅଧିକା ଲଭ
 ଅଶାରେ ଅପଣାର ମର୍ଯ୍ୟଦା ଦେଉଲେ ବ୍ୟବ-
 ସାସୁଟି ସମୁଲେ ନଷ୍ଟ ଦେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ମାଟି
 ଅମ୍ବେଦେଶର ଲୋକମାନେ ଅବଧି ତାହା ଭଲ
 ରୂପେ ବୁଝି ନାହାନ୍ତି ।

ବରଦା ବନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ।

ବରଦା ବନ୍ଧ୍ୟାର ସନ ୧୯୦୩-୦୮ ମସିହାର
 ବାଣିଜ୍ୟ ବିବରଣୀରେ ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷାର
 ପ୍ରକୃତ ବିସ୍ତାର ଦୋଉଅଧିକାର ଦେଖି ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଅଗତ ଆନନ୍ଦ ଦେଉଅଛୁ । ବହି
 ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ସେ ଗଣ୍ୟରେ ୧୨୨୭ ଗୋଟି ସୁର
 ଥିଲ ମାଟି ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ ବହିର ସଖ୍ୟା
 ୧୮୦ ଦୋଉଅଛୁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
 କଲେଜ ଅଛୁ ଏବଂ ଗୋ ୨୭ ଟି ସୁରରେ
 ଇଂରାଜ ଗୁଣାର ଶିକ୍ଷା ଦିଅଯାଏ । ଏହାଛଡ଼ା
 ସେଠା ଗୁରୁମାନ ମହୋଦୟ ବିକଳାଦି ଶିକ୍ଷା
 ନିତୁ ଇଉସେସ, ଅମେରକା ବଥା ଗୁରୁତ-
 ର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ କୃତ୍ତି ଦେଉ ଶୁଣି
 ପଠାନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବର୍ଷର ବର୍ଷ

ମଧ୍ୟରେ ୫ ୧୭୦୯୨ ବା ଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୧୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷା ସେବା-ଧୀନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସେ ବର୍ଷ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ ବାଲୁଚରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାର ନିୟମ ହୋଇ ୧୯୧୫ ବେଶ୍ୱର ସଲୋଗଜନକ, ଫଳ ଦେଖାଯିବାରୁ ୧୯୦୩୭ ମସିହାରେ ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ ବାଦ୍ୟ ପ୍ରଚାର ଦେଲା । ଗୁରୁକୁମାର ମହୋଦୟ ଏଥିର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟଭାର ବହନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏ ବିଷୟରେ ସେ ସେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗର୍ଭ-ମେଷକୁ ଶିଶୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ସେ ଦେଖୋଲବର ନିଦାନ ଥି-ରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଧିକ ମଧ୍ୟ ବାବର ସବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରହୁଅଛି ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଧିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା କାରଣ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା କଲେଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି । ଏ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ବାଲିକା ମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାଧି ହୋଇଅଛି । ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ଗୃହଣୀର ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମକୁ ଦେଖାଇ ଲେଖା ଓ ଫୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭୃତିର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଶିକ୍ଷାଦେବା କାରଣ ସେ ସ୍ତରରେ ଗୋ ୧୫ ଶୁଭ ଅଛି । ଏହି ସ୍ତର-ମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ଜମାଗଣ ବଦଳି ଦେବା ସ୍ୱଗର ବିଷୟ । ବରଦା ଚନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚା ଦେଲେଦେଁ ଶାନ୍ତ ଅଧିକ ଦେବାର ଅପାଅଛି । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବର ବିଧାନ ଦେବାରୁ ଅନୁନି ନୀତିର ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ଦେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀ ପଢ଼ିବାରୁ ଅନୁଭବ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ସଦାସେ ପୁଅକ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ-ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୦ ଥିଲା । ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଥିର ଶିକ୍ଷା ସଦାସେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ନିଜ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି କାରଣ ଗୁରୁକୁମାର ମହୋଦୟ ଅଧିକାଂଶ କୋ ଲେଲ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବାର ବାସନା କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଦାତାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମାଜର ପ୍ରଧାନ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଯେବା କୁଠରୁ ଗ୍ରାମର ସରମଳ ଜଣାଗଲା ସର ଏବା ଏଥିରୁ ସେଠା ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣା ଯାଇଅଛି । ଧୂରରେ ବରଦା ଗ୍ରାମର ଶାସନ ବର୍ତ୍ତମାନ

ସମସ୍ତଙ୍କର ଅବର୍ଷ ଗ୍ରାମୀଣ । ଗୁରୁକୁମାର ମହୋଦୟ ବାହୁ ଶ୍ରୀ ସୁତ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କ ଦେବୀତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାରୁ ନିଜର ଉନ୍ନତ ପୁତ୍ର ଗୁରୁରେ ଚଳିବା ପ୍ରତି ଚିହ୍ନ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ହୋଇ ନ ଯାଏ । ଅନୁମୋଦେ ଦେଶୀୟ ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁକୁମାର ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁଚରଣ କରିବା ଦାସଣ ଅବଶେଷ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଘୋଲପ ଛାତ୍ର ।

ଅଜକାଲ ସଦରରେ ପ୍ରାଚୀନ ସାମାଜ୍ୟ ମ୍ଲେଷ ଦେଉଅଛି ମାତ୍ର ଏକାଗ୍ର ଘୋଲପର ଚଳର ବେଦେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପାଞ୍ଚଅଠ ପ୍ରଭୃତି ଉଲ୍ଲଖରେ ଘୋଲପ ବଡ଼ ବହୁତର ଓ ପଦ୍ମ । ଦେହ ପରଗା କର ବସିଲେ ବା କାକାର ଗାଡ଼ି ସତ୍ତରରେ ଠିଆଦେଲେ ଅବା କୌଣସି ବଳ ଦର ଗଲଦେଶରେ ବା ଦେଖାଗଲେ ଘୋଲପ ଲଗ୍ନଗ୍ନ ହୋଇ ଧର ନେବାକୁ ଓ ଆଦାର ଘୋଲପ ସଦରନେଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲଖ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ଠିଆ କରିବାକୁ ଉଲ୍ଲେ ମାତ୍ର କୁଶିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ମୋକଦମା ସାମାଜ୍ୟ ଥିବାରୁ ଦେହ ଘୋଲପର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲଖି ନାହିଁ, ବିଶେଷତଃ ମୋକଦମାର ଚେତ କସ୍ତରେ ସାମାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରଣା ଅଠଥଣା ଅବା ବଡ଼ ଜୋର ଗଢ଼ାଏ ନିୟମାଦା ଦେଇ ମୋକଦମା ଦାସରୁ ନିଷ୍ଠର ଲାଭ କରନ୍ତି । କାଲ ଯୋଡ଼ିଏ ବଳଦ ଛାଡ଼ିଲେ ବା ହୋଇଥିବାର ଘୋଲପ ଉଲ୍ଲଖ ମୋକଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦ ଉପସ୍ଥିତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅସାମୀ ବେଦସ୍ୱର ଶଲସ ଯାଇଅଛି । ସେଥିରେ ଘୋଲପର କାର୍ଯ୍ୟ ବସର ଓ ଗାଡ଼ିବାଲ ବସର ରୂପରେ ଦବରଣ ହୋଇ ବଦଶରରେ ପଡ଼ିଅଛି ବାଦା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକ ଦୃଷ୍ଟି ଅବର୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦେ ସେହି ମୋକଦମାର ସ୍ୱୟ ଅବକଳ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

ଏ ମୋକଦମାର ଅସାମୀ ଏଠା ଦମିଶ୍ୱଣ କରେଣର ଚର୍ଚ୍ଚଣୀ ବାକୁ ଅସ୍ତସ୍ତମାର ଦେଶକର ଗାଡ଼ିବାଲ ଅଟେ । ବଳଦଙ୍କର ବେଦରେ ବା ଦୋଇଥିବାରୁ ବାବର ଗାଡ଼ିବାଲ ବଳଦକୁ ଘେନି ବାବର ଗୁରୁ ଛାଡ଼ିବ ବାକୁ କାମିନୀକୁମାର ଦୋଷକ ଦୁଅ ସତ୍ତରପ୍ର ଦୋଇକୁ ଚିତ୍ତାର୍ଥ ନେଇଥିଲା । ସେହିଠାରେ ପୁଲପ ବଳଦଙ୍କ ଧର ମିଛରେ ବାଅ ବେଦରେ ଗାଡ଼ି ବୋଡ଼ୁଥିବାର ଉଦାର ମୋକଦମାଟିଏ ଶକ୍ତିକରେ । ଗାଡ଼ିକଥାଟି ପଛେ ପୁଲପ ଉଦାରଥିବା ବିଷୟ ଦାବମକର ବିଷୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସହତ ଦାମିନୀ ବାବୁଙ୍କ ପଶୁ ଚିତ୍ତା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ କଥାହୁ ସନ୍ଦେହ ଦାବମକ ମତରେ ହୋଇଥିଲା ତଥାପି

ସାଧାରଣ ଲୋକେ ପ୍ରଥମେ ପଶୁ ଚିତ୍ତାଲୟକୁ ନ ଯାଇ ସାଧାରଣ ଛାଡ଼ିଲେ ସ୍ୱୟନ୍ଦରର ଜଣା ଶୁଣା କଥା । ବର୍ଷ ଅସ୍ତସ୍ତ ବାକୁ ପ୍ରଥମେ ବାବର ଗୁରୁକ ନିକଟକୁ ବଳଦଙ୍କୁ ପଠାଇ ସେ ଚିତ୍ତା କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବା ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ବଳଦଙ୍କୁ ଅବଶେଷରେ ପଶୁ ଚିତ୍ତା ଶ୍ରୀଲୟକୁ ପଠାଇଥାନ୍ତେ ଏପରି ବିଷୟ ବିଶ୍ୱାସ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ଗୋରୁଙ୍କ ଗଲଦେଶରେ ବା ଦେବା ସାଧାରଣ କଥା ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ଚୁଟିବା ଅବା ସାମାଜ୍ୟ ଉପକରେ ଅବେଗ୍ୟ ହୁଏ । ବିରୁପପଲ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଠରର ଉଲ୍ଲ ବୋଲି ପୁଲପକୁ ଶତଦେରେ ମାତ୍ର ବାଦା ଅମ୍-ମାକ୍ସ ମଠକୁ ଦେଇ ନାହିଁ ବୟା ସାଧାରଣ ଲୋକେ ବାଦା ଦେଲେନାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁହନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଅଠକ ଚଳାଇବାକୁ ଯାଇ ପୁଲପ ଅନେକ ସମୟରେ ବେଅଠକ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଲୋକଙ୍କୁ ଲଗ୍ନଗ୍ନ କରିନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟଦେହୁ ଗୋଷାଲ ଦେବାର ଅଦେଶ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ଅନ୍ୟାୟର ମାତ୍ର ଅନେକ ଜଣା ହୋଇଯାନ୍ତି । ଯାହାଦେଉ ଅସ୍ତସ୍ତମାରୁ ସାମାଜ୍ୟ ଜରମାତା ଦେବାକୁ ଶ୍ରେଣ୍ଡୁର ନ ମଣି ମୋକଦମା ଶକ୍ତିମତ ଚଳାଇ ପୁଲପର ଅନ୍ୟାୟ ଓ ବେଅଠକ କାର୍ଯ୍ୟ ଧସ୍ତର ଦେଇଥିବାରୁ ସେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟର ପାତ୍ର ହୋଇଅ-ଛନ୍ତି । ବରଷାବର୍ଷ ଅମ୍ମମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ କର୍ମକର, ମାତ୍ରକ୍ଷେତ ଓ ଘୋଲପ ସ୍ୱପ୍ରକୃତ୍ୟ ସାଦେବମାନେ ପୁଲପକୁ ସମୁଚିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ ଓ ବିବିଷୟରେ ସେମାନେ ଓ ପୁଲପ ଅଠକ ମାନ ସାଧାରଣ ଶକ୍ତିରସା କରିବାକୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟାୟ ନ ବଢ଼ାନ୍ତି ସେଥିର ଉପାୟବ୍ୟାଧି କରବେ ।

JUDGMENT

Emperor V. Bhramara Swain.
Sec. VI Act XI of 90
This is a case of cruelty to animals, which has been defended at some length, hence it has taken up more time and requires more careful consideration than most cases of this nature. The prosecution case is that on the 12th July the informant a constable found the accused with two bullocks yoked in a cart in the Naya Sarakh, seeing that the bullocks had yoke galls the constable took them with the cart and the accused to the Thana and gave information to a Sub Inspector. The Sub Inspector sent the whole party to the Veterinary Assistant who certified that the animals were unfit for use. The Sub Inspector in question, prosecution witness No II, deposes that he noted the fact of the arrival of the bullocks and cart at the Thana in the Station diary but he cannot remember whether he drew up a first information or not. He denies having written the first

information in the record which is dated the 13th July though the arrest took place on the 12th. The defence is that the bullocks were not in use *i. e.* were not yoked in a cart at the time of the arrest. This is borne out by the third prosecution witness a passer-by who states that he witnessed the arrest and that it was only after the arrest that the accused attached the bullocks to the cart; before that, they were unyoked. However this witness's evidence is full of absurdities and his statement must be accepted with caution.

The defence contention is that the bullocks had been brought to Kamini Babu's dispensary in Naya Sarkh for veterinary treatment and that they were not yoked to a cart when the constable took them and the accused into custody. Three witnesses depose to having witnessed the arrest and deny that the bullocks were in a cart at the time. As regards the statement that the bullocks had been brought to Naya Sarkh for treatment, a searching cross-examination of Kamini Babu tended to shake belief in his qualifications as a veterinary practitioner. On the other hand the prosecution did not produce the veterinary Assistant to give evidence of his report that the bullocks were unfit for work, and the prosecutor relies on Kamini Babu's statement that the bullocks were suffering from sores at the time of the arrest to prove their unfitness.

I incline to the view that when the constable arrested the bullocks on the 12th of July, they were not actually employed in traction, and he acted on a bonafide mistake of law. The first information dated 13th July was drawn up after this flaw in the prosecution case had been noted, and the cart was a subsequent introduction. The bullocks may have been used in a cart shortly before the arrest but I do not consider the evidence that the constable actually saw them so used, sufficient. On these grounds I find the accused not guilty and acquit him under section 245 C. P. C. Enter section 6 Act XI of 90

Sd. J. L. Drummond
Asstt. Magistrate
12-8-09

କଲିକତା ପୁଲିଶ ଅଫିସ ।

କଲିକତା ଓ ସହରକଲିକତାମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ପୁଲିଶ ଅଫିସ କାଣ୍ଡ ଥିଲା ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲିକତା କଲିକତା କୋଷ୍ଠିଏ ଅଫିସର ଶସ୍ତ୍ରୀ ବଞ୍ଚିବୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଅଗର ଦୋରାଧିକାରୀ ସେଣ୍ଟ ସକାଶେ ବଞ୍ଚିଲାରୁ କଲିକତା ପୁଲିଶ ଅଫିସର କଲିକତା ଏକ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାଦ୍ୟୁଆ କଲିକତା କଲିକତା ସଂଗଠନ ସଭା (New Reform Club) ଠାରେ ଯେଉଁ ଶେଷ ବକ୍ତୃତା କର

ଥିଲେ ତହିଁରେ ଉକ୍ତ ଅଫିସର କଲିକତାବାସି-
କର ମୂଳ ବଳ କରୁଥିବା ଏକ ପୁଲିଶକୁ ଅଗଣା
ସମତା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେଖି ଅଗର ଅନ୍ୟାୟ
ଓ ବ୍ୟାଧିକାର ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତତ୍ତ୍ୱ ସେକେଟିଂ ଉକ୍ତ
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବଣ୍ଡ (select) କମିଟିର
ଉପେକ୍ଷା ସହର ଉକ୍ତ ଅଫିସର ଗର ପୂର୍ବ ସେମ-
ବାର କର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଅଗର କଲି-
କତାରେ କମିଟିରେ ଥିବା ବେସରକାଣ୍ଡ ସହିତ-
ମାନେ ପରିଶ୍ରମ ସହକାରେ ସାକାଶ୍ୟ ଦେଉଥିବା
ମାତ୍ର ବଳ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ୟବର ଶୁଣି ଗୂଢାଳ-
ରଣ ଯାଳ ଓ ମାତ୍ୟବର ଶୁଣି ଦେବପ୍ରସାଦ
ସକାଶକାଣ୍ଡ ଅଫିସ କାଗ୍ରପରେ ଅଫିସ ଥିବା
କଷ୍ଟରେ କେଉଁଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସେ
କହିଲେ ପୁଲିଶ ଅଫିସର ଏପରି ଦେବା ଉକ୍ତ
ସେ ବଦ୍ଧ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ନିୟମ ସଂରକ୍ଷିତ
ଦେବ । ଅଗର ଏବଂ ଅନିୟମ ବଦଳି ସମ୍ବ-
ରେ ପୁଲିଶର ବହୁମାତ୍ର ବାଧା କମା ସହିତ
ସେମାନେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦୋରାଧିକେ ଏମନ୍ତ ବହୁ
ଥିବା ବେସରକାଣ୍ଡ ସହମାନେ ବାହୁମାତ୍ର ବୋଲି
କହିଲେ ତାହି କମା ପୁଲିଶ ସେକାଶକାଣ୍ଡ ଦୋରା
ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କେବଳର ବହିଷ୍କରଣ
କୌଣସି ପ୍ରକାରର କ ଥିବା ମଧ୍ୟ ସରକାଣ୍ଡ
ସହମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧ ବୋଲି ମଣିବେ ତାହି ।
ସାଧାରଣର ବେବେକୂର ସର ଦେବ ଏହା
ବେସରକାଣ୍ଡ ମେମ୍ବରମାନେ ଦେଖିବା ସାଗ୍ରକିତ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟମାନେ ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରମାନେ ଅନ୍ୟା-
କ୍ତି କ ଗ୍ରାବରେ ଅନ୍ୟାୟ କରବାକୁ ମେଳ ବାଜି
କରନ୍ତି ଶେଷ କଥାରେ ଗୁରୁତର ଦ୍ରବ୍ୟଧାନ
କଲେ ଏ ଅଫିସର ବାହିର ଏକ ସମସ୍ତ ଅଫିସର
ଶସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟର କରକରୁଥି
ଦୋରାଧିକାର ଦେଖା ନ ଯିବା ଅସମ୍ଭବ । ସର-
କାଣ୍ଡ ସହ୍ୟ ଅଫିସର ସାଧାରଣ ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ଓ
ସାଗ୍ରକିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ଏବଂ
ପୁଲିଶ କର୍ମଚାରୀ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କର କେବେକ
ପରମାଣରେ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧି (Common
sense) ଏବଂ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଗ୍ରାବ ଅଛୁବୋଲି
ଧରନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ସମସ୍ତକାଳରେ କ ଥିବା
କଷ୍ଟ ଧରନ୍ତି ତାହି । ଏହି ଅଫିସ ଅଗର
ଦେବ; ପରେ ଅଫିସର ସଭା ସମିତିର ମତାମତ
ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କର କେବେକ କଥା
ଗୁଣ୍ଡର ଦୋରାଧିକାରୀ ବୋମାଫିସରେ ୧୯୦୨
ମସିହାରେ ଯେଉଁ ପୁଲିଶ ଅଫିସ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋରା ବ ୨ ଶିକାର ସକ୍ଳୋଷ କରକରୁଥି
କାନ୍ଦ କରୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଫିସର ତହିଁର ଅକୂଳିତ ମାତ୍ର । ବୋମାଫିସ ଓ
କଲିକତାର ଅଧିକାର, ବାଧିକାର ଦେଉଥିଲେ

ଏକ ବଳର ଉଦ୍ୟତ ସମାପନ । ଉକ୍ତ ଅଫିସର-
ରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଲେବଳର ନିବାସ ଏବଂ ଉକ୍ତ-
ସ୍ତେ ଏକପ୍ରକାର ପୁଲିଶ ଅଫିସର ଗୁଣ୍ଡର
ଦେବା ବାହୁମାତ୍ର । କଲିକତାଠାରୁ ବୋମାଫିସରେ
ଅପସର ସଂଖ୍ୟା ଗୁ ୩ ୩ ଅଧିକ ବୋଲି
ଯାହା ବାକ୍ସ ଦୋରାଧିକାରୀ ସମାର୍ଥ ଦେବ ।
ବୋମାଫିସରୁ କଲିକତାର ଲେବଳ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଅଫିସର ପୁଲିଶ ଯେତେ ଅପସର
ବଦଳି କରନ୍ତି ତାହା ପ୍ରାୟ ସମାନ । ବର୍ତ୍ତ-
କେମାଫିସରୁ କଲିକତାର ପୁଲିଶ ବଦଳି ଅପ-
ଗ୍ରାବ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟେ । ଅପସର ଗୁଣ୍ଡର
ବଦଳି କର ଦେଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅଫିସର ପାର୍ଥକ୍ୟ
ଦେଖିବି ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟଧାନ ଅଫିସର ସମକାଳୀନ
ସେମନ୍ତ କଲିକତାରେ ବୋମାଫିସରୁ ଅଧିକ
ବେମନ୍ତ ବୋମାଫିସର ପ୍ରାକାଶ୍ୟ ଅଫିସ ସମକାଳୀନ
ଅପସର କଲିକତାଠାରୁ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟେ ।
ବୋମାଫିସର ଦୁରନ୍ତ ଅଫିସର ପୁଲିଶ
ଦକାଧ୍ୟ ଶେଷ ମୋକଦ୍ଦମାମାନେ ସହସର
ନିଷ୍ଠି କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କଲିକତାରେ ସେ ସହି
ଦ୍ରବ୍ୟଧାନ ଅଫିସର କରବାକୁ ପଡ଼େ । ଉକ୍ତ ଅଫିସ-
କରର ଅବଶ୍ୟ ସମାନ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକରୁପ
ଅଫିସର ଉକ୍ତ ଅଫିସର ପୁଲିଶ ଶାସକ
ପ୍ରକାର ଦେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ଉଦ୍ୟତ କହି
ଅପସର ବକ୍ତୃତ୍ୟ ଶେଷ କଲେ ଉକ୍ତ ମାତ୍ର
ବା ୨୫ ରଖି ସମାନ୍ତ ଉକ୍ତ ଅଫିସର ବଦଳି
ପ୍ରକାର କହିଲେ ।—ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଅଫିସର
କଲିକତାକୁ ଉକ୍ତ କଲିକତାରେ ଯୋଗିକତା
ପ୍ରକାଶ୍ୟ କରବାକୁ ତାହା ପ୍ରକାର ଯୁକ୍ତିର ଅବ-
କାରଣା କରାଯାଇ ପାରେ ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ
ଗୋଟିଏ ଅଫିସ ପ୍ରକାରର ଅଫିସ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଗୁରୁ
ସେ କରୁଥିଲେ ସେଠାରେ ଅଫିସ ଗୋଟିଏ ବଦ-
ସେମା କଳା ଅଫିସ କଲିକତାର ଯୁକ୍ତି ଦଦା
ଲେବଳରୁ ଦେଖିବ ନାହିଁ । ଅନିୟମ କଲେ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଶେଷକର୍ମ ମହୋଦୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସଭାରେ ଦୋଷୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବାଧିକାରୀ କ
ରକାର ବାକ୍ସ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା
ପୁଲିଶ ଅଫିସର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲେବଳ ମକରେ
ଅପସର ବଦଳିଅଛୁ । ପୁଲିଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ
ସମତା ଅଛୁ ତାହା ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟକତାର
କରୁଥିବା କଷ୍ଟରେ ବହୁଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଏବଂ ବକ୍ଷଦେଶରେ ଦେବେକୂଳ ଶାନ୍ତି ଅଗ୍ରାନ୍ତ
ବଦଳି ଥିବା ସମସ୍ତରେ ପୁଲିଶକୁ ସେ ସମତା
ଅପସରକାର କରବା ଅଧିକର ସୁବ୍ୟା
ମିଳିଅଛୁ । ଦାଉକୋର୍ଟର ନିରାପେକ୍ଷ କାନ୍ଦ
ପ୍ରାକାଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ ମାନଙ୍କର ସମ୍ବ ଦେଖିଲେ
ତାହା ନିଷ୍ଠକେବଳୁପେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦେବ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର ପୁଲିଶର ସମତା ବଦଳିବାକୁ

ଦେହ ବହୁବେ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ସମତା ସୁଲଭକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭବଦ୍ୱାରା ବଦଳାଇଅଛୁ ବହୁତ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଏବଂ ଅପ- ବ୍ୟବହାର କରୁ ନ ଥିବାର ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ତାଙ୍କର ସମତା ନିବାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୋତନାସୁ ପ୍ରକରେ ବଦଳାଇବାରେ ଅପତ୍ତି ହୋଇ ନ ଯାଉନା । ଅନ୍ୟଥା ତାହା ଲୋକେ ଅସୌକ୍ଷ୍ମିକ ବୋଲି ସ୍ୱଳ୍ପରେ କହନ୍ତେ । ପ୍ରଧାନ ସେକେଟିଂ ମହୋଦୟଙ୍କ ପର ଅନୁମୋଦନେ ସୁଲଭ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଦୁର୍ଭି ଏବଂ ସୁସ୍ଥି ସଙ୍ଗତ ଭାବ ଥିବାର ଅବଶ୍ୟ ଅପାକରୁ ଏବଂ ଅଭବରେ ସମତା ବଦଳାଇ ବୋଲି ସେ ସେମାନେ ଅବ୍ୟାପାର କରବାରରେ ରତ- ହେବେ ଏମନ୍ତ ମନେକରବା ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସେକେଟିଂରେ ସୁଲଭର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଅବ୍ୟାପାର ହେ- ବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ସେ ସୁଲଭ ତାଙ୍କର ସମତା ବଦଳାଇ କଦାପି ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ଅଭବଦ୍ୱାରା ସରା ସମିତି ଦେବା, ଦରବର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯିବା, ଅଭବ ବା ଜୟଧୁନି ଉତ୍ତରଣ କରବା ଇତ୍ୟାଦି ନିଷେଧ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସୁଲଭକୁ ସେ ଅଭବକୁ ସମତା ବଦଳାଇଅଛୁ ତାହା ସମ୍ଭବତ ବୋଲି ଅନୁମାନଙ୍କ ହୁଏ ବୁଦ୍ଧିକ ଅସୁ ନାହିଁ । ସୁରକ୍ଷା ବହୁ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବନ୍ଧନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୋ- ଚିତ ଲିଭିବା ବିଚାର ନୁହେଁ ସତ୍ତ୍ୱରେ ଏଥିର ବିରୁଦ୍ଧ ବିପର ଦେବ ଦେଖାଯିବ ମାତ୍ର ଅନୁମା- ନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଭବ ପର- ବର୍ତ୍ତନ ନ କରବାହିଁ ବଲ । ସତ୍ୟଦୁରୁଦ୍ଧ ସୁରକ୍ଷା ଶାସନଦ୍ୱାରା ଭାରତରେ ସଦନରେ ସେଉଁ ସୁପଲ ଲଭ ହେବ ବିହ୍ୱବର୍ତ୍ତନ ପଦ୍ମମଳକକ କିଠୋର ଶାସନରେ ତାହା କଦାପି ପଳବ ନାହିଁ ।

ସାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ରକ୍ଷଣ ।

ସାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବା ସୁଲଭ ପ୍ରସୋଧକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ନିଜଗୁଣ ବେଳ ସେ ଗୁଡ଼ାଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକରୁଥିବ ନିଶ୍ଚି ନ ଦେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବେ କହୁ- ଅଛୁ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକା ମଉଜାର ଅନାବାଦୀ- ଜମି ଅବାଦ କରଥିବା ବିଷୟ କହୁବା ମାତ୍ରକେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକାର୍ତ୍ତା ତାହାର ନାମ ହାବଜରେ ପୂରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଅନୁମତି ଦେଇ ଥାଉ ଅବା ନ ଥାଉ ବହିଷ୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରମାନଙ୍କର ଭଲମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କ କଥା ଦାବମାନେ ବିଦ୍ୟାସ

କରୁତାହାନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକା ଜଣେ ଜମି ଅବାଦ କରଥିବା ବିଷୟ ଦେଖିଲେ ତାହା ବିଦ୍ୟାସ କରୁ- ଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ପ୍ରକାକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରକା ଅନ୍ୟ ଜମିର ରସୁର ଦେବା ଲୋଭରେ ଦେଉ ଅବା ତାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରବା ଇଚ୍ଛାରେ ଦେଉ ଦୁଇପଦ ମିଶ୍ର କରୁବା ବିଚାର ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସତ୍ୟ ତାହା ପକ୍ଷରେ ଅଛୁ ଏହା ବିପର କରବାପାଇଁ ଧାରଣା ଅବଶ୍ୟତ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦାବମଙ୍କୁ ସେପରି ଭାବରେ ଦାୟ୍ୟ ଦେଖାଇବାର ବନ୍ଦୋ- ବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ବହିରେ ଧାର ବିପର ବାକ- ଠାରୁ ଅଣା ଦରସାଇ ନ ଯାରେ । ଅନ୍ୟକାଳ- ପୂର୍ବେ ଦାବମାନଙ୍କର ବିପରଗଣ ଦେଖି ବାରେସର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ବାବୁ ଶ୍ୟାମରଣ ଦାସ ଅପତ୍ତି ଜମିଦାରର କେବେକ ପ୍ରକାକୁ ମାତ୍ର ଦୁଇଟିକା ଦେଖାବେ ମଜୁରୀ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଦାବଜମି ଚାଷ କରବା କାରଣ ରକ୍ଷିତ୍ୟ ରେଜି- ଷ୍ଟରୀ କର ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଚାଷଜୀବି ଶାନ୍ତ ଅହ ସମସ୍ତ ଜମିଦାର ଯୋଗାଯୋଗ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଜମିମାନଙ୍କର ସୁଲଭପିର ଶସତା ଦେଖା ସମୟରେ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଚଳୁଣା ଲଗାଇ ଜମିମାନ ଅପେ ଅବାଦ କରଥିବାର କହୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକ ଦାବମଙ୍କୁ ପଶାଇଲେ ମାତ୍ର ଦାବମ ତାହା ଅବ୍ୟାସ କର ଅଛି ପ୍ରକାଠାରୁ ଉଲ୍ଲସ୍ତକ ସେରୁପ ପ୍ରସ୍ତାବକ ଦେଖି ଦେଇ- ଥିବାର ସିକାନ୍ତି କିମ୍ପ୍ରକାଙ୍କ ନାମ ଉକ୍ତ ଜମିରେ ରସୁର ଥିବା ମନେ ତାଙ୍କର ହୁରଣ ବଲେ । ଗହାଚରଣକୁ ନିଜସାଦେବକ ନିଜଗରେ ଅପିଲ କଲେ ଏବଂ ସାଦେବମହୋଦୟ ପ୍ରସ୍ତାବକ ଦେଖି ସମସ୍ତ ଦାବକା ଉତ୍ତମରୁପେ ବିବେଚନା କର ଅପିଲ ଭଳି କଲେ । ପ୍ରମାଦ ଉତ୍ତେଜକ ହୋଇ ଅପିଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିଜି ଅବଶେଷରେ ଦା- ବଲେ । ଜମିଦାର ଅବଶ୍ୟ ସମବନ୍ତଲୋକ । ଦାବୀଗେ ଶକ୍ତି କଲେ ତାଙ୍କର ବିପେଷ ଶକ୍ତି ଦାହିଁ । ମାତ୍ର ଚାଷକ ପ୍ରକା ଅପତ୍ତି ପେଟ କାଟି ଏବଂ ଭୁଣ କର ସେଉଁ ପକ୍ଷର ଶକ୍ତି କଲ ତାହା ସୁଧିବାକୁ ତାର ଦେହକ ସିଦ । ସାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟଯୋଗେ ପ୍ରକାଏ କରବର ଦେଉଥିବା ବିଷୟରେ ଏହାଠାରୁ ବଳ ଅଛୁ ବି ଉଦାକରଣ ବଦଳାଇ ଯାରେ ? ଅନ୍ୟ ଏକ ଜମିଦାରରେ ଜମିଦାର ଦଳ ବଳଦ ଶି ଅପତ୍ତି ଜମିଦାରର ଅନାବାଦୀ ଜମିମାନ ରସୁରକୁ ଏ ଦେଇ ସ୍ୱପ୍ନ ଅବାଦ କଲେ । କୌଣସି ରସୁର ତାହା ଚଷି ନ ଥିବାରୁ କେହି ଦାବ କରବାକୁ ବିଦାରେ ନାହିଁ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦାବମ ଲଗ୍ନଶସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଉପରକୁ ଲେଖିଲେ ମାତ୍ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତାକ ଅଦେଶ ଦେଲ ସେ ତାହା ଜମିଦାରର ନିଜଗୁଣ-

ବଳେ ନ ଲେଖି ଅନାବାଦୀ ବୋଲି ସୁଲଭପିରେ ଲେଖାଯିବ । ସୁଲଭ ପ୍ରସୋଧକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅଭବ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଉଁ ପ୍ରକାସୁର ଅଭବ କରବା କାରଣ ସ ସୁଲଭ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ମହୋମାନବ ହୋଇଥିଲେ ବହିର ତାମ ଗଜ ଅଉ ଶୁଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ସୁଲଭପି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭବ କରବଧ ଲଗି ମତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିମାନ- କର ଅବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧ ପଦବିଧି ହୋଇଅଛୁ ତାହା ଏବଂ ମତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ଭୁର ସଂଶୋ- ଧକ କର ସମସ୍ତ ଶୁକରୁପେ ଲେଖା ହୋଇ ସୁଲଭପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଦେଶ କର ଏବେ ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ରଲେ ସେଉଁ ଅନାବାଦୀ ଜମିମାନ ଜମିଦାର ନିଜ ବ୍ୟବୃତ୍ତେ ଅବାଦ କଲେ ସେହି ଉପଅ ଜି- ମାନ କେପର ପୁନର୍ବାର ଅନାବାଦୀ ବା ପତ୍ତିଆ ଜମି ବୋଲି ସୁଲଭପିରେ ପୂରଣ କରାଯିବ ଅନୁମୋଦନେ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ନାହିଁ । ଜମିଦାର ଅନାବାଦୀ ଜମି ଅବାଦ କରବାଦ୍ୱାରା ଅବଶ୍ୟ ବାକର ନିଜଗୁଣ ଜମିର ପରମାଣ ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ମାତ୍ର ତାହା ବୋଲି ଅବାଦୀ ଜମିକୁ ଅନାବାଦୀ ବୋଲି ଲେଖିବା କେମନ୍ତ କ୍ୟାସୁ ? ସେଉଁ ଜମିଦାରଙ୍କର ଏପରି ବସନ୍ତା ହୋଇଅଛୁ ସେ ବହି ବିପରରେ ୧୦୩ ନ ଧରଣରେ ଅପତ୍ତି କରବାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅକାରଣ ତାହାକୁ ଶକ୍ତିକୁ ବିପରଦା ଉଚିତ କି ? ନିଜଗୁଣ ସମ- କରେ ସରଦାର ଯାହା ବିପର କରବେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷେଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ମାତ୍ର ସେ ବିପର ଦେବାସାଏ ଜମିଦାର ଯାହା ନିଜ ଗୁଣରେ ଭୁଲ କଲେ ତାହାକୁ ଅନାବାଦୀ ବୋଲି ଲେଖିବା କଦାପି କ୍ୟାସୁ ସଙ୍ଗତ ବୋଲିଯାଇ ନ ଯାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଣ ଅବାଦ ସମୟରେ ଜମିଦାରଠାରୁ ପ୍ରକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଅପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବସର ପାଉ ତାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ସମୟରେ ପ୍ରାୟେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦାବମାନେ ଶୁଭି କର ୧୦୩ ନ ଦପାର ଅପତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କାରଣ କୌଣସି ଶୁକ୍ତଅଛନ୍ତି । ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା କାରଣ ସେଉଁ ନୋଟିସ ଜାଣ ଦେଉଅଛୁ ବହିରେ ମିଥଦ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭବକୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ କୃଷି କଲେ ଦେବାନା କାର୍ଯ୍ୟବଦ୍ଧ ଅଭବ ମତେ ଜଣମାନା ଦେବ । ଦେବାନା କାର୍ଯ୍ୟବଦ୍ଧ ଅଭବତା ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଏ ବର୍ଷ ଅଭବକୁ ଦୂରନ ଅଭବ ରଚଅଛୁ ମାତ୍ର ନୋଟିସମାନଙ୍କରେ ପୂରଣା ଅଭବର ଦୃଶ୍ୟତା

ଉଦ୍ଧେଶ ଦୋର ଜାଣ ଦେଉଅଛୁ । ନନ୍ଦୋଦୟ
 ଦ୍ଵାଦଶକ ପରେ ଯୋଧ ହୁଏ ପୁରୁଣା ଆରତ୍ୟା
 ଶକ୍ତିଧର ! ପରତଃ ନନ୍ଦୋଦୟ ଦ୍ଵାଦଶମାନେ
 ଦେବାନା ଅଦାଭର ପାଶ ମାଡ଼ି ଚାହାନ୍ତି ।
 ବାକ ବଦର ନିବାନ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନର ଓ ଦେବାନା
 ଅଦାଭର ଅଦୃଶ୍ୟକୁ ଦୋର ଦାଉଦୋର
 ପୁତ୍ରୀ ଚକ୍ଷୁଅଛନ୍ତି । ମାନ ଜଗାମତୀ ଦେଲକୁ
 ଅଭରର ଅଶ୍ରୁ ନିଅଯାଇଅଛୁ ଏକ ଯୋର
 ଶାନ୍ତ ସନରକୁ ଲେବେ ଚନ୍ଦ୍ରର ଉପସ୍ଥିତି
 ରହୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାତେ ମରୁତୁଁ ଏ ସବୁ
 କଷ୍ଟ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାକ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଅସିବ
 କାହିଁ ?

ମାତାହିକ ସମ୍ପାଦ ।

କଲତରା ବେଳେଟ ।

ତୋ ମା ଓ ତୋ ବଲେକଟର କାନ୍ଦୁ ଦେବୀନାଥ ମିଶ୍ର
 ଅଧକା ଏକମାସ ହୁଟି ଚାଲିଲେ ।
 ଗାନପତିଙ୍କ ଏ ସ୍ଵପ୍ନଦେଶକୁଳ କାନ୍ଦୁ ଦେବୀଦେବୀର ସେ
 ଅଧକା ଏକମାସ ହୁଟି ଚାଲିଲେ ।
 କାନ୍ଦୁ ନାଦେବୀଅପାଳ ଦ, ଏ, ଶିଶାନନ୍ଦ ସ୍ଵପ୍ନଦେଶ-
 କାଳ ନୟନୁ ହେଉ କଟକ ଚନ୍ଦର ସଦର ମହୁମାରେ ଅଦ-
 ାତିତ ହେଲେ ।
 କାନ୍ଦୁ ଗୋବିନ୍ଦପତି, ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା କଟକ ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲରୁ
 ଡାକ୍ତର ପଦ୍ଧତୀରେ ବିଜୟ ଦେଶରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ।
 ଏତ ଯା ୧୨ ଇଏ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହରେ କଟକରେ
 ୧୦୦, ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୧୦୦, ଅନୁଗୁଳରେ ୧୦୦, ପୁରୀ-
 ରେ ୧୦୦ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରେ ୧୦୦ ଇଏ ବର୍ଷୀ ହୋଇଥିବାର
 ଲକ ଚା ୧୨ ଇଏ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହରେ ଗୁରୁଲର
 ଦର ସନ କଟକରେ ସେ ୧୧୫୮, ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସେ ୧୧୫୮,
 ଅନୁଗୁଳରେ ସେ ୧୧୫୮, ପୁରୀରେ ସେ ୧୧୫୮ ଓ ସମ୍ବଲପୁର
 ରେ ସେ ୧୧୫୮ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ମାୟା ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ସାଧାରଣ ସାଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ।
 ଅଗାମ ସୋମବାର ଗ୍ରାହ୍ୟ ସାଧ୍ୟ ଶା ସମୟରେ ଏଠା
 ଦେଖାଅବସ୍ଥାର ଗୁଣ ବଦଳ ଓଡ଼ିଶା ଦେବୀୟ କୃପି
 ସମ୍ପିଦେ ସାଧାବନ ସଦ୍ଵ ହେବ ।
 ଅଗମାନଙ୍କ ମାନକସ୍ତ୍ରୀ କମିଶନର ଗତ ସପ୍ତାହରେ କାଲେ
 ଶର ଉତ୍ତମ ହେଲେ । ଗତ ରୁଧିକାର ଫେର ଅସିଅଛନ୍ତି ।
 ଏଠା ଦରଦାକିନୀର ଗୁରୁକାର ମହୁମାରେ ଯୋଗ୍ୟରେ
 ଗତ ପୁରୁକାର କାଳକ ବାଦିବା ଗୋ ୨୫ ନିଲରେ ରୁଡ଼
 ଗ୍ରାହ ଚୁପଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏଠା ବାକିକାଳର ସବୁହି ମିଥ୍ୟା ଶ୍ଵେଦ ମଦର କଟକ
 କରୁଥିବା ଅପସ୍ୟରେ ଗତ ମନଲକାର ତୋ ମା କାନ୍ଦୁ
 ମନୁଅଥା ମରଣିକ ଦିଗରେ ୨ ସପ୍ତାହ କରୁଅପସ୍ୟ
 ଗାଉଁ ।
 କାନ୍ଦୁ ଉତ୍ତମର ଦ ୧୨ ଶର ଗଣେ ବାଲକ ନ ୧୨ ସର
 ବାରୀ ଚାଲି ପୁରସ୍ତ୍ର ଏଠା ମହାପୁତ୍ରକୁ କେତେ ଭଲ
 ଶ୍ଵେଦ କରୁଥିବା ଅପସ୍ୟରେ ଗତ ମନଲକାର ତୋ ମା
 ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଦ, ଏକ ସମ୍ବଳ ଦିଗରେ ମା ୧୨ ସ ଦୃଶ୍ୟପତ୍ର
 ଚାଲିଲେ । ମାତୃକୃଷ୍ଣ ସାତୁକର ଅପେକ୍ଷାରେ କଲକତା
 ଉତ୍ତମମେଟର ସୁଲରେ ପଦ୍ଵିକା ବାଲକ କ ୧୨ ସ ବାଗେ
 ଗଠାଗଲ ।

ଦେବୀପତ୍ନୀ ସମ୍ପାଦ ।

ଗ୍ରାସ ପୁର ସପ୍ତାହ ଫେର ବଦଳରେ ବକ୍ତି ସଦେ
 ସାଶାତ ନାହିଁ ଅତିର ସଦ ଦେଶେ ଶାନ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ
 ଲବ୍ଧ ନମି ସବୁ ଶୁଣ ହୋଇ ଗପନି । ଗାସ ବକ୍ତିର ହେଲେ
 ଦତ୍ତ ଅଗଦାର ବସ୍ତୁ ।
 ଏତଦ୍ଵାରରେ ସେ ସମସ୍ତ ମୌଜାରେ ଦେବୀର ନିଲ
 ନରୁଦୟା ଏହ ଉତ୍ତମସ୍ତ୍ରୀ ମୋଜା ମଧ୍ୟରୁ ବ ପୟ ମୌଜାର
 ଗୁଣିମାରେ ଅଦ୍ୟାତି ନିଲ ନ ଗାଉଁ ଚା ଦାକାର ଚେପତ୍ର
 ଏ ଦର୍ଶିଏ ସଦ୍ଵିଦ୍ଵିଜନର ଅନୁରେଷ୍ଠର ଗୁଣିମା ଛଡ଼ା
 ଅର ଗ୍ରାସ୍ଵ କୌଣସିରେ ଶୋଷଣା ନ ଗସ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଅତିର ଉତ୍ତମସାସ୍ତ୍ରୀ ନମିରେ ଦେବୀର ସଦର ହୋଇଥିବ ।
 ଏତ ସପ୍ତାହଠାରୁ ଦଅର ଛାଡ଼ିବି ଅଦ୍ୟ ହୋଇ-
 ଅର ଉତ୍ତେରୁ ମତସରର ମୌଜାସ୍ତ୍ରୀ ଶାନ୍ତର ଧାର ଗହର
 ଛିଡ଼ବ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଅଛ ।
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଅପସ୍ୟ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସରକଟକର ଅତିସର
 ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀପୁତ୍ରପଲିରେ ଅର ଆଲରୁ ନିଲପଥେ ଯାନ
 ବଦଥିଲେ । କଟ ରୁପର ଦଶସ୍ତ୍ରୀ ସେ କାହୁଣୀ ନକରେ
 ଅତିସର ମହୋଦୟର ଗୋଟିର ଏକ ମାହିକ ସୁସୀର ମାହି
 ପକାଇଅଛ ଏକ ଭୃଣିତକା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମସାରେ ମାଦପତ୍ରଅଛି
 ଯାଜପତ୍ର ସମ୍ପାଦ ।
 କଳାମାଣିକ୍ୟା ଗୁଣିକା ଚନ୍ଦ୍ର କାଉପତା ମୌଜାର ନରୁପ
 ଅଲର ଶୀ ଏକ ସୁତ୍ର ପ୍ରସବ ବଦଥିବ ଚାହାକ ଚନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ର ବିଦ୍ୟ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଗଦକାର ଅଟେ ଚାହାକ ଗ୍ରାଧାନ ମୁଣ୍ଡର ମହୁରେ
 ଗୁରୁକୋଟ ବାନ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ ସମ୍ପାନ ଲୋକ ସ ୨୫
 ସମସ୍ତ ଗୁଣିକ ହୋଇ ଦକା ବ ୧୨ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ବହୁ-
 ଶ୍ଵର ଉତ୍ତ ଅରପ ସମ୍ପାନକୁ ଦେଖିବାନିମିତ୍ତ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ୩୨
 ମାଉର ଦୁରରୁ ଦେବମାନେ ଯାଇ ଦେଖି ଅସିଥିଲେ ଏପର
 ନି ମଦ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ସମ୍ପାନ ନବୁ ହେବାର କେତେ ଦେଖା
 ନ ସଦ ।
 କଳାମାଣିକ୍ୟ ସାମର ଗୋବଦ ପରପ୍ରା ନାମକ ଏକ ଗରୁଡ଼ର
 ମହୁଟି ଗୋଠରୁ ବଢ଼ାଇଥିବ ମୌଜାର ନସିପୁକିନ ଶା ପ୍ରକୃତ
 କେତେକ ମହୁତମାନ ଗତ ଶକ୍ତିକାଳଦିନ ଏକ ବାଢ଼ି ମହୁଣୀ
 କରୁକର କଟେ ଗରୁଡ଼ଦାସ * ମାଲକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପାନ
 ଅଗାଉରେ ଗରୁଧ୍ୟ ନକାର ଚନ୍ଦ୍ରଗାର୍ଭ ଏକ ଅସୁକି
 ଗୁରେ ପରୁଷପର ଉତ୍ତ ମହୁଣୀ ଅର ନ ସିକାରୁ ଚାନ୍ଦୁ ସେ
 ଦରୁଡ଼ ଅନେକ ପ୍ରକାର ବସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚି ସେ ମହୁଣୀ ସଗହୋଇ
 ଉତ୍ତ ଗରୁଡ଼ ଅପସ୍ୟା ବିଜନେ ଉଠାଇ ଦଲେ ସକାଉଦେଇ
 ଚାହାଉରେ ଚତ୍ର ସିକାରୁ ଚାହାକ ଗଦ ଅବାଦରେ ଗହ
 ଚୁକ ପେଟି ଫାଟିଯାଇ ସେ ସେହୋରେ ଉତ୍ତଗଣା ମରୁଗର
 ଓ ମହୁଣୀ ଅପସ୍ୟା ଗୋଠରୁ ଗରୁଗର ।
 ଦୋଳକାମ ପ୍ରପଦା ଚନ୍ଦ୍ର ଅର ମୌଜା ବାଲାରୁ ସ
 ଚାହାକ ବଦନକୁ ବାକନରେ ବିଟି ମାଉସକାଉଦେଇ
 ଚୌକାକାର ଚାକ୍ତ ବାନ୍ଧ ସାଲପୁର ପୁଷ୍ପର ଶେଷକର ଚେଇ
 ଅସିକାରେ ସଦ୍ୟ । ଚା ୧୨ ଇଏରେ ଚୌକାକାର ଚାକ୍ତ
 ଦେଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଅର ଗ୍ରାମକୁ ଶାଉଁ ସେ ସମସ୍ତ
 ଡାକ୍ତରମାୟା ସକାଶେ ପଠାଇ ଦେଲେ ବଳାଦାସ
 ବାଗଲମାଣି ପ୍ରକାଶ ଶର କେତେକେଲେ କଣ କରୁଅଛ
 ଚାହାକ ଠିକ ନାହିଁ ଓ ସେ ସେଲକାଦା ମଧ୍ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୃ
 ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଲକଟନ ନ କରୁକାରୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସଦ୍ୟ । ମନିକୃଷ୍ଣ
 ମୌଜାସ୍ତ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାୟା ସକାଶ କଟକ ପଠାଇ ଦେଇଅ-
 ଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାକି ପରୀକ୍ଷଣ ଶରପଥ ଦେଖି ମାନିକୃଷ୍ଣ
 ଅଦକାଶ ପ୍ରସ୍ତବ ବଦ ଏଠାରୁ ଯାଇଥିବାରୁ ଏଠାକାର
 ମେନ୍ଦ୍ରାର ଗବ୍ଧିକ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଗସ୍ତ୍ୟମାସ
 ଚା ୧୨ ଇଏ ମନଲକର ଚାଶରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାକି କୃଷ୍ଣକା-
 ଦ ଶିବ ଉଲକ ମହାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବସାରେ ଏକ ବସାସ୍ତ୍ର ଗୁଣି
 ହୋଇଥିବ ପତ୍ର ଦେଲ ସଦ୍ଵରେ ଏଠକାର ଚାକଗୟ

ଅତିସର, ନିଲକ, ଅପସ, ନମିଦାର ଓ କରୁଦେବମାନେ
 ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲେ ସତ୍ୟଠରୁ ବାନ୍ଧ ବ ୧୨ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଶାନ୍ତାଚାର ଅନେକ ସମ୍ପାନ ଓ ଗାକ ବନକା ହୋଇ
 ଅହାରରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଅଗା ବାହାସ୍ତ୍ରୀ ଦୋସ ବଦଳ କଲେ ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦ

ଏହୁମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଦରୁଦୟାରେ ବନକା ହୋଇ
 ନାବନରବର ରୁଡ଼ଯାଇଅଛ । ନଦା ବକ୍ତି ହେବୁ ବକ୍ତି
 ପରିସିଦ୍ଧାର ଅଗାୟା ସକାଶ ଦେବକ ଅସୁକି ସାଦଧାନ
 ବଦ ଅସଗାଉଥିବ ଏକ ଶୌଭଗ୍ୟମେ ଦେବଦେବ କଟ
 ଦିନିକାରୁ ବୈଦି ନେତ୍ର ମହ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏତର
 ମଧ୍ୟରେ ଦେଖା ଗପଟିଟି ଗାନ୍ଧି ହୋଇଥିବ ଏକ ଅନେକ
 ଦେବେ ଗହରେ ବା ଗୁଲରେ ଉପି ଗ୍ରାମ ବସାଉଥିଲେ ।
 ରୁଡ଼ସର, ଦେବକ ଏକ ଗୁଡ଼ପାତ ପର୍ଣ୍ଣ ମରୁକାର ସମ୍ପା
 ନାହିଁ । କହଣ ଚୁପ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ଦୁରମାସ କାଳ ନଗର ମଧ୍ୟରେ
 ଗାନ୍ଧି ରହୁକ । ଗୁଡ଼ମମାନେ ଗୋଟିକରେ କହେବୁ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏକ ଗାକ ଓ ଚାକ ମହୁମାଦକାର୍ଯ୍ୟ ବଦର ଦୋମପଦରେ
 ହେଉଅଛ ।
 ପାକସର ପଦ୍ୟାତ ସାହ ୧୦୦୦ ଗାଉଁସ ବାଣିକ
 କର ଗାଉରେ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ଚା ୧୨ ଇଏରେ ସେ ବନକାସକ୍ତ
 ଗୁରୁସିକା ସକାଶେ ସହର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଲଇ ।
 ଉଚାସର ବସ୍ତ୍ରାକ ଶ୍ଵେଦକରଣୀ ବ୍ୟୋମଗାର ଗୋବଦ
 ଚ ୧୨ ଅସେଶ୍ଵ ସହର ଅଲିପ୍ତ ପଦ୍ୟ ଅନେକ ବଦ
 ଥକାର ସମ୍ପାଦ ମିଲଇ । ଏହାକ ବ୍ୟୋମଗାର ଅକାମ-
 ମାଗରେ ୧୨୦୦ ଟିକି ଉତ୍ତ ରୁଡ଼ପିପ । କର୍ମିନୀ ସକାଶେ
 ମଧ୍ୟ ସେହୁରେ ଚନ୍ଦ୍ରକର ଦେବେ ବ୍ୟୋମଗାରଦାସ କର୍ମିନୀ
 ସୀମା ଅଚନମ ହର ରୁସିପା ବନାରେ ପହୁଅଥିଲେ । ଗୁଡ଼ସ-
 ପର ନାନା ଶାକରେ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ବ୍ୟୋମଗାର ଗୁରୁଚେତୁଅଛ
 ଏକ ଅନୁକରେ ଚର୍ଚ୍ଚିର ସମ୍ୟା ବଗୁର ବର୍ଦ୍ଧିକାର ଅସୁକି
 ଦେଶାଏ । ଏମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାସ୍ତ୍ରୀ ଅକାଶ ପ୍ରଦ୍ୟା
 ସମ୍ପାୟ । ଅମ୍ବେମାତେ ଦେବ ସଦେ ବ୍ୟୋମଗାର ବଦ୍ୟ
 ଚୁରଇ ଅନୁକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଅଛି ।
 ସପ୍ତାହରେ ଅନୁକ୍ଷଣରେ ଏକ ରେଲଗାଡ଼ର ପ୍ରଥମ
 ଶ୍ରେଣୀର ଅଦେହମାନେ ଗୁରୁଗର ଉତ୍ତରୁ ଗାନ୍ଧିମଧ୍ୟରେ
 ଗୋଟିଏ ଡିଗଟରୁ ଦରୁଡ଼ କଳାହୋଇ ବହୁଥିବ । ଚାହାକ
 ଅଗି ଗୋବ ଦେଖିବାରେ ଚର୍ଚ୍ଚି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚକ୍ରବୃକ୍ତ
 ପୁରକର ଗୁଡ଼ ଶକର ଓ ଚାହା ଶାନ୍ତେ ଚୁଣା ହୋଇଥିବାର
 ଦେଖାଗଲ । ପୁଣ୍ୟ ସକର ଚନ୍ଦ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଗଞ୍ଜାମ ଗୁଣ୍ଡପୁରଠାରେ ନରକର ସୁଷ୍ଠିଗୀତେ କଟେ
 ଗାଲେକ ହୁଡ଼ ମହୁସକାର ଦେଖି ସେଠା ସକ ମାତୃକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣନାଭସ୍ତ୍ରୀ ପରୁରୁ ଗାନ୍ଧିରେ ଦର୍ଶି ଚାହାକ ଉଚାକ
 କରୁଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଲଇ । ଏହାକ ବାଦ୍ୟ ପ୍ରଶଂସକସ୍ତ୍ରୀ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ଚା ୧୦ ଇଏ ବକ୍ତି ସମୟରେ ବଦ୍ୟ-
 କଠାଠାରେ କଳା ବଦରେ କଟେ ହେଉଟି ମାହୁଅହ ନାଲ
 ଶାନ୍ତିବା ସମୟରେ କହୁ ପଡ଼ିକାରୁ ସେ ବହୁକାର ଠିକହୋଇ
 ରହୁ ମହୁମାସ ପଡ଼ିକର ଏକ ସର୍ଦ୍ଦୀମାନେ ଗାଉ ଦେଖିଲେ
 ସେ ଚାହାକ ଗ୍ରାମବାସୁ ବାହାଦ ଗାଉଅଛ । କୈହୁଦକ
 ଶ୍ଵେଦ ଚାହା ଶର ଦୋକ ସକାଶେବାର ଦେଖାଗଲ ।
 କରୁଡ଼ପାଠାରେ କଟେ ଚେକ ଗେଟ ସମାଜ ନ ପାଦ
 ଗୁଡ଼ସ ଦୋକାକରୁ ଅରୁଟି ଗୁଣ ଗୋବର ଗାଉସିକା ଅସ-
 ଦ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟ କରୁକି ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିବ । ବଗୁର ସମ-
 ସୁରେ ସେ ଅପସ୍ୟ ଗାନ୍ଧିକ ଚନ୍ଦ୍ରକାରୁ ମାନକୃଷ୍ଣ ଚାହାକ
 କେତେକ ଦିନିକା ଯାଏ ଅଟକ ରଗି ଗୁଡ଼ସଗା ପରସା ଦେଇ
 ଚାହା ବରଠାରୁ ବଦାସ୍ତ୍ର କରୁଥିଲେ । ଏ ବଗୁର ସର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଅଛ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।
ପ୍ରସ୍ତେଷରକ ମବାମକ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦୟା ତୋହୁଁ ।

ମହାଶୟ !

ଅଭାମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସଂ ୧୯୧୧ ମସିହା ସେ-
ପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଚାନ୍ଦ୍ରମଣ ମଙ୍ଗଳଦିନେ ଅକ୍ଷୟ
କର୍ତ୍ତକ ସହସ୍ରସ୍ତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦୁର୍ଲଭା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନୋ-
ଦବଦାସ କିର୍କିଟ ମନ୍ଦିରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ଚଳିତ
୨ମ ବାର୍ଷିକ ତ୍ରିସ୍ତବ ନିର୍ବାହ ଦେବ ।

ଧର୍ମପ୍ରାଣ ହୃଦୟାତ୍ମକ ଅମୁଗ୍ଧ ନିମିତ୍ତ
ଦ୍ଵିତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯେ ଏହାନ୍ତରାଜ୍ୟୀୟ ଏବଂ ମଠ
ପ୍ରାଣରେ ପାଳନୀୟ ଏଥିରେ କାହାର ଦ୍ଵିଧିମତ
ହୋଇ ତ ପାରେ । ସହରବାସୀ ଓ ମୋକ୍ଷପଥ
ବାସିକ ପକ୍ଷେ ମହାମାୟାକ କବଳରୁ ରକ୍ଷା
ପାଇବାପାଇଁ ଏକ ଦିନସରେ ଚଣ୍ଡା; ଶ୍ରୀମଦଭା-
ଗବତ, ରାଗବଦ୍ଵାରା, ବସ୍ତ୍ର ଓ ଶିବସହସ୍ରନାମ
ଅବ ପାଠ ଓ ସଜ୍ଜ, ଦୋମ, ଦାମସଂଗୀତ ଓ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରେଣୀକାଠରେ ଯେ ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ
ଲାଭ ଓ କିର୍କିଟ ପାରିତୋକ ସ୍ଵତଃ ଲାଭ ହୁଏ
ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର ।

ଉଦ୍ଵିଗ୍ନ ସ୍ଵଭାବୀୟରେ ସହରବାସିକଠାରୁ
ଅରମ୍ଭ ହେ ମୋକ୍ଷପଥର ରକ୍ଷା—ପ୍ରକୃତର
ବାସିକ ଧର୍ମାନ୍ତ ସକ୍ଷମାଧାରଣକ ସହାନୁଭୂତି ଓ
ଅନୁକୃତ୍ୟ ଏକାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ । ଏମନ୍ତ କ ଏକ
ହସର୍ଦ୍ଦିଠାରୁ ଅରମ୍ଭ କର ଶର ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଶକ୍ତିନୁଷ୍ଠାୟୀ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ
ଓ ବଦାନୀତା ଯେ ସହକାରୀରେ ମହାପଳ
ପ୍ରଦାନକରେ ଏହା କିଷ୍ଟଦେହ ।

ନକ୍ଷତ୍ର
ଶ୍ରୀ ହରିହରୀଚର ବିକ୍ରମକ
ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଦତ୍ତ ଓ ନେର

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ରମାକାନ୍ତ ଦାସ ମହାପାତ୍ର ମଙ୍ଗଳପୁର	୪୦
ପଦମାଳକ ସେନାପତି ମନ୍ତ୍ରବିଜ୍ଞ	୪୫
ପଦପାମ ସାହୁ ଚିତ୍ରଲକ୍ଷ୍ମଣ	୪୦
ସହସ୍ରକାନ୍ତ ମଙ୍ଗଳକର ପଦପାମଳ	୪୦
ସେନାକାନ୍ତ ସୁବଳ ସମିତି ଦୌତ	୪୦
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ହରିହର ସାହୁ ଦୋଷପାତ୍ର	୪୦
ହର୍ଷକବିହାରୀ ଦସା ଉପରକ୍ଷର	୪୦
ସଦାନନ୍ଦ ଦେବସିଂହ କଟକ	୪୦
ହରହର ଦିସାଳ ଦେବେନ୍ଦ୍ରା	୪୦
ନକ୍ଷତ୍ରମାୟାସୁତ ଚେପୁର ସୁନରକ୍ଷକ	୪୦
କାନ୍ତକୃଷ୍ଣଚରଣ ଦାସ ଅନନ୍ଦପୁର	୪୦
କଳ୍ୟାଣ ଦାସ କଳାହେର	୪୨
ଦେବପ୍ରସାଦ ଦାସ ଅନନ୍ଦପୁର	୪୦
ଦେବପ୍ରସାଦ କାନ୍ତକବିରା ନନ୍ଦେ	୪୦
ଦାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବାଣୀ	୪୦
ନନ୍ଦେ ଦେବୀ ମହାନ୍ତ ବାଲୁଗୁଣା	୪୦
ଶ୍ରୀମଦ୍ଵି ପଦ୍ମିନୀ କଳିକପୁର	୪୨
ସମନ୍ତ ପାଠକଦାସ ଅଳ	୪୦

FRESH! GENUINE!! RELIABLE!!!
Seeds Seeds Seeds

ଦକ ବସ୍ତରର ନୂଆ ଅମଦାନା ଫଳ ଓ
ସଂଗ୍ରାହକ !!!

ଏ କ୍ରମରେ ଡିଜିଟାଲ ବାବୁରେ ପ୍ୟାକ ହେଉ ଗଲ ପଠା-
ଇଲା । ତାହାରେ ଯଦି ଯଦି ଗରର ଉତ୍ପାଦକା ଗନ୍ଧି ନ୍ୟ
ଦେବାଦ ବସ୍ତ ଓ ଅଗଣା ନାହିଁ ।
ପ୍ରଥମ ତୋଳା ଗରର ମୂଲ୍ୟ—ବରଦୋଳ—ଅର୍ଦ୍ଧତୋଳା—
୧୫ ଟଙ୍କା, ଦକ, ଉପରକ ୧୦ ।, କୁରୁକେରୁ ୧୦ ।
ବରଦୋଳ, ଓଷ୍ଠପତ୍ର—ନାଭିଦୋଳା ୧୫, ଉତ୍କଳ
କରକ ଉପରକ—କମ୍ପାକ ପଦ ସୁଦୃଢ଼ ୧୫,
କମ୍ପାକ ଉପରକ ୧୫, ଦେଉଳ ଉତ୍କ—ଗଲ ବରା
ହରି ୧୫, ସ୍ୟାବସ୍ୟ—କାଞ୍ଚିକା ୧୫, ଅର୍ଦ୍ଧତୋଳା ୧୫,
ପୁନାହିତ ୧୫; ଗାଳକ, ଅବସାର୍ଥ ୧୦ ।, ଅନେକ
ତ୍ୟାଗପତ୍ର ୧୦ ।; ଫଳହରି, ଅର୍ଦ୍ଧତୋଳା ୧୦, ଉତ୍କ-
ପତ୍ର ୧୨, ଏକାଧାର ଅର୍ଦ୍ଧ ୧୫, ଉପରକ ୧୦ ।, ଅକ୍ଷୟ
କାମ୍ପାକ ୧୫, ପାଟକାଳ କରକ ୧୫, ଅନରାଜି ୧୫
ସେଲକ୍ସ, ଶୋଣା ୧୫; ଲାଘେଉଥ ବକାଶୁରୀ ସେକ୍ସ ବାଦ-
ଗଣ୍ୟ; ପ୍ୟାକେଟ ୧; ଓଲକ୍ଷି ସିଂହା ୫; ଶିଳ ୫; ଲକ୍ଷ ୫
ଲେକ୍ଷ ୫; ଦେଉଳ ଦେଶୀ, ଗ୍ରୀଷ୍ମପତ୍ର; ରେଲକ୍ଷିପତ୍ର ।
ଠିଆକମା ୫; ଲକ୍ଷ ୫; ମୂଳା ଅନେକାଦ—୧୦ ହୋ
ଅନେକ ସତା ।; ଲକ୍ଷ ଦାକ—କାକା; ଲକ୍ଷ ଶାଳକ—
୧୦ ।; ବରାମୂଳା—୧୦ ଉପରକ ।, ଦେଶୀମୂଳା
ବାଧର ୫; ସୋସାସ—ମ୍ୟାମଥ, ଉତ୍କଳ ଦୌତାଳ ୫,
ପାମକ—ଉତ୍କଳ ଉତ୍କ ୫, କମାଟା—ବଦରକାଉରଣ,
କେଳକେରୁ ୫; ଲକ୍ଷପତ୍ରର ଦେଉଳକ ୫; ସାଲକେର;
ସୋ ଦୋଲକେଟ ଶୋକା; ଅଧାର ଶୋକା; ଶୋଲ-
କେର—କଳା; ଲକ୍ଷା-ଅନେକାଦର ଉତ୍କଳ ୫; ପ୍ୟାକେଟ
ଉତ୍କଳଗଣ—ସାକ୍ଷୀ ଉତ୍କ ମାକେଟ ୫; ଅର୍ଦ୍ଧକାସ; ଶୋକାଗଣ
ଦେଶକାଞ୍ଚିପତ୍ର ୫; ଅକ୍ଷୟ; ମକ୍ଷା—ଅନେକାଦର
ମ୍ୟାମଥ ଉତ୍କଳ ଶାଳକେର ଉତ୍କଳ ୫; ଏକା
ସୁଦୃଢ଼ ଲକ୍ଷ ଗଳ, ତୋଳା ୫; ପାଉଁଶ ୨; ଫଳଗଣ
୧ ଏକ ୨ ଉତ୍କଳ ୧ ଏକ ୨ ମ୍ୟାମଥ ୧୨୦୦ ।
ମ୍ୟାମଥକ— । କା ପାଞ୍ଚିକା ପ୍ୟାକ ଏକ ସେକ୍ସକାଉରଣ
୧୫ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳକାଞ୍ଚିକା ପାଞ୍ଚିକା ।

R. K. Shaw, F. R. H. S,
(Lond) Manager.
The Howrah Plant & seed stores,
114 Khorraot Road, Howrah
Bengal.

CUTTACK AYURVEDIA LABORATORY

କିର୍କିଟ-ବିଶ୍ଵାସୀ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ-ଘଟିକା ଦ୍ଵାରକା
ନାଥ ସାଲସା ।

ପ୍ରକଳ ରକ୍ତପ୍ରସାର, ଧାତୁଦୌର୍ବଳ୍ୟ
କାଶକ, ଅଗ୍ନିଦ୍ଵୀପକ ଓ କୋଷ୍ଠ ପରଷ୍ଠାଳନ, ଏହା
ସେବନ କଲେ ଉପଦଂଶ ବା (ଗରମି) ରକ୍ତ-
ଦୁଷ୍ଟି, ନାଭିରକ୍ତ ଏ ପର କ ରୁଷ୍ଟା ସେବାଦି
ସମ୍ବଳରେ ଉତ୍କଳକ ହୁଏ, ପ୍ରକଳ ପ୍ରଦୀ, ଶୂଳ,
ଦାସ, କାଞ୍ଚ, ଯଦ୍ଵ, ଚୈଦ୍ଵ, ମୁଷ୍ଟକୃତ ପ୍ରଭୃତି
ସେବରେ ଅଧ୍ୟାଧିକାରୀ ପଳଦାୟକ, ପାକକୃତ,
ଦୁଷ୍ଟିକ ଶର, ବାଦୀ, ନଳିନୀ, ସର୍ବପ୍ରକାର, ତରା
ଦାମ ପ୍ରଭୃତି କଳାଶ କରବାରେ ଅତି ଅବ୍ୟର୍ଥ ।
ବାସୁଦେବୀ, ରକ୍ତସ୍ଵାଦ, ଦୁର୍ବଳ, କୃଷ, ସା ପୁଷ୍ଟ

କାଳକ ବାହାମାନେ ଏହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ
ବ୍ୟବହାର କରୁଥାନ୍ତି । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୁଷ୍ଟି-
କର, ଦେହ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଏକ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ୫୨ (ଦୁଇଟଙ୍କା)
ଉନିଶିଶି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକରେ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
(ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା)
ଅଗ୍ନିଯୋଗ ପଞ୍ଚ ବାଦୀ ବ୍ୟାଧିକାରୀ ଅତି
ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ପ୍ରତି ତିନା ୫୦୫ (ଅଠଅଣା) ମାତ୍ର ।
ଉତ୍କଳକ ଗୁଡ଼ିକା ।

ଗନୋରଥ ବା ପ୍ରମେହର ଜ୍ଵାଳା ଯଦିଶା
ଶୀତ, ଉତ୍ତାପ, ଦେହଦା, ପୁଳ ରକ୍ତ ପତରା
ପ୍ରଭୃତି ଉପଦ୍ରବମାନ ଘ ୪୮ ଥା ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟ
ନିଦାରକ ଦେବ, ସେପ୍ରକାର ହୃଦିତ ଗନୋରଥ
ଦେହ ନା ହାହିକ ଉତ୍କଳକ ଗୁଡ଼ିକା ଗୁଡ଼ିକା
ପର କାର୍ଯ୍ୟ ହରକ ।

ଏକ ତିନାର ମୂଲ୍ୟ ୫୨ (ଦୁଇଟଙ୍କା)
କାର୍ଯ୍ୟପୁମ୍ନା ଯୋଗବାହୁଣା ।

ଏହା ସ୍ଵାସ୍ଵତ ଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ଉତ୍କଳକ ଶିଶୁକା
ଶୁକ୍ତି ବାରକ୍ଷ ପ୍ରଭୃତି ସେବରେ ଅତି ଅବ୍ୟର୍ଥ
ମହୋଷଧ, କର୍କାଶୁକ୍ତି ବୃକ୍ଷ ସୁକା ଏହା ସେବନ
କଲେ ସୁକାକ ପର ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହାନ୍ତି, ପୁଷ୍ଟି-
ଲାଭ ହରକ୍ତି । ଏହା କଳକୃତ ଉତ୍କଳ ଶୁକ୍ତି
ଗାଦି କରେ, ସ୍ଵପ୍ନଦୋଷ ନିଦାରକ କରେ ।
ଉତ୍କଳକ ଶକ୍ତି ନିସ୍ତେଜ ଦେହେ ଏହା ସହର
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଚୈଳି ମାଲସ କରବାକୁ ଦେବ ।
ସୁବଦାହନା ପ୍ରତିକରା ଦୁଇଟଙ୍କା ।

ଶ୍ରୀଗୋପାଳଚୈଳି ପ୍ରତିକରା ଦୁଇଟଙ୍କା ।
ଯଦୁତ ପ୍ରୀତା କାଳାପଳ ।

ମାଲେରଥ କ୍ଵର, ପାକକୃର ଓ ଅତି
ହୃଦିତ ଯଦୁତ ଓ ପ୍ରୀତା ସେବର ପ୍ରଦାୟ ପଳ-
ପ୍ରଦ ମହୋଷଧ ।

ଏହାକା ଅଠଶା ମାତ୍ର ।
କର୍ପୂରକ୍ଷୁ ଓ ରତ୍ନକାକ ।

ଏହି ଔଷଧକୃଷ ପ୍ରାୟ ଦଶସହସ୍ରାଧିକ ଲୋ-
କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଶୁଷ୍ଣା ଓ ଲକ୍ଷ-
ପାଉ ଏହା ଅତି ପ୍ରସାରିତ ପ୍ରତିଷେଧକ । ପ୍ରତି
ବୃହଲେକକର ଏହା ଗୁଡ଼ରେ ରଖିବା ଉଚିତ ।
ସକ୍ଷମକାର ଅମାଶୟ, ଅତିପାଉ, ପ୍ରଦୀର ଅତି
ଉତ୍କଳକ ଔଷଧ ।

କର୍ପୂରକ୍ଷୁ ପ୍ରତି ଶିଶି ୫୦୫ (ଅଠଅଣା)
ରତ୍ନକାକ ଏକଶିଶି ୫୧୧ (ଏକଟଙ୍କା)

କରକ ଶ୍ରୀ ଦରପ୍ରସାଦ ବ୍ୟାଧିକାରୀ
ଉତ୍କଳକ
ଅସୁବ୍ୟବହାର କଲେ ଉତ୍କଳକ
ଶୋଷୁଅସିସ ଉତ୍କଳକୋଚ କଟକ ।
ଅର୍ଦ୍ଧର ସହର ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ନିମ ପଠାଇଲେ
ଅତି ବାଦମାସରେ ଦେବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ।

wiped out of the country. There is no difference of opinion on this subject between the Government and the people. The facts brought to public notice go to show that some immature youths have worked themselves up to a state of fanaticism which is hardly distinguishable from insanity. This fanaticism is traceable to movements which, if conducted in a right spirit and with the help of judicious means, would have advanced the prosperity of the country and thus would have been a cause of rejoicing to the Government and the people alike. But unfortunately the leaders of these movements did not foresee the disastrous results which experience has since forced upon them. There has, within the last few weeks, been an appreciable change in the attitude of the people towards the anarchist and the seditionist. Just at this critical moment it would have been inexpedient and impolitic to pass a measure which in any degree curtails the rights of the people.

There is no doubt there are some hair-brained youths inoculated with the dangerous serum of anarchism. But their number must be small; and the present attitude of the public, who have grown wise by experience, towards them has driven them to dark holes of oblivion, whence they can be hounded and hunted down by the people sooner and more effectively than by the Police. If on the contrary our estimate of their number and influence is incorrect, and they are growing in number and breaking fresh grounds, more severe measures than the Bill contains are necessary.

The Bill contains provisions of a preventive nature. There ought to be a line of difference between measures intended to punish an offender and measures meant to prevent the commission of an offence. The former affects the offender and therefore has the support of the innocent and peaceful citizens who form the majority of the population; the latter is fraught with a probable risk to the innocent and therefore meets with resentment from the public. Preventive measures are extreme, and are justifiable only when an offence has the sympathy and support of an appreciable portion of the population. The facts which have hitherto been brought to light do not justify an impeachment of the loyalty of any appreciable portion of the population of Calcutta. If the Bill had been passed at the last sitting of the Council it would have produced the following effects:—

(1) It would have weakened the motives of the public to co-operate with Government in putting down sedition and anarchism.

(2) It would have given the sedition-monger a fresh ground of attack against Government,

(3) It would have by implication impugned the loyalty of a large section of the influential community.

It would have on the whole aggravated the evil which it was meant to repress.

We cannot too strongly impress on our countrymen the necessity of co-operation with Government in weeding out anarchism and sedition so that when the Bill comes up again before the Council there would be no necessity for additional powers to the Police of the kind referred to above.

LOCAL SELF-GOVERNMENT.

We request the attention of our readers to the word "Local". The conditions of life in no two countries are alike. These, at any particular period of a nation's history, are the accumulated result of the diverse forces, and motives which acted upon or actuated the ancestors of the individuals composing the nation at the period under discussion. No two individual faces are alike; no two individual lives are exactly alike; no two brains reason alike; no two hearts feel alike. The mother knows her twins. Two lives might make the nearest approach to one another, but like the asymptotes of a parabola they never meet, though at every step they come nearer. Judges arrive at the same conclusion, but by different process of reasoning. The feelings of the father and mother differ, at least in intensity, if in nothing else, on the death of a child. No two things are exactly similar in nature. Divine creative power is infinite and avoids duplicates. Nature is replete with originals; she makes no duplicates. But there is a latent homogeneity amidst this heterogeneity. The former lies below and the latter on the surface. Human progress lies in the discovery of points of agreement between the objects and phenomena of nature. This observation is the basis of classification and generalisation, and these in their turn lead to science. Legislation is a science, administration an art. Science studies the forces and the resources of nature with an eye to impress them to the service of man. The forces of nature are too powerful for man. Man cannot vanquish nature, so he dare not go into war with her. He therefore studies her laws, just as a child studies the disposition of its angry mother, in order to coax her to receive it into her arms. Even so is legislation: it is the science of controlling the millions living under a Government with an eye to the progress of the country. The task is more difficult than in the case of physical forces, for man has intelligence which physical forces have not. The art

of Government may be likened to lion taming. The lion tamer studies the habits, the likes, the dislikes, the weakness, and the passions of the king of the forest and formulates his plans of capture and subjugation. The analogy ought to be of some interest to the student of the cardinal principles which must underlie legislation. Legislation is a science. The initial step in its study should be the evolution of homogeneity out of heterogeneity in human nature—an enunciation of all likes, dislikes, passions, feelings, energies and activities of human nature with an eye to the discovery of a common basis by a renunciation of the heterogenous elements. The points of agreement between different countries of the world and life under different political conditions furnish a common basis for the formulation of general principles of legislation for the control and government of mankind in general.

Those principles have found acceptance among all civilized nations of the world, and do not find a place among the problems before us. All the problems before us are connected with local conditions of life.

The main cause of discontent with British administration is traceable to the fact that we are ruled by a foreign nation. Owing to the ignorance of the ruling race, local conditions do not receive their due share of attention in the Legislative councils. In India the difficulties on the score of local conditions are greater than in other countries. The difficulty of popular representation is in direct ratio to the complexity of the social fabric of a nation. The more complex the community the greater the difficulty of finding points of agreement. Heterogeneity is a prominent characteristic of Indian life. The caste system, the difference of religion are alive as disintegrating forces.

The common basis for representation and legislation has to be worked out of this chaotic state of things. In England the common basis is the interest of the people. Those who are interested in labour find in it a common basis. Those who have interest in land find in that a motive for cohesion. They have learnt to disregard differences which in India we are anxious to accentuate. It seems we have not yet been able to form a right conception of the functions of a Legislative assembly. Legislation cannot enter the sacred domains of religion or invade the precincts of social life. Representation based on these principles will result in the selection of the wrong men. The man, who is imbued with a spirit of toleration in matters relating to religion and social life, and who can therefore discover a community of interest below the heterogeneity on the surface possess, a qualification which is not

likely to be appreciated in the present state of things. Government have accepted the religious basis. The remedy lies in the hands of the people; and the eventual success or failure of the coming reform will depend on the amount of serious attention the people are able to devote to a study of the principle of representation and the duties and obligations of the representative.

ଗତ ବା ୧୯୧୧ରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତକରେ ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ବର୍ଷର ବଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତ। ନେତା ଅସୀମ, ବଳ, ଶେଷକାଳପୁର, ମହାଶୁର, ମାନ୍ଦ୍ରଜର ଉତ୍ତର ପୁର ଓ ଦଶିଣ ମାନ୍ଦ୍ରଜରେ ନିୟମିତ ପଦ-ମାଣ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଚାବ ଶୁକା ଉତ୍ତର ପୁରୀର ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଅପୌ ଲଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଗତ ବା ୧୯ ରିଶରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତକରେ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗରେ ୨ ସ୍କୁଲ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୮୦୨୪ ଓ ବମ୍ବେରେ ୧୩ ଗାଏ ୧୮୯୨୪ ଜଣ ଦୁର୍ଗ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବସପ୍ତକର ଅଳ ୧୮୯୧୭ ଥିଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସ୍କୁଲପ୍ରଦେଶ ଛଡ଼ା ଭାରତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଗ ପାଇ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଗତ ବା ୧୯ ରିଶରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତକରେ ସମସ୍ତ ଭାରତରେ ଯେତେଜଣ ଶେଷରେ ୧୯୫୫ ଜଣ ମର ପଡ଼ିଥିଲେ । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ତକର ଅଳ ୧୯୫୫ ଥିଲା । ବୃଦ୍ଧି ସାମାନ୍ୟ ଓ ବାହା ବମ୍ବେ ଓ ସ୍କୁଲପ୍ରଦେଶରେ ଘଟିଥିଲା ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରାୟ ଶେଷମନ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା 'ମିଡ଼ିଫୋରଡ଼େସନ' ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀମୁଖ ଏନ, ଏନ, ଦୋଷ ମହାଶୟ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିବାରୁ ବାକିର ସୁରୁ କର୍ମାଣ୍ଡିତର ବା ୧୨ ରିଶ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସ୍କାର ସ୍ଥାପନ ଗୃହରେ ଏକ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସ୍କା କର୍ମସୂଚୀ ଦେବ ସରାଫଜର ଅସନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ । କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟର ବୁଦ୍ଧପୁର କର୍ମରପତ ସର ସରୁଦସ ବାକିରୀ ମହୋଦୟ ପ୍ରଭୃତି ଅଦେଶ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ଲୋକେ ସଭାସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କଲିକତାର ଟାଉନ ହଲରେ ମୁଖ୍ୟ ମହାସଭାର ଗୋଟିଏ ଶିଖିରୁ ଏକ ବାକିର ସୁରୁ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପଦକ ତମ୍ବା ଶିଖିରୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବାଳ ପ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲାର ଗତ ଜୁନମାସର ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ମୁନୁର ବାଲିକା ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ଯଥା :-

	ଚନ୍ଦ୍ର	ମୁନୁ
କଟକ	୪୧୨୪	୩୭୮୨
ବାଲେଶ୍ଵର	୩୪୦୮	୨୯୫୭
ପୁରୀ	୩୦୫୦	୨୭୪୧
ସମ୍ବଲପୁର	୧୧୨୨	୧୧୦୨

ଉପରଲିଖିତ ମୁନୁ ଭାଗରେ ନେତାଳ ପୁରୀରେ ଓଲଟୁଠା ମୁନୁ ଅଧିକ ଯଥା ୨୯୭ ଓ କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅଳ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁରରେ ଅପୌ ଏ ଶେଷ କ ଥିଲା ।

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷ ସରକାରୀ ଚାକିର ବାଲିକା ବାହାରଅଛି ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସରକାରୀ ୩୨୫୨୦୦ ଏକର ବୁମ୍ବେରେ ଅଧିକାଂଶ ହୋଇଥିବା ପୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକାଂଶରୁ ବୃଦ୍ଧି ୩୫୩୭୦୦ ଏକର ଅଟେ । ଏକା ସମ୍ବଲପୁର ଓ ସାନ୍ତାଳ ପ୍ରଗଳ୍ଭରେ ବାହାରର ପସରରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେଶ୍ଵର, ଅନୁଗୁଳ, ରାଞ୍ଚି ଓ ପାଲମୋର ଉତ୍ତର ବାହାରର ସଙ୍ଗେ ସମାନ, କଟକର ହୋଇଥିବା ବୁମ୍ବେର ପରମାଣ ଏ ବର୍ଷ ବରବର୍ଷ ଠାରୁ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ବୃଦ୍ଧି ପସର ୩୯୫୩୦୦ ଏକର ବୁମ୍ବେରେ ହୋଇଥିବା ପୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ତହିଁର ପରମାଣ ୩୫୧୧୫୦ ଏକର ଅଟେ । ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଡ଼ି ଏକ ପିଇବା ମଧ୍ୟରେ କଟକର ପ୍ରାଧିକାର । ସୁରୁର କଟକ ଓ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ଅଟେ । ଏଥିପ୍ରତି ବ୍ୟବସାୟ ମନୋସେନା ଦେବା ଅନୁମାନକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ମାନ୍ଦ୍ରଜର ମରଶିର ମହୋଦୟ ଗତ ପିତୃପୁତ୍ର ମାସରେ ଛତ୍ରପୁରଠାରେ କର୍ମମାନଥିବା ସମୟରେ ସେଠା ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରଭାବମାନେ ଯେଉଁ ଅବେଦନ ପତ୍ର ସାଦେଇ ମହୋଦୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଦାନ କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ କଲିକତା, କର ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେଶିକା (Entrance) ପରୀକ୍ଷା ମାନ୍ଦ୍ରଜ ଅଞ୍ଚଳର ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ (Matriculation) ପରୀକ୍ଷାର ସମାଜ ବୋଲି ଗଣନା ହେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କୁ ବଦଳୁଥିବା ସରକାରୀ ଚାକିର ଦାୟିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ଦ୍ରଜର ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାକୁ ଦେଇ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ କର୍ମକର ଲେବନା କଲେଜରେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତେ । ଏ ସୁବନ୍ଧୁ ଦେଖି ଅନେମାନେ ମାନ୍ଦ୍ରଜ ମରଶିର ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସମ୍ମାନାର୍ଥରେ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ଏ ଅଦେଶଦ୍ଵାରା ଯେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବହୁବାଳର ଗୁଡ଼ାଣ ଅନୁଭବ ହେଲି ବୋଲିବା ବାହୁର ।

ଗତ ରୁଧିର ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସାୟକ ସୁରୁର ଏକ ଅଧିକାଂଶ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ କଲିକତା ସୁରୁର ଅଧିକ ଶାନ୍ତାପି କରୁର ଏକ ପାପ ଦେବାଳ କଥା ଥିଲା । ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧପୁଲ ଯେ ଜନସାଧାରଣର ଦୋର ଅପରିଷ୍ଟ ସମ୍ପଦ କରୁର ନ କର ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ ଦଳର ମହାଦୁସାରେ ଅଲକଟା ପାପ ଦୋରପିବ । ବଡ଼ ସୁଖର କଷ୍ଟ ଯେ ବାହା ଦେଇ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସାୟକ ସୁରୁର ବେସରକାରୀ ସର୍ବଗୁନ ଏକ ସାଧାରଣ ସମ୍ପଦ ପିତୃପୁତ୍ର ଅପରିମାନ ବଳ ଦୋରା ଦୋର ସେହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସର୍ବସେଷ କର୍ମକି କରୁଛନ୍ତି ପୁରୁଷର ନିମନ୍ତେ ପଠା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବଙ୍ଗର ଶ୍ରେଣୀକଟ ସରୁ ଦେବର ବାହାଦୁରଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ଧନ ରଚୁଦିଗରେ ବ୍ୟାପିଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ବାହାକର ନ୍ୟାୟ କରୁରପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ଵାସ ଅଦେଶ ଗୁଣ ବଢ଼ିଅଛି । ଅଶା ଦୁଷ୍ଟର ଏଥର କମ୍ପେଟିରେ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଅପରିକଳକ ଧାସମାନ ସଂଯୋଧକ ଦେବ ।

ସମ୍ବଲପୁର ମିଡ଼ିକସିପର କଟିଗା ସେଠାରେ ପ୍ରତିକଳ ଥିବା ମିଡ଼ିକସିପର ଅଲକ ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମାଂସ ବିକ୍ରୟ କଷ୍ଟପୁରେ ଏକ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଙ୍ଗ ଗର୍ଭ ମେଦଦ୍ଵାରା ବାହା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଗତ ବା ୩୨୫୩ ର କଲିକତା ମଲେଟରେ ପ୍ରବୁରତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ନିୟମାବଳୀର ମର୍ମ ଏହି କ ଶ୍ରେତ, ମେଣ୍ଟା ଓ ସେ ସମସ୍ତର ହୁଅ ଦେବଲ ମିଡ଼ିକସିପାଲିଟିରୁ ନିର୍ମିତ କର୍ମେତଜାନାରେ ସଦ୍ୟାଳ ବା ୨ ଓ ୧୦ ଖା ମଧ୍ୟରେ ସୁପ୍ରଶଂସକ ପରୀକ୍ଷା ଉତ୍କଳୁ ଦଶାଧିକ ଓ ମାଂସ ମଦୁରର ବାଦ୍ୟସୋରା ଥିବାର ସାର୍ବଜନିକତ କଳା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଶୁଭଦାୟିନି ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଶୁ ଦାଣ୍ଡିବାର ପିମ ଏକପଦସା ନିଅଧିକ । ପଞ୍ଜାବର ଛଡ଼ା ଅଛି ନେହି ବିକ୍ରୟ କରପାରବ ନାହିଁ । ବିକ୍ରିର ପ୍ରାଣ ବା ଦୋହାତ ଏବଂ ବିକ୍ରିର ଦର କମିଶୀ ପ୍ରୀର ହର ଦେବେ ଓ ନିଲମଦ୍ଵା ଦେବାକ ବନୋଗସ୍ତ ଦେବ । ଦେବଲ ଦସନ୍ଦ ଖାନାରୁ ଶୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପଶୁର ମାଂସ ନିରୁପିତ ମୁଦ୍ୟରେ ଦୋହାଦଦାର ବିକ୍ରୟ କରବ । ଅନ୍ୟଥା ନିୟମକଟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଧ ନିମନ୍ତେ ଟ ୫୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବ ।

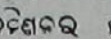
ସୁସ୍ଵେପର ଅତ୍ୟାନ୍ତ ଗଜା ପର କଲିକତାରେ ମଧ୍ୟ ଅଦେଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟୋମସାକ ନିର୍ମିତ କରବାରେ ରତ ଟୋଲଅଛନ୍ତି । ତଳର ମାସ ବା ୧୯୪୨ରେ ହର୍ଷେଇ ହୋଇ କଲିକତାରେ ଲଂଗଳ ଟିକିକ ବ୍ୟୋମସାକରେ ଦୁଇଜଣ ଅବେଶ

ସହର ଚଳି ଦୁଇ ମାସର ବାଟ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣରେ
 ମୁଗ୍ଧ ବରଷୁରେ । ଏ ବ୍ୟୋମହୀନ ଦେବେଦୁର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଦେବ ବାଦା ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
 ଫଳସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖଇ କେନ୍ଦୁସୁତ ସଦେବଙ୍କ ବ୍ୟୋମ
 ସାତ ସମୁଦ୍ର ପାର ହୋଇ ଯେଉଁ ଅସୁର୍ୟା ଜିପୁ
 ଦେଖାଇଲ ବାଦା ଉଦ୍‌ଭାସ ପୁଷ୍ପରେ ଚରକାଳ
 ଅକ୍ତିର ରହିବ । ଏହାଙ୍କ ବ୍ୟୋମହୀନ ଠିକ
 ପଣି ପଦ ଏବଂ ଅଦାଶରେ ଗଢ଼ ବସ୍ତ୍ରର ଜଳ
 ସମୟରେ ପଣି ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିର
 ତାମ ସାଦାସିଧା ଏବଂ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଯେମନ୍ତ
 ସାତ ବେମନ୍ତ କାନ୍ତୁତା । ଏହା ଇମ୍ବରେ ୨୭ ପୁଟ
 ଏବଂ ଏକ ତେଣାଠାରୁ ଅଧ୍ୟ ତେଣାର ଶେଷ
 ଯାଏ ଓଷାର ୨୫ ପୁଟ । ଏହା ହାଠରେ ନିତି
 ହୋଇ ରହିଉପରେ ସବୁ ଚମତ୍କା ମକ୍ତା ଯାଇଅଛି
 ଯେମନ୍ତ ବ ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲେ ଏହା ଉପିଉଠିବ ।
 ଉତ୍କଳର ଏଥିରେ ମଙ୍ଗଳର ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳ
 ଦୁଇତେଣାର ମଧ୍ୟସ୍ଥାନରେ ବସି ତେଣାତଳାଏ ।
 ଏରୂପ ବ୍ୟୋମହୀନଟିଏ ନିର୍ମାଣ କରବାକୁ
 ଯେ ବହୁକାଳ ଲାଗିଥିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଏହାହାସ ବେଦୋକ୍ତ ରୂପିମାନେ ପଣିରୂପ
 ବ୍ୟୋମହୀନ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା ବେଦମନ୍ତର
 ସତ୍ୟତା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଏ ! ।

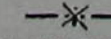

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସେବାପଦ ଲକ୍ଷ
 ବଚେକର ମହୋଦୟ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କୁ
 ଦାୟତମେୟ ମାଳତ୍ୟୁକ ସ୍ୱରୂପ ନିୟୁତ କରବା-
 ଦାରଣ ଯେଉଁ ପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲେ ତାହା ସଦା-
 ମାନବ ବଜ୍ରଲକ୍ଷି ମହୋଦୟ ମଙ୍ଗଳ କରୁଥିବାର
 ଅନୁପସ୍ତୁତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କଣାଉଅଛି ।
 ପ୍ରସାଦଟି ଏହି ଯେ ଦେବେକଜଣ ଦେଖାୟ
 ଦେବକ ଦର୍ମଭୃତ୍ୟ ବାଞ୍ଛ ପ୍ରଥମେ ଅଭିଭକ୍ତ
 ଅଭିଷ୍ଟୁତ୍ୟ ହାସନମେୟ ମେଳକୁର ସଦରେ
 ଉତ୍କଳ କରଯାଇ ଉପସ୍ତୁତ ଇଂରାଜ ଦେଖକ
 ମେୟ ମେଳକୁରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନିଦିଷ୍ଟ ମିଥ-
 ଦରେ ଫିକ୍ସା ବ୍ୟସିବ । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ମନୋ-
 ମତ ଦେଲେ ପ୍ରଥମେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେଖକମେୟ
 ମେଳକୁର ସ୍ୱରୂପ ନିୟୁତ ହୋଇ ସରେ
 ସ୍ୱାଧୀନସ୍ୱରରେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଚୈତ୍ୟି ମୋକଦମା କରୁର କର-
 ବାର କ୍ରମତା ବ୍ୟସିବାର ତଥା ପତ କାହିଁ ମାଣ୍ଡ
 ସେମାନେ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କର ଶ୍ରବଣ ଗଢ଼
 ଉତ୍କଳରୂପେ ଜାଣୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ବାଳକ୍ରମେ
 ତାଙ୍କୁ ସେ କ୍ରମତା ବ୍ୟସିବାର ଭରସା ଅଛି ।
 ଶିକ୍ଷାଧୀନ ମିଥଦ ସେଷ ଦେଲେ ଏମାନେ ମାସିକ
 ଟ ୩୫୦ ଟଙ୍କା ବେତନ ପାଇବେ । ଏଥିରୁ
 ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେୟ
 ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚପଦ ଦେବାର ଚକ୍ର

କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେଖାୟ ଲୋକେ ରୂପ
 ସୁକ୍ତ ଦେଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଦେବ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପା
 କରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେୟଙ୍କର ଏ ଅଦେଶ ଶିକ୍ଷିତ
 ସୈନିକ ଦର୍ମଭୃତ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇବା
 କାରଣ ତଥାଳ ହରନ ।

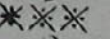

ଓଡ଼ିଶାର ଦର୍ମିଗର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେକ୍ଷ
 ସାହେବ ଗସ୍ତ ଉପଲକ୍ଷେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅବ-
 ସ୍ଥାନ କାଳରେ ଗତ ତା ୧୩ ରଖରେ ସେଠା
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଦ୍ଧୀ କାନ୍ଦସ୍ୱର ଏବଂ ତା ୧୪ ରଖରେ
 ବାଲେଶ୍ୱର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ବାଳକା ଦୁଇସମୁ-
 ଦର ବାସିନ୍ଦ ସୁରସାର କରରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
 କରୁଥିଲେ । ସେଗଠାରୁ ଦେଖାଲୟ ସମୁଦର
 ବସ୍ତାଚିତ କରରଣ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଦକ୍ଷିଣାଦିରେ
 ବସ୍ତାଚିତରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ଗଠରେ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ମିତ୍ରନିପିପାଳି ବାଳକା ଦେଖାଲୟ-
 ସମୁଦର ସଂଖ୍ୟା ୧୦ ରୁ ୧୧ କୁ ଓ ଶ୍ରୀ ସଖ୍ୟା
 ୩୫୫ ରୁ ୫୫୭ କୁ ଉଠିଅଛି । ସେହି
 ୫୫୭ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ୫ ନଗ ଅଥରପ୍ରାୟମେଶ
 ୫୮ ଜଣ ନିମ୍ନପ୍ରାୟମେଶ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଶିଷ୍ଟଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ଗତ ନିମ୍ନପ୍ରାୟ-
 ମେଶ ପଞ୍ଚାଶତେ ଦେବଲ ନ ୪ ଶ ରୂପି
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ରୁହି ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ । ଗଠି ପୁତ୍ର ବର୍ଷର ପଳ
 ପ୍ରାୟ ସେହିପଦ ଥିଲ । ଧର୍ମବରାମ ମତେ ଶ୍ରୀକ
 ମଧ୍ୟରେ ୫୭ ନିମ୍ନମାନ ୭୧ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଦ୍ଧୀ ଓ ୩୨୧
 ହିନ୍ଦୁ ପୁଣି ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟରେ ୧୮ କରାହୁତା ବାଳକା
 ଦେଖାଲୟରେ ପଠକରବା ଉତ୍କଳନକ
 ଅଟେ । ତା ୨୫ ଶ ଶିକ୍ଷିତ ମଧ୍ୟରେ ୭ ପୁରୁଷ
 ଓ ୧୭ ଶ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି । ୧୭ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷିତ ମଧ୍ୟରେ
 ଏକଜଣ ହିନ୍ଦୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଦ୍ଧୀ ।
 ବ ୧୧ ରୁ ଅଧିକ ବୟସରେ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାମାନେ
 ପୁଲରେ ପଢ଼ିବାର ସ୍ୱାଧ ନ ଥିବା ଦେଖି ନିମ୍ନ-
 ପ୍ରାୟମେଶରୁ ଅଧିକ ଉତ୍କଳିଣା ଲକ୍ଷ କରବାର
 ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିବାର ଯାହା ଲୋପଅଛି ତାହା
 ସଦ୍ୟ ରଥାତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ତ
 ପରଦା ଅର୍ଥରୁ ଗାତରେ ଯାତାୟତର ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତ୍ର ଓ ଉପସ୍ତୁତ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁତକ୍ରମ ଅଳ୍ପତଃ
 ଗୋଟିଏ ଦେଖାଲୟକୁ ଉତ୍କଳିଣୀକୁ ଉଠାଇ
 ଦେବାର ଯହିଁ କଲେ ତାହା ବସଲ ଦେବ
 ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ୱରର ଶକାବାଦୀଙ୍କୁ ଏଥିର
 ତେଣୁ କରବା କାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁ-
 ସେଧ କରୁଅଛୁ ।

ତେଜାନାଲର ଏକ ପ୍ରେମପଞ୍ଚମୁ ଅବଗତ
 ଦେଲୁ ଯେ ଗଜଜାତ ସମୁଦର ଗୋଲିକିଲ.

ଏକେଶ ମହାଶୟ ଗତ ତା ୧୧ ରଖରେ
 ସେଠାରେ ପଞ୍ଚମ ଦେବତା ଦେଖାଲୟ ଆଦା
 ଅଦର୍ଶମେତାତ ପରଦର୍ଶନ କର ତା ୨୨ ରଖ
 ଅପରାଧରେ ହାତସ୍ତର ସୁଦରେ ଏକ ଦରହାର
 କରୁଥିଲେ । ଗତ ଦୁଇଶ ସମୟରେ ତେଜା-
 ନାଲର ଯେଉଁ ମହାନମାନେ ଧାନ କରକ
 ଦେବାହାସ ପ୍ରକାରରର ସାହାସ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଦା ଓ ରୁ ପାର ପଦକ ଓ ପ୍ରଶଂସା-
 ପତ୍ର ଦେବା ଏହି ଦରବାରର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଥିଲା । ସେ ବସର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟର ପ୍ରଧାତ-
 ମାନେ ଜାଗାୟ ପଗତି ପିକ୍ ଅସିଥିଲେ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହର ପ୍ରାୟ ୩ ଦିନାରଲେକ ଏକ-
 ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଶକା ଏବଂ ଅକ୍ଷ-
 ନନକପତ୍ର ପାଠ କଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର
 ଦେଖାଲ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମନ୍ଦଳ ବୋଷ ବହିର ମନ୍ତ୍ର
 ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରଣାରେ ବୁଝାଇଦେବ ଉତ୍କଳୁ ଗୋଲ-
 ଶିକ୍ଷକ ଏକେଶ ମହୋଦୟ ୮ ଟା ପୁରୁଣି ଓ ୨୨ ଟା
 ରୌପ୍ୟ ପଦକ ଓ ବହିପଞ୍ଜେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ
 ଏକା କର ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରସାର
 ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା କଲେ ବହିର ମର୍ମ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ତାହାଙ୍କର ଜଣେ ଦର୍ମଭୃତ୍ୟ ବୁଝାଇଦେଲେ ।
 ପଦହାସ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଦେବ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିକ୍ଷକପୁରୁଷ
 ୨୮ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ କୋଟ ଓ ଜାଗାୟ
 ପଗତି ପାଇଥିଲେ । ଦେବଲ ରାଜସ୍ୱରୁ ଶ୍ରୀ ସଖ୍ୟା-
 ଦଳ ପିକ୍ ବୁଝୁଣୁଣୁ ଓ ମଦକ୍ତ ଦୈବିଗତିରଣ
 ଦାସ ଧର୍ମଭୃତ୍ୟରେ ସମ୍ପଦ ବା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର
 ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ପୁକରୁ ତାପ୍ତି କରୁଥିବାକୁ
 ଏକେଶମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କର ଭୃତ୍ୟା ପ୍ରଶଂସ
 ଦରବାରରେ କରୁଥିଲେ । ଦରବାର ରଙ୍ଗ
 ପରେ ରୁପରେ ସମଗତ ପ୍ରାୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଶକା ମିଷ୍ଟାନ୍ନପ୍ରଦାନ କରଇ ବିଦାୟ
 ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ଦରବାର ସକ୍ରାନ୍ତ ସଚଳ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନିୟମରୂପେ ଦିବାଦ ଦେବାଯୋଗେ
 ଶକା ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍କଳଦର୍ମଭୃତ୍ୟମାନେ ଧନ୍ୟ-
 ଦାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଠକ୍ର ପିତୃତେଷଣ ଶକ୍ତର
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଟମହା-
 ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତ ସମୁଦ ଏବଂ କଟକ,
 ବାଲେଶ୍ୱର, ପୁଷ୍ୟ ଓ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସମୁଦର
 ଯେଉଁପ୍ରାୟରେ ସେଦେବେଲେ ନିଳକଣ୍ଠ ଦେବ
 ସେଠାରେ ପୁଷ୍ପଶ୍ରୀ ଗୋଦବା ସଦାଗେ ବାସିକ
 ଶରକବ ଟ ୩୩ ପୁଷର ଟ ୨୮୨୦୦ କାର ସର-
 ହାସ୍ୟ ପ୍ରମିସର କୋଟ ବାକ କରବାରୁ ବଙ୍ଗ
 ପ୍ରଦେଶର ରେପୁନଖ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସତ ୧୯୧୦
 ସାଇର ସାଧାରଣ ଦାକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଠ ଅନୁ-
 ସାରେ ଅଦେଶ ପ୍ରଶ୍ନର କରଅଛନ୍ତି ତ ସେହି

ର ସ୍ଵର ବାସିତ ଉତ୍କଳ ଗତ ତା ୧୪ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବୃତ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପଦ
 ହୋଇଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳବୃଦ୍ଧ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ସହାୟତା ଦେଇ କୋଇ ଗଙ୍ଗା
 ଶକ୍ତ ଚରଣକୁ ସାଧୁଥିଲେ । ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନର ସମ୍ପଦ
 ସ୍ଵରେ ସମସ୍ତେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସମବେଦ
 ଦେଲେ କେବଳେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପତ୍ରିକା ଚଳାନ୍ତୁ
 ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଜନିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପତ୍ରିକା
 ସମାପ୍ତ ମନେପାରେଉଥିବ ନାମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଉତ୍କଳ ବୃତ୍ତରେ ଦେଖିଲେ ।
 ଅପରାଧରେ ମେମ୍ବର ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନାର୍ଜୀ,
 ଭାଲୁର ସମ୍ପଦଦାତା ଘୋଷ, ବାବୁ ଦୁର୍ଜୟ,
 କୁମାର ସମ୍ପଦ ଚୌଧୁରୀ ପ୍ରଭୃତି ଏକକକରୁଣିକ
 କର୍ମରେ ମେମ୍ବରମାନେ ସହଜରେ ସମ୍ପାଦ
 ଅରମ୍ଭ ଦେଲେ । ସେ ଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ
 ଠାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକ କର୍ମରେ ମେମ୍ବର ପଦାନ୍ତ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ନାମରୁକ
 ଥିଲା ତାହା ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି କହିଲେ ଅନୁକ୍ର
 ଦେବ ନାହିଁ । ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନାର୍ଜୀ ମହୋ
 ଦୟଙ୍କ ଅପରମିତ ଉତ୍କଳ ଦେଖି ଉତ୍କଳ ଉପ
 ଲକ୍ଷେ ସେ ଯେଉଁ ଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ
 ତହିଁରୁ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଘୋଷିତ ଦେଉଥିଲେ ।
 ଗୀତି ଶୁଣା ହୋଇ ସତ୍ତା ସ୍ଵଳରେ ବିଚରଣ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ଘେନି
 ଥିଲା । ବାନାର୍ଜୀ ମହୋଦୟ ସମ୍ପଦ ନାମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା
 ସମ୍ପଦରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରୁ ପ୍ରତି
 ସପ୍ତାହରେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ
 ପଠିତ ଓ ମାତ୍ରାଣ ସମ୍ପଦରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
 ଦାରଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ
 ମତେ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦତ୍ତ, ବାବୁ ରାମେ
 ନ୍ଦ୍ର, ସୁନ୍ଦର କିଶୋରୀ, ଭାଲୁର ଇନ୍ଦ୍ରନାଥ ମିଶ୍ର
 ଓ ସମ୍ପଦ କୋମଳନାଥ ଚୌଧୁରୀ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟା
 ଲୟରେ ନାନା ବିଦ୍ୟା ସମ୍ପଦରେ ଚଳୁତା
 ଦେବା କାରଣ ସମ୍ପଦ ଦେଲେ । ଅବଶେଷରେ
 ସମ୍ପାଦ ଦୋଇ ସେ ଦିନରୁ କ୍ରିୟା କଳାପ
 ଶେଷ ଦେଲେ । ଏ ଦିନର କ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରେ
 ଅନୁମୋଦେ ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନାର୍ଜୀ ମହୋ
 ଦୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସ୍ଵଦେଶ ପ୍ରୀତି ପ୍ରତି
 ପାଠକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁ
 ଅଛି । ମୁହଁରେ ସ୍ଵଦେଶ ପ୍ରୀତି ଚିତ୍ତବାକୁ ଲକ୍ଷେ
 ଲୋକ ବାହାରରେ ମାତ୍ର ବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତା ବେଳ
 କୁ ଲୋକ ଖୋଜିଲେ ମିଳନ୍ତା କଠିନ । ଯେତେ
 ବେଳେ କହିବେ ତାହା କରନ୍ତା ଲୋକ ଅଧିକ
 ବାହାରରେ ତେତେବେଳେ ଦେଶର ଉନ୍ନତ
 ଦେଲେ ବୋଲି ମିଶ୍ରବାକୁ ଦେବ । ଦାମଦୋଷର

ବିଶ୍ଵସ୍ଵପ୍ନରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵକାଳ ପ୍ରକାଶ ପରମ୍ପରା କର
 ରୁକ ବସୁଧରେ ଅବମର ଘେନି ଯେଉଁ ଲୋକ
 ଘରେ ବସି କରନ୍ତୁ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଳ
 କୁଅନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟା ଲୋକ ଓ ସ୍ଵଦେଶ ପ୍ରୀତି
 ଅନୁଲୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବ୍ୟବହାର ଅନୁକ୍ର
 ଯେଉଁ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲିଖିତା ସାଗ୍ରବଦ ସେହି
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ଵରପତ ଏ ବସୁଧରେ ସୁକା
 ଅଧ୍ୟାପକା କରନ୍ତାକୁ ସ୍ଵପ୍ନ ତାଙ୍କର ଲୋକାର୍ଜନ
 ଦେମନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଓ ବଳମୂଳ ପାଠକେ ଅନୁମାନ
 କରନ୍ତାନ୍ତୁ । ଅନୁମାନଙ୍କର ସୁବିକାମାଦେ
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୁରୁ କଲେ ବିଦ୍ୟା
 ଲୟକୁ ପଠେଇ ଅନାନ୍ତ ନାହିଁ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବଶ୍ୟ
 କରନ୍ତୁ । ସେମାନେ ଦେଶର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ
 ଲୋକ ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନାର୍ଜୀଙ୍କ ସଦ୍‌ବ୍ୟାପ୍ତିର
 ଅନୁକରଣ କଲେ ଅନୁମୋଦେ ପରମ ପ୍ରୀତି
 ଲଭ କରନ୍ତୁ ।

ମସୂରରଞ୍ଜ ।

ମସୂରରଞ୍ଜର ସନ ୧୯୦୭-୦୮-୧୯୦୯ ବାସିତ
 ବିବରଣୀ ମାସାଧିକ ଦେଲେ ଅଥବା ବର୍ଷ ଶେଷ
 ଦେବାର ଏକବର୍ଷ ୪ ମାସ ପରେ ବାହାରଅଛି ।
 ଅନୁମୋଦେ ତହିଁରୁ ଏକଗୁଣ ପାଉନାର କୃତ
 ଶ୍ରଦା ସହତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ବିବରଣୀଟି
 ଅତି କିଛି ତଥ୍ୟ ବାହାରଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ
 ଥାନ୍ତା । ବର୍ଷର ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଘଟଣା ଅନୁକ୍ରମ ।
 ଏହି ଯୋଗେ ଲୋକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନ
 ଥିଲା । ବିଶେଷତଃ ବାମନପାଟି ବିଶ୍ଵର ସମସ୍ତ
 ଓ ସଦର ବିଶ୍ଵର କେତେକ ଅଂଶକୁ ବିଶେଷ
 ବାଧୁଥିଲା । ସାମୟିକ ବର୍ଷା ଅଧିକରେ ଧାତ
 ଫସଲ ଯେମନ୍ତ ଉଣା ହୋଇଥିଲା ତେବନ୍ତ
 ବରଂ ଚତୋଷ୍ଠ ମସୂର ଓ ଦେନ୍ଦୁ ଫସଲ ଉଣା
 ହୋଇଥିଲା । ଜର୍ଣ୍ଣଲ ଶାନ୍ତାଦେବୀ ମଧ୍ୟରେ
 ଶେଷ ଲିଖିତ ଦୁଇ ଫସଲ ପ୍ରଧାନ ଓ ତଦ୍‌ଘେ
 ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ବିଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଗର
 ସରଦାର ଯଥାସମ୍ପଦରେ ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରତିକାର
 ସକାଶେ ଚଳାକ୍ରମାଦକ ପ୍ରତିକାର ଗଣଦାନ, କାହା
 ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ସାହାଯ୍ୟଦାନ, ଶ୍ରୀରାଜ
 ବିଚରଣ, ସୁନ୍ଦର ଦୁର୍ଲଭେ ଶୁଭଲ ବକୀ ଦରକ
 ସକାଶେ ମହାନମନାକକୁ ଦାଦନ ଇତ୍ୟାଦି
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେଥି ସକାଶେ ଲକ୍ଷା
 ଶକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ମସୂର କରୁଥିଲେ ଓ ୨୮୮୦
 ଜଣ ସାହାଯ୍ୟ ପାଉଥିଲେ । ସରଦାରୀ ଦେବୁ
 ଗଜସ୍ଵ ଅଦାୟରେ ଟ ୧୮୮୦ ୧ ଟଙ୍କା ଏବଂ
 ରେଲବେ ଅଧିକରେ ଟ ୧୨୫୯ ଟଙ୍କା ଶୁଣି ପଡ

ଥିଲା । ମାତ୍ର ଏକ ଜଙ୍ଗଲ ଗଜସ୍ଵ ଅଧିକା
 ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ସେ ଶୁଣି ଘୁଷୁ ସାଉଥିଲା
 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଧିକ ମଧ୍ୟରେ ଅବକାଶ
 ଅଧିକ ବିଶେଷ ଯଥା ଟ ୧୯୯୭୯୯ ଟଙ୍କା କରୁଥିଲା ।
 ଦୁର୍ଲଭ ବର୍ଷରେ ଅବକାଶ ଅଧିକ ଏବେ ବଢ଼ିବା
 ତମହାର ନୁହେଁ କି ? ଏଥିକୁ ଚୁଣାସାଉଅଛି
 ଯେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବାସ୍ତି ଏକେ ଦୁର୍ଲଭ ସେ
 ଅବକାଶ ସୁକା ତାହା ହଜାଇ ଘର ନାହିଁ ।
 ସେହିପରି ଲୋକେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଚୋରୀ
 ଇତ୍ୟାଦି କରନ୍ତା ଦେବୁ ଦୁର୍ଲଭ ବର୍ଷରେ ଫରୁକ
 ଦାଶ ମାମଲ ବଢ଼ିବା ସାଗ୍ରବଦ । ଫଳେ
 ମୋକଦ୍ଦମାର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଏକହଜାର ବଢ଼ିଅଛି
 ଓ ଗର୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ଚୋରୀରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇହଜାର,
 ଅବକାଶ ତେଜିତ ଏବଂ ସୁଲକ୍ଷଣ ସାଧ୍ୟଅକ
 ପ୍ରାୟ ଦେଉଣ ଦେବ । ଅବକାଶ ଓ ସୁଲକ୍ଷଣ
 ଅନୁକରଣ କଲେ ମାମଲ ଧରବାରେ ସୁଲକ୍ଷଣ
 ଅଧିକ ଉଲ୍ଲିକ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଏବଂ ଅଧିକା
 ଚୋରୀମାନ ବସମତରେ ମଧ୍ୟ ପୁଲକ୍ଷଣ ବାହାଦୁରୀ
 ଦେଖାଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତ ସଂଶୟ ଓ
 ସୁଲକ୍ଷଣ ଅନୁକ୍ରମ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
 ଉଚିତମତେ ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇ ଅନେକ ବ୍ୟାଧି
 ଲୋକ ସେତ ପାଇଁ ଚୋରୀ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା
 ନିଶାଖୋର ହୋଇଥିବାରୁ ଗର୍ଭର ଚୋରୀ ଓ
 ଅବକାଶ ଅନୁକରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅବକାଶ
 ଶେଷ ଲିଖିତ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକଳ ନିଶାସାଉଅଛି ଓ
 ଗର୍ଭରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ସେ ଗଜସରଦାର
 ମାଦକ ନିବାରିତଦ୍ଵାରା ଲୋକଙ୍କର ସୁଲକ୍ଷଣ ବଢ଼ା
 ଇବା ଅପେକ୍ଷା ଅବକାଶ ଗଜସ୍ଵ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତି ଅଧିକ
 ମନୋଯୋଗୀ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ମାଦକ ନିବାରିତ ସହାୟତା କଠିନ ଉତ୍କଳ ଅବଳ
 ମୁତ କ ଦେଲେ ଲୋକଙ୍କର ଦରଦୁରୀ ଘୁଷୁ
 ନାହିଁ ଏବଂ କୃଷି ଶିଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଗଜସରଦାର
 ଯେତେ ଯତ୍ନ ଓ ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ସାଧକ ଦେବ ନାହିଁ । ଧର୍ମ ଓ ଗାଢ଼ ସକଳ
 ଉନ୍ନତର ମୂଳ । ମୂଳକୁ ଶକ୍ତ ଅନୁରେ ଜଳ
 ଭାଜନା ବିପଳ । ଗଜସରଦାର ତେଜୁଆରେ
 ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ ସକାଶ
 ଚ କରପାଉଛି । ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ
 ଉନ୍ନତ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁଲକ୍ଷଣ ୩୨୭ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକମାନ
 ୮୨୩୫ ଅଥବା ମତ ବର୍ଷଠାରୁ ୮୫୩ ସୁଲକ୍ଷଣ ଓ
 ୨୦୭ ଶିକ୍ଷକ ବଢ଼ିଥିଲା । ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ବ୍ୟୟ
 ୨୭ ହଜାରରୁ ୩୫ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ବଢ଼ିବା
 ଅବଶ୍ୟ ଭଲ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ମାତ୍ର ଏହା
 ସତ୍ୟକୁ ନୁହେଁ । ସୁଲକ୍ଷଣ ଅଧିକ ଏବଂ ଅବସ୍ଥା

ନାଗରରେ ରୁମିକମବାସ କ ୩୦ ଓ ୧୦୦ ଏକ କମ୍ପାନୀ
ଅଧିକ ଚୋରପତ୍ର । ଏହା କହୁ ଅଧିକାଳ ଶ୍ରୀମା
ଦେବୀରୁ ଗୋ ୩୨ ଓ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ୧୦୨୨ ଏକ
ଅଧିକ ନକ୍ସା ଚୋରପତ୍ର ।

ପଦସୂଚୀ ଉପାଦାନ ପ୍ରକାଶିତ ବଦ୍ୟାକରଣ ପୁସ୍ତକ ମାଧ୍ୟମ
ଦେଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ବାକ୍ୟମାନଙ୍କ ସେନା ବର୍ତ୍ତନ ବାଧ୍ୟତା
ରୁଚା ଚୋରପତ୍ରା ଅପରାଧରେ ବର୍ମରୂପ ଚୋରପତ୍ର ।

ଚାନ୍ଦି ବରଦାକାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ବର୍ଣ୍ଣାଣା କୋମାରରେ ପେଟି
ପାଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚୋରପତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତ କାଳେ ଏକମାତ୍ର
ଦେବଦାକାଙ୍କ ଛାଡ଼ା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଚାନ୍ଦିର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୯୦୦ ଛାଡ଼ା ଦେଇ ଚୋରପତ୍ର । ଦେଶର ଉନ୍ନତତର
କୌଣସି ବାଦ୍ୟବାଦ ସ୍ମୃତି ଶୋଭା ଦେଖାଇ ଦେଲେ ଅଧ୍ୟା-
ମାନେ ପଦମାତ୍ରାକତ ଦେବ ।

ପାଟଣା କଲେଜର ସହମାନେ ମେଢ଼କର କଲେଜରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଉ ନ ସ୍ଵାକ୍ଷର ପ୍ରକାଶ୍ୟାଏ । ଏପରି କାରଣ ଜଣା
ହାଉ ନାହିଁ । ମେଢ଼କ ଉପର ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୦୦ କଲେଜର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଯାକସନ ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗ ସାକ୍ଷାତ୍ କରଣା ବାଦ୍ୟ
ପ୍ରାଥୀ ଚୋରପତ୍ରରେ ମାନ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
ଚୋର ସେମାନଙ୍କ କଲେଜ କଥା ଦୋକ୍ତର ମାତୃକା
ବାଦ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଚୋରପତ୍ର । ବ୍ୟାପାର ସୁରୁତର ସଦା
ବୋଧକୃପ ।

ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଶୁକ୍ତ ବରଦାକା ପଦସୂଚୀ ଦାସ ନାମକ
କଲେଜ ଓଡ଼ିଆ କଲେଜର ରୁଚ୍ଚ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବେଳେର ବରଦ
ଦେଇ ଅଧିକୃତ୍ୟ ବରଦାକା ସଦାକ ମିଳଇ ।—ଅଧିକ
ବେଳେ କଲେଜ ।

ପଦସୂଚୀର ପ୍ରକାଶ

ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକାଶନକ ମତାନ୍ତ୍ର—ଅମଳକର ସବବେଳେକ୍ରମେ
କଦଳୀ ସମାପ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଚୋରପତ୍ର । ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶକ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ବୌଧ୍ୟ—ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଶ
ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତେ ଉପେକ୍ଷିତ ହେଲେ ସମା କରବେ ।

ପ୍ରତିମ ସେନା ଉପକେତ୍ର ସେନାପତି ସପ୍ତ—କହିଲେ
ହୃଦୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦସୂଚୀ ସମାପ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ହେବ । ଅଧିକ ଅପରାଧର ବାର୍ତ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।

ନିଲମା ଇସ୍ତାହାର ।

୧୯୦୧ ମର ଜୁଲାଇ ସତ ୧୯୦୧ ମସିହା
କଟକ । ୨ । ସଃ ଜନସାହେବଙ୍କ ଅଦାଲତ
ଶ୍ରୀ ଜନନାଥ ପଣ୍ଡା ନାବାଲର ଉକ୍ତ ନାବାଲର
ସାହିତ୍ୟିକତ ପୁସ୍ତକ ମାଧ୍ୟମିକ ମାତା ସାବା ଦାବ୍ୟ
ଓ ଉକ୍ତ ସୁମିତା ଦାବ୍ୟ । ସା । ସାଲପିନ
। ପ୍ର । ସୋସୋ ବାଦ୍ୟ ଉକ୍ତିକାର
କୋମ

୧ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଇ ଓ ୨ ନାଲୁଦେଇ ଶ୍ରୀ ଓ
କେଲସ ଉକ୍ତିକାର ଦାସ କ ୨ ମର ପ୍ରକାଶ
। ୨ । ଓ ୩ ଦର୍ଶନା ଦାସ । ସା । ସାଲପିନ
। ପ୍ର । ବାହାସ ପ୍ରକାଶ ଦେଶଦାରମାନେ ।
ସତ ୧୯୦୧ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା, ୧୫ ରଖ
କିବା ଦ ୧୨ ବା ସମୟେ ଉପସ୍ଥିତ ମହତ୍ତ୍ୱ

ମାରେ ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପର୍କ
ନିଲମ ଦେବ

ପଦସୂଚୀ

ସବବେଳେକ୍ରମେ ଓ ସବବେଳେକ୍ରମେ ବାଲେଶର
ଓ ସୁଭାଷକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସୋସେ । କ । ଅଧିକୃତ୍ୟ
। ମୌ । କେମାରେ ପଦ୍ୟାରେ ଧୂବା ଶ୍ରୀ ବସିତ-
ରାମ୍ପୁ ଜାଲ । ମା । କାହନ ପ୍ରକାଶଦେଇକ
ଦାମରେ ବଦେବସ୍ତୁ କପୁର ବାଦେଇ ନ ୨୨-
୨୨ ମର ଜଃ ବାଃ ୧୧୦୨—୩୩୨୦୫ ଦୁର୍ଭିକୁ
ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର ମୌରସି ଶରଦ ହେ ଅଧ-
ଶାଳ ନମ ବନୋବସ୍ତୁ ଦାଗଜାତରେ ଦରକ
କରଇ ନିଲମଦାର ଥିଲେ, ଯାକ ଅନ୍ତେ ଦେଶ-
ଦାରମାନେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଦଲିଲର ଅଭାବ
ରହା ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିଲମ ଦେବ ଏଥିର
ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦୦୦ କା ଅଟେ ।

କ ୧୫୫ ମର ଜଃ ସତ ୧୯୦୧ ମସିହା ।
ଉଃ ସବାଡ଼ିଦେବଜନ କଟକ ।
ଶ୍ରୀ ରଦୋଅ ଦେଶ । ସା । ଗଉର ଚରଣ
ଗୋପସଦଶା ସମିତି ଶସ୍ତ୍ରସାହି । ପ୍ର । ଡେବ
କପ ବାଦ୍ୟକ୍ତିକାର
(ବଦମ)

୧ । ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦାସ । ସା । କୋଟିଅପାଳ
। ପ୍ର । ଅପୁରେଶ୍ୱର ୨ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ଜଗଜ୍ଞ
୩ । ବନମାଳୀ ଜଗଜ୍ଞ ୪ । ମୋହନ ଜଗଜ୍ଞ
ନାବାଲର ଓ ଉକ୍ତ ନାବାଲମାନଙ୍କର ବଜ-
ଶାସ ଅଭିଗ୍ରାହକ ଉକ୍ତ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଜଗଜ୍ଞ । ସା ।
ପଦସୂଚୀ ଅଧିକୃତ୍ୟମୋକ୍ତାହସଃଶା । ପ୍ର । ଅପୁରେ-
ଶ୍ୱର ୨ । ମଦନା ସାହୁ ସୁଧ ଓମାରସ ମଣିବେର୍ଡ଼ା
। ମୁ ୨ । ଦରଦାସ ଯାହୁ ସୁଧ ଓମାରସ
ଚକ୍ରେର ସାହୁ । ମୁ । ୮ । ପର ସାହୁ ୮ । (କ)
ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ ସୁଧ ଓମାରସମାନେ ମହାଦେବ
ସାହୁ । ମୁ । ୧୨ । ରମ ପଣ୍ଡା ୧୨ । (କ)
ବାମ ପଣ୍ଡା ଓରଫ ଜାଜ୍ଞାନ ପଣ୍ଡା ସୁଧ ଓମାରସ-
ମାନେ ବାଉସର ପଣ୍ଡା । ମୁ । ୧୩ । ମଣି ପଣ୍ଡା
୧୪ । କପେଇ ସାହୁ ୧୨ । ବାଉସର ସାହୁ
। ସା । କୋଟିଅପାଳ । ପ୍ର । ଅପୁରେଶ୍ୱର
ପ୍ରକାଶଦେଶଦାରମାନେ

ଉପଲକ୍ଷିତ କମ୍ପର ମୋକଦ୍ଦମାରେ
ଉକ୍ତିକାରର ପାଉଣା ଟ ୫୨୨୦୦୦ ଅଦାସ୍ତ
ସଦାଶେ ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପର୍କ
ମାକ ସତ ୧୯୦୧ ମସିହା ମାସ ତା
ଉପେ ଅଧି କଟକ । ମୁ । ସବାଡ଼ିଦେବଜନଙ୍କ
ଅଦାଲତରେ ନିଲମ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଃ ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୨୨୫୦୦୦ ଅଟେ ।

୧ । କଟକ ଜଲ ସଃ ଜଃ ସୁଃ ସଃ ରେକେଷ୍ଟର
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଉଲ୍ଲହାଧୀକ । ପ୍ର । ଅପୁରେଶ୍ୱର । ବା ।
ଉକ୍ତସେନା । ମୌ । ପଦସୂଚୀରେ ଧୂବା
କ ୨୩୩୪ ମର ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣ
ଦଶଲ କ ୨୩୩୨ ମର ଉଃ ବାବହୁ ଲଃ
ବାଦେଇ ଉକ୍ତଦେ ଓ ଶସତା ନମର ଅନୁ-
ସାରେ ୧—୨୧୪ ଜଃ ଜମି ଅଟେ ଚର୍ଚ୍ଚି
ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୩୩୪ ମର ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର । କ ।
ଟ ୦ ୨ କୁ ୧ ୦ ୨ କୁ ୧ ୦—୩୧୨ ଜଃ
ଜମି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି ଉପରେ ଧୂବା ପ୍ରକାଶଦାରମ-
ାନଙ୍କର ସଦଳ ପ୍ରକାର ସହୁ ସହତ ଏ ମୋକଦ୍ଦ-
ମାରେ ନିଲମ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଃ ମୂଃ ଟ ୩୦୦
କା ଅଟେ ।

୨ । କଟକ ଜଲ ସଃ ଜଃ ସୁଃ ଦେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସଃ
ରେକେଷ୍ଟର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଉଲ୍ଲହାଧୀକ । ପ୍ର ।
ଅପୁରେଶ୍ୱର । ବା । ଉକ୍ତସେନା । ମୌ । ମନ୍ତା-
ପତ୍ତା ରଦବାରେ ଧୂବା କ ୨୩୩୪ ମର ପ୍ରକ-
ବାଦ୍ୟମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣଦଶଲ କ ୧୯୦୧୧ ମର
ଉଃ ବାବହୁ ଲଃ ବାଦେଇ ଜମି ଉକ୍ତଦେ ଓ
ଶସତା ନମର ଅନୁସାରେ ୧ ୦—୩୫୫ ଜଃ
ଜମି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିଲମ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଅଃ ମୂଃ ଟ ୨୫୦୦୦ ଅଟେ ।

୩ । କଟକ ଜଲ ସଃ ଜଃ ସୁଃ ସଃ ରେକେଷ୍ଟର
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଉଲ୍ଲହାଧୀକ । ପ୍ର । ଅପୁରେଶ୍ୱର
କ ୧୧୦୨ ମର ଉଃ ରୁକ୍ତ । ବା । ମୋପାଳ-
ପୁର । ମୌ । ଓରଫ ହ ରଦବାରେ ଧୂବା
କ ୨୩୩୪ ମର ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣଦଶଲ
ଲଃ ବାଦ୍ୟାପ୍ତି ଉକ୍ତଦେ ଓ ଶସତା ନମରଦର୍ଚ୍ଚି
୧ ୦—୩୧୮ ଜଃ ଜମିକୁ କମା ଟ ୦ । ୩
ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି ଉପରେ ଧୂବା
ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର ସଦଳ ପ୍ରକାର ସହୁ ଏ
ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିଲମ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଃ ମୂଃ
ଟ ୧୦୦୦୦ ଅଟେ ।

୪ । କଟକ ଜଲ ସଃ ଜଃ ସୁଃ ସଃ ରେକେଷ୍ଟର
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଉଲ୍ଲହାଧୀକ । କ । ବାଗରଜାମର
କ ୨୧୨୩ ମର ଉଃ ରୁକ୍ତ । ମୌ । ମଙ୍ଗଳପୁର
ରଦବାରେ ଅଧ୍ୟ ସରଦଦାରଙ୍କ ଦାମ ସାମିର
କ ୨୩୩୪ ମର ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣ
ଦଶଲ ଶରଦାକମାଦନ ମଧ୍ୟସାଧ୍ୟକାଣ ଉକ୍ତ
ଦେ ଓ ଶସତା ନମର ଅନୁସାରେ ୧୩—
୩ ଉକ୍ତିକୁ କମା ଟ ୨୩୩୮ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମି ଓ
ଚର୍ଚ୍ଚି ଉପରେ ଧୂବା ପ୍ରକାଶଦାରମାନଙ୍କର ସଦଳ
ପ୍ରକାର ସହୁ ସହତ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିଲମ
ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଃ ମୂଃ ଟ ୨୦୦୦୦ ଅଟେ ।

**RARE OPPORTUNITY!!
SPLENDID OFFER.!!!**

Newly imported superior seeds for flowers and vegetables; just arrived per. S. S. Collegian and Merion. Huge stock of every kind of ornamental flowers, fruits. Mango and Lichi Grafts etc.

Catalogues free on application.
P. C. Deb. Manager
Medical Nursery
28/3 Beadon Row Calcutta.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କିଛି କାର୍ଯ୍ୟର ବହୁତାଧାରଣ ଶୀଘ୍ର ମାସିକ
୫ ୨୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ଜଣେ ଦକ୍ଷିଣାଳ-
ଅଧିକାରୀ ଅବସାନ । ସରକାରୀ କର୍ମସାଧକରେ
ଗମ୍ଭୀର ନିକର । ଅନୁରା ମାସ ବା ୨୫ ରଖ
ମଧ୍ୟରେ ଅବଦାନ କରବାକୁ ହେବ ।

Supdt's Office } Syamsunder Nand
Hindol } Superintendent
25-8-1909 } Hindol

WANTED.

A Sub-Inspector of Vaccination on a pay of Rs. 25 and a fixed allowance of Rs. 5 per month. None need apply who has not duly passed from the Medical school, Cuttack. Applications with copies of testimonials will be received up to 7th September. Candidates must state their age and past services.

Nayagarh } G. Mahanti.
Supdt's office. } Superintendent
23-8-09. } Nayagarh.

Wanted an Assistant Head-Master on Rs. 30-P. M. for the Middle English School at Bhawanipatna, Kalarhandi state. None need apply who has not passed the Matriculation Examination of the Calcutta University and does not possess good knowledge of Uriya literature and ability to manage a Middle English School and Guru Training Classes. Preference will be given to those who have passed the master-ship Examination in English according to the Bengal system. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 10th September 1909.

J. K. Tripathi.
Superintendent
Kalahandi state
Bhawanipatna
Via- Sambalpur

NOTICE.

"Wanted for the 3rd teachership of the Kendrapara H. E. school, an F. A. or a plucked B. A. on Rs. 32. The selected candidate is to stick to the post for two years."

Head master.
Kendrapara school.

NOTICE.

In supersession of the notice of 20-8-09 appearing in the issue of the 21st instant, the public are hereby informed that Ismail Haji Mohamed Attas, administrator to the estate of late Haji Mohamed Attas Haji Cassim, had contracted with Haji Tar Mohamed Ayub through his agent Abdulla Issa to sell the Bungalow No. 22 situate in Cuttack Cantonment ground near Sadar Post Office in front of the Cantonment Musjed together with the right to the land on which the house stands, belonging to the above Haji Mohamed Attas Haji Cassim deceased for Rs. 4050. But the above named Haji Tar Mohamed Ayub having, without sufficient and good reasons, refused to purchase the same a letter was sent to the said Haji Tar Mohamed Ayub on 10-6-09 to the effect that the said property would be sold by public auction and deficit, if any, would be realized from him accordingly. I am authorized by the above mentioned Ismail Haji Mohamed Attas to sell the property to the highest bidder by public auction at the risk of the above named Haji Tar Mohamed Ayub. The auction would take place in the said premises at 10. A. M. on Sunday the 5th September 1909. The purchaser shall have to deposit 10. P. C. immediately the bid is knocked down, the balance payable within 8 days.

CUTTACK } Hashim Alymohamed
25-8-09 } Commission Agent.

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ।

PRIZE QUESTIONS.

A prize of Rs. 50 has been promised by a gentleman for the best answer by a Magistrate or Dy. Magistrate (in service) to the following questions:—

"Is an officer exercising Magisterial powers, who infringes the provisions of law and of rules made by competent authorities, for reasons other than ignorance, a loyal subject of the British Government or not?"

"If he is loyal, what is the right definition of loyalty?"

The prize winner's reply will be published in these columns, and the prize will be forwarded to him by the Manager of this paper.

THE STUDENT COMMUNITY!

The Second Anniversary of the Central Utkal Young Men's Association was celebrated on Saturday last in the Town Library Hall under the presidency of Mr. Shaw the Principal of the Ravenshaw College. The meeting was attended by young men mostly with a few gentlemen and ladies.

The President's speech which we publish in another column contains very sound advice to the student community. The remarks made by some of the speakers at the meeting pointed to the success with which Mr. Shaw has been using his influence and persuasive control over the students of the College.

His advice that the aim and object of the student community should be "rather educative than active" is worthy of the serious deliberation of students as well as of their parents and guardians. It ought to strike a root in every student's mind, so as to be fruitful of good results to the community, if the lessons of the recent doings of some students have not been lost on the public.

The report read by the secretary and some of the speakers referred to the laudable manner in which the students of the

Ravenshaw College took an active part in relief works after the floods of 1907. The students are deserving of admiration and praise, but this is in detraction (by implication) of the philanthropic spirit of the community whereof they constitute the future generation. There is a tendency in India to burden the students with a share of the responsibilities, which in other civilized countries belong to active members of a community or the citizens of an empire. An active part in the social and political problems of the day, before experience has taught the students how to calculate the consequences of their actions and utterances is injurious alike to the community as well as to them. It does not by any means help the development of a careful and judicious frame of mind necessary for success in all social and political movements. Neglect or misuse of the opportunities and facilities for the development of this frame of mind among youngmen, who are destined, at no distant date, to lead a community into an important matters, is an irreparable loss to the country. A custom or practice, which cripples the future intellectual, social and moral forces, should be modified or done away with. The use of an object before it has attained its maturity is a loss to the national wealth. The cutting down of unripe timbers, the gathering of unripe ears of corn, and the working of mines before the metal or precious stone has been formed may be cited as instances. The loss is incalculable when this improvident procedure is applied to the intellectual resources which nature has reserved for the future progress of a country.

The student community might be likened to a cadet corps preparing to continue a war in which the veteran soldiers of a country are now engaged. They should not be allowed to join in the war till their powers are fully developed by exercise and drill. If they take an interest in the war, that interest should be like that of the newspaper

correspondent or the historian, who views the two opposing armies, from a distance, in order to benefit by their blunders and skill in the field.

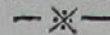
During their period of education students should consider themselves actors on the stage. They should act all the scenes of life without exposing themselves to the consequences which attend those scenes in active life. In England students make their own House of Lords and House of Commons, in which they discuss, not unfrequently with all the vehemence of party politics, but their discussions do not influence the national mind or injure national interest.

Students should be saved the cares, anxieties, sorrows, worries, disappointments and bitter feelings of rivalry which are, more or less, the share of every grown up member of society. These will come to them in time; it is not prudent to anticipate them at a period of life when they are more likely to retard than further progress. Sufficient unto the day is the evil thereof.

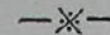
We are very thankful to Mr. Shaw for holding up to his pupils an ideal of student life which has proved a successful guide in England and other civilized countries of Europe. Both the students and the public should not forget the sad results of associating undergraduates and school boys in political movements. It is often difficult to prevent matters purely philanthropic from becoming political by a slow process of transformation. It is in the interests of the students themselves and of the community that we wish students to be under the guidance of age and experience in the selection of the objects of their associations and their modus operandi.

ମନବର ଶକ୍ତିର ଗତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା କଲି-
କାରୀ ଯାହା କର ଚାହୁଁ ଅବଦଳ ଦାମ୍ଭିକରେ
ପହୁଏ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଦୁଇପାଞ୍ଚ ସେବାରେ ବାଧ
କରବେ ।

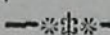
କୋଇଳ, ଧୂଳିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ବସନ୍ତ
ଦିନୀ କରନ୍ତୁ ସମ୍ଭବରେ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ
ଗରବର୍ଣ୍ଣ ଫେରୁଅଣା ମାସର ବିଜ୍ଞାପକ ରହିବ
କର ଦୁଇକ କର୍ମମାନଙ୍କୀ ପ୍ରଗଳ୍ଭ ଦେବାର ଗତ
କଲିକତା ବେଳେଟରେ ଭଞ୍ଜପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

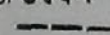
ଗତ ବା ୨୯ ଉଚ୍ଚରେ ଶେଷଦେବା ପ୍ରା-
ରେ ସମସ୍ତ ଲୁଚିତରେ ଫେଲେଗ ଶେଷରେ
୧୯୨୭ ଜଣ ମତ ପଡ଼ିଥିଲେ । ବହି ପୂର୍ବ
ସମ୍ପାଦକ ଅଳ ୧୨୯୯ ଥିଲା । ବୃଦ୍ଧି ସାମନ୍ତ
ଓ ବାଦା ବନ୍ଦେଇ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦେଶରେ ଘଟି-
ଥିଲା ।

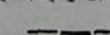
ଗତ ବା ୨୯ ଉଚ୍ଚରେ ଶେଷଦେବା ପ୍ରା-
ଦରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୯୯୪୭ ଓ ବନ୍ଦେ-
ଇରେ ୭୭ ଗାଏ ୧୨୨୩ ଜଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
ସାଦୃଶ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବ ପ୍ରଦେଶ ଅଳ
ଥିଲା ୧୮୧୪ ।

ଗତ ଭଦ୍ରାବତୀ ମୋକଦ୍ଦମାଲ ଅସାମୀ
ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ସରକାର ମୁଲିଲ୍ଲଭ କର ବର୍ତ୍ତମାନ
କାକାର ସକଳଜଳ ଅଦାଲତରେ ଅନ୍ୟାୟ
ଅବଶେଷ ପ୍ରଭୃତ ଦେହୁ ସକ୍ତ ପୂର୍ବ ଦାମ୍ଭରେ
କାଳସ ଅଗତ କରଅଛନ୍ତି ।—ପୁଣି ପୁଲପର
କାଣ୍ଡ ଘଣ୍ଟାକଟା ଦେବ ।

ସକଳପୁର ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ କୁଳଦ ଘର
ଭଣ୍ଡାର ସଦାଶେ ଦେବୀଲ ଦାଗରୁ ବଜାରକୁ
ପଡ଼ିଥିବା ସକଳ ଦକ୍ଷିଣ କଦମ୍ବପୁର ମୌଜାର
ପ୍ରାୟ ଅଦେଇ ଏକକ ଜମି ସକଳାଣ୍ଡ ଖରଚକ୍ରେ
ଝରଦ ଦେବାର ଭଞ୍ଜପକ ଗତ ବା ୨୫ ଉଚ୍ଚରେ
କଲିକତା ବେଳେଟରେ ବାହାରିଅଛି । ସେହି
ଗଜେଟରେ ସମ୍ଭବପୁର ସୁମୋଗ ଗ୍ରାମରେ
ଗୋଟିଏ ପରଦର୍ଶନ ବଙ୍ଗଳା କମଳେ ୩୩ ଏକର
ଜମି ଝରଦ ଦେବାର ଭୋଗିଣୀ ଦିଅଯାଇଅଛି ।

ଭୁବନ ଜାଗାସୁ ମଦାସପିତି ବା ହଲ୍ଲେସର
ଅମାମୀ ଅଧିବେଶକ ଲକ୍ଷ୍ମୀରଠାରେ ଦେବାର
ପାଠପାଠକ୍ କରାଅଛି । ବହିରେ ସର ପିଣ୍ଡେ-
ଜସାମେଣା ଓ ସେ ଅସମୁଦ ଦେଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତସ୍ତରେ
ନୁନାଥ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ମଦାଗସୁ ସକ୍ତପଦ
ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଅଛି । ଭୁବ୍ଦେ ଶେ
ଉପସ୍ତୁ ଲେବ ଏଥିରେ ସକେଦ ବାହି । ମାତ
ସୁରେକ୍ତ ବାହୁ ସକ୍ତପଦ ଦେଲେ ଚରମପତ୍ରୀ
ଓ କରମପତ୍ରୀକ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରସା ଦପା
ଦେବା ସମ୍ଭବ । ଏଣୁ ଅନ୍ୟମାନେ ବାକ
ସୋଗ୍ୟତର ବୋଲି ଲାଜ କରୁଅଛୁ ।

ବାବାଜୀ ଉଲୋଟି ପ୍ରାର୍ଥନା ନିରାଶ୍ରୟେ ଯଥା:
 ୧—ଉତ୍କଳ ସରକାରୀୟ ପ୍ରବେଶିକା
 ପଞ୍ଚାଶୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାନ୍ୟତା ବିଶେଷ
 କରୁଥିବା ମାତ୍ର ଶୁଭେଚ୍ଛା ପଞ୍ଚାଶୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଉବା ବିଷୟ ସମ-
 ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଦେବା; ୨—ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ସଫା
 ମାନ୍ୟତା ଗ୍ରହଣପରେ ଶୁଣିବୁଣି ମାନ କରେ
 ରେବତୀ କଲେଜରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବା ଏବଂ
 ୩—ଗଙ୍ଗାମ ନିଜ ସରକାରୀ କଲେଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଦାୟିତ୍ଵର ଯୋଗ୍ୟ ସଫାପଣ ଓଡ଼ିଆ
 ଶୁଣିବୁଣି ଲୋକେ ପଢ଼ିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁଥିବା ।
 ମାନ୍ୟତା ଗ୍ରହଣପରେ ଏହି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟରୁ
 ୧ମ ଓ ୨ୟ ପ୍ରକାର କର ଉପସ୍ଥାପନ ଅନୁ-
 ପ୍ରାପ୍ତ କରୁଥିବାର ଏଥି ପୂର୍ବେ ଯାଠକମାନଙ୍କ
 ଗଣାଉଅଛୁ । ୩ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାମାନଙ୍କ
 ମହୋଦୟ ଗଙ୍ଗାମ କଲେଜରୁ କିଛି କିଛି କେଣି
 ଅଛନ୍ତି ତ ସମସ୍ତ ଜଣା ଅଥବା ତହିଁର ନିରୁପିତ
 କୌଣସି ଅଂଶର କେଉଁ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସଫାପଣ ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଚାଶୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରବା ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବଂ ତ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଦି କେଲେ
 ହେବତର ଦେବ ସେ ସମସ୍ତ ସେ ବିଷୟ କର
 ରଖାଯିବ କରବେ । ଅଣାକରୁ କଲେଜର
 ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ଷେପ ବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସମ-
 ମର୍ଣ କର ସେପରି ଉଚ୍ଚତ ବିବେଚନା କରବେ
 ସେପରି ରଖାଯିବ ଯାଉବେ । ଗଙ୍ଗାମ ପ୍ରକାରରେ
 ଓଡ଼ିଆ ସଜ୍ୟ ହେବାର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଶୁଣା ପ୍ରକାର ଦେବା ଏବଂ
 ଓଡ଼ିଆ କଣିକା ବର୍ଣ୍ଣିତା ରହିବା ଅବଶ୍ୟକ ।
 କଲେଜର ମହୋଦୟ ଏକଥା ହୁଏତ ମାନ କର
 ରଖାଯିବ ଯାଉବେ ବିବେଚନା କରବେ । ଗଙ୍ଗାମ
 ପ୍ରକାର କରବେ ସମେତ ନାହିଁ । ଗଙ୍ଗାମ
 ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁରୋଧ ଶୁଣ ଦେଖି ଅନୁ-
 ମାନେ ମାନ୍ୟତା ମହାମାନଙ୍କ ଗ୍ରହଣକୁ ଅପେକ୍ଷ
 ଧରାଯାଉ ଦେଉଅଛୁ ।

ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁଣିବାର ଏଠା ଶ୍ରୀଜିଉ ଲାଭ-
 ଗ୍ରହେ ଦରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିବା ଗାଉଁଟ ନିକର
 ପ୍ରଥମ ବାସିନ୍ଦ ଅଧିବେଶକ ଦୋଇଥିଲ । ସଙ୍ଗ-
 ରେ ଯେଉଁ ରଖାଯିବ ଯାଉବେଲ ତହିଁରେ
 ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସର୍ବମାନେ ଶ୍ରୀକମଳ କୁମାର
 ଅଧିକ ସୁବାର କହୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ।
 ଏହି କ୍ରମରେ ବିଭାଗ ଓ ଗ୍ରାମଗଣ୍ୟ ଅନେକ
 ସାପ୍ତାହିକ ଓ ମାସିକ ପତ୍ରିକାମାନ ଅଧିକ ମଧ୍ୟ
 ଦେବେତ ଦୈନିକ ପତ୍ରିକା ସର୍ବମାନଙ୍କ ପତ୍ରିକା
 ସଫାପଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଏମାନଙ୍କୁ ଶେଷ
 ଅଗ୍ରବରୁଣି ସର୍ବମାନେ ଶ୍ରୀକମଳ କୁମାର ଅଧିକ
 ଓ ସୁବାର ଦେବେତ ସର୍ବ ବ୍ୟକ୍ତି କରେ

ଅବଶ୍ୟକ ଶେଷ ଲୁଗା ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ଦେଲେ-
 କେ ଅନୁମାନେ ଇଂରାଜର ଅନୁକରଣରେ
 ଏବେକର ଉନ୍ନତ ଦୋଇଅଛୁ ଯେ ଇଂରାଜୀ
 ଶେଳ ନ ଦେଲେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅତି
 ନାହିଁରେ ମତ ବୋଧ ଦେବ ନାହିଁ । ଏହା
 ଅଗ୍ରାଣ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଦେବର ଚରୁକିରେ
 'ସୁଦେଶୀ'ର ଅନୋଳନ ଚରୁକି ଥିବାପ୍ରକାରେ
 ସେବେ ଅନୁମାନେ ବିଦେଶୀ ଶେଳକୁ
 ଜାଣିବା କର ବସିବୁଁ ଦେବେ ଉନ୍ନତ ମାନିବେ
 ଅପ୍ରସର ଦେବାର ଏହିଠାରେ ଶେଷ ବୋଲି
 ବାକୁ ଦେବ । ଅପ୍ରସରୁକାଳରେ କି ୫ ଶ
 ଏକଦିନ ଦେଇ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ଚଳୁ ପତ୍ରମର
 ପାଠ ଏବଂ ତାହା ଓ ସୁଦେଶୀ ବଥା ଜାଣିବୁ
 ଉନ୍ନତ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ବଥା ଏବଂ
 ପ୍ରକାର କରବା ତ ଅଧିକ ଶ୍ରେୟସ୍ଵର କରେ ?
 ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀକମଳ ଗଙ୍ଗାମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଥୋକେ
 ଲୋକ ସାମାଜ୍ୟ ବାସ ବା ପଞ୍ଚା ଶେଳବାଦ୍ୟାଦି ତ
 ଚରୁ କଲୋଚନ ଦୋଇ ଯାରେ ? ସୁଖି ଗୀତ
 ବାଦ୍ୟର ଚରା ଦେବ ଓ ମତର ପୁଞ୍ଜିକମଳେ
 ଅଧିକ ହିତକର କରେ ? ଅନୁମାନେ ଅଗ୍ରା-
 ନରୁଁ ଯେଉଁ ସଦ୍‌ଭାଗ୍ୟ ସାଧକ ନିମିତ୍ତ କୁବର
 ସୁଖି ଦୋଇଅଛୁ ମେମ୍ବରମାନେ ବହିରେ
 ଲିଖି ସୁଦେଶର ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାଣପଣେ ଯତ୍ନ
 କରବେ । ଏ ଦିନ ରଖାଯିବ ଯାଠ ଓ ଦେବେତ
 ଅନେକ ପ୍ରମୋଦ ଉନ୍ନତୁ ସୁଦେଶୀ ଶ୍ରୀକମଳେ
 ମେମ୍ବରମାନେ ଲୋକରେ ବସିବାର ଦୃଶ୍ୟ
 ହୁଏତୁଗ୍ରାହ ଦୋଇଅଛୁ ।

ଏଠା ରେବତୀ ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ
 ଗତମାସ ବା ୨୭ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାବିଭା-
 ଗର ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଓ ଏଠା କଲେଜର ପ୍ରିନ୍‌ସି-
 ପାଲ ମହୋଦୟମାନେ ସଜ୍ୟ ଚିନ୍ତା ଅଧି ଯେଉଁ
 ମନୁଜ୍ୟ ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ପ୍ରତିଲିପି
 ଅନୁମାନେ ଯାଉ ଯାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗତ
 ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଲିଖିତ କଲୁଁ । କୁମାରୀ ଦାସୀ
 ମହୋଦୟଙ୍କ ଅବସ୍ୟା ଯତ୍ନରେ ଏଥିର ଉନ୍ନତ
 ଦେଉଥିବା ବିଷୟ ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର
 ସେଥି ସଫାପଣ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ
 ରୁବରେ ହୋଇଅଛି । ଏଥି ଉପରେ ନୂତନ ଭାବ
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୋଧ ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ମେମ୍ବରମାନେ ଉଠାଇ ଯାଉବା ନିଶ୍ଚିତ ।
 ଭରଣା କରୁ ଗ୍ରହଣପରେ ତହିଁର ଉଦ୍ଦାର
 ରୁବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରବେ ।

I visited the Ravenshaw Girls' School to-day with MacLean, the Divisional Inspector of Schools. The school appears to me to be in a very efficient condition and I was very

much interested in what I saw. Miss Das deserves great praise for the excellent work she is doing in the cause of female education in Orissa. Mr. James, the offg. D. P.I. has pointed out the urgent necessity of better accommodation. It seems hardly necessary then for me to say that every effort should be made to provide the school with new buildings.

Sd. R. SHAW.
Member of the Visiting Committee.

It seemed to me on my visit to the Ravenshaw Girls' School with Mr. Shaw that not much more could be effected in any educational institution from individual management and enthusiasm than has been done for the Ravenshaw Girls' School by Miss. Das. As a result progress has been so great that one of the Visitors has raised the question whether it has not been too fast to be substantial and permanent. Leaving this unnecessary consequence aside, it has indeed now become a serious question how to find accommodation for the scholars as every available space on the present site has been occupied with building. It seems as though the present institution might find it necessary in time to establish branch schools.

Every where in the equipment and teaching of the school, I found evidence that an earnest endeavour was being made to realize the broad conception of education for girls outlined in the annual report of the school. The lessons that were being given during our visit all bore marks of the most careful preparation. But the most notable feature of the work it seemed to me was the evident attempt to make the knowledge imparted real not merely literary or verbal. The practical nature of the work done, the apparatus and illustrations used, seemed to me to show that this end was being kept in view. There was much evidence of method and aim in the education given and this is due in large part to the instruction which the Principal gives the teachers and her close supervision of their work.

Sd. J. MacLean.
Inspector of Schools
Orissa Division.

ସାକ୍ଷୀ ଓ ଅଭିନୟ ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ଦେଶପ୍ରତିକଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକାର
 ସାକ୍ଷୀମାନ ନିତାନ୍ତ କବ୍ୟ ସୁବାରୁ ବାକୀ
 ସଂଯୋଧକ କରବା କାରଣ ଅନୁମାନେ ଅନେକ
 ପର ଲେଖିଅଛୁ ମାତ୍ର ଏବାଦକୁ ଦାଲ ଅଧ୍ୟ
 କୌଣସି ପତ୍ରିକାରେ ତହିଁର ଚରା ଦେଇ
 କ ଥିଲ । ଗତ ସଙ୍ଗତ ପୂର୍ବରେ ଜଣେ
 ଲେଖକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଓ ଶ୍ରୀକମଳା ସାକ୍ଷୀମାନ
 "ବିଭବ ରସପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରାକୃତ ବିଷୟ ବମାଦାର

FOR SALE.

Number of tusks weighing 3 1/2 Maunds belonging to the Bonai State is kept for sale. Any one willing to purchase, should send up their applications to the undersigned stating the price they are prepared to offer, on or before the 30th Sept. 1909.

Dated Bonaigarh, 7th Septr. 1909. Superintendent, Bona State.

ADVERTISEMENT.

Wanted a Surveyor for 2 months on a monthly pay of Rs 40 to be employed in demarcating and surveying the boundary of the state. Preference will be given to the candidate having experience of survey. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to 20th September 1909. The candidates must state their age, qualification and past services.

Nayagarh Supdt's office The 1st September 1909 G. S. Mahanti Superintendent Nayagarh state

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଫ୍ରେଜ ମୂଳ ନିକଲୁମାର ବସୁ ଦ୍ଵାରା । ସା । ଚନ୍ଦ୍ରଧରାଜୀବ ଚନ୍ଦ୍ର ।

ଉକ୍ତ ଫ୍ରେଜ ସମାଜେ ସଦସ୍ୟ ମୋଦରର ୫ ୧/୨ କା ବେତନରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକଜଣ ୪ ୧୦ କା ବେତନରେ ଦରଦାର । ୪ ୧୨ କା ବେତନର ମୋଦରରକୁ ଫ୍ରେଜର ସହର ଅଧିକାରେ (ଚନ୍ଦ୍ର ମୁକାମରେ) ଦେବେକ ସିରପ୍ତା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ମାଲ-ମୋଦରମା ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ କରବାକୁ ଦେବ । ଦକ୍ଷିଣ ଅକ୍ଷୟରେ ବେତନ ୫ ୧୫ କା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଦୋରପାରେ ।

ଏହି ମୋଦରରକୁ ନେତର ସହର ସିରପ୍ତାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଦେବ । ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶରେ ବେତନ ବୁଦ୍ଧି କରାଯିବ ।

ମୋଦରରମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟସମ ଓ ସଜନସବାଦ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଅମ୍ଭ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅବେଦନ ସହ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ । ଚଳତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୩୦ ରଖ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବେଦନସହ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଇ ।

ଶ୍ରୀ ବିନୋଦଲ ବସୁ ଏକଜଣରେ ଫ୍ରେଜ ମୂଳ ନିକଲୁମାର ବସୁ ଦାଠଗଡ଼ାସାହି, ଚନ୍ଦ୍ର

ନୋଟିସ ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପତ୍ରିକା ନିକଲୁମାର ବସୁ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ ହେବା ଅଧିକାର ଅନାମୀ ଅକ୍ତୂଳ ମସ ତା ୧ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ୧୧୦୩ ସମ୍ପାଦନା ସତ ୧୯୦୯-୧୦୩୧ ସମାଜେ ନିକଲୁମାର ବସୁଦେବେଶ୍ଵର ଅଧିକରେ ପଦାଧ୍ୟାୟ ନିକଲୁମାର ବସୁଦେବେଶ୍ଵର । ପ୍ରବେଶପ୍ରାପ୍ତେ ଉକ୍ତ ଭାଗ୍ୟରେ ଉପର ଦୋର ନିକଲୁମାର ବସୁଦେବେଶ୍ଵର ସମାଜେ ସମୋଚ୍ଚ ଦୟା ଦୌଷ୍ଟିକ ଗ୍ରହଣ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ଇ ।

ରପସର ।

- ୧ ଶୁକ୍ରି * ଅର୍ଦ୍ଧକା
୨ ଦୋରକ ୨ କରକ, କୁସମ ଓ ଗୋର ମତି
୩ ଦରଜା ୨ ଶୁର ମତି
୪ ନାଦୁଡ଼ା ୮ ବନ୍ଦ୍ୟ ପଶୁ ଶୁର ଓ ଶିଖି
Dated Nayagarh G. S. Mahanti Superintendent Nayagarh State ୨-୯-1909

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

We beg to inform our readers and our contemporaries that there has been no change in the editorial staff of this paper. The editorial responsibilities still rest on the person who started this paper more than forty years ago. We have decided to adopt the English language for the expression of our views on certain subjects in the hope of attracting the attention of a certain section of the public.

In writing about Mr. Das our contemporary the "Star of Utkal" is at liberty to quote the poet's words, "With all thy faults, England, I love thee still", or to relieve the monotony of the air, he may improve on them and sing, "With all thy virtues, Das, I hate thee still", but we should ask our contemporary not to deprive the old editor of this paper of his chair with its thousand associations both pleasant and unpleasant.

The Star of Utkal of last week stated that "the Maharajah of Keonjhur has been placed under the guardianship of Mr. Das".

We are in a position, after careful enquiry, to correct this statement. The Maharajah is simply a guest of Mr. Das.

AGRICULTURAL ASSOCIATIONS.

We doubt whether the ryot in Orissa has yet been apprised of the benevolent intentions of Government towards him in having started the Divisional and District Agricultural Associations, not to speak of his inclination to benefit by the results of experiments in the Government farms.

The efforts of Government have hitherto been directed to suggest new methods of cultivation by the use of better ploughs, stronger cattle and more fertilizing manure, with a view to improve the yield both in quantity and in value. All this requires capital which the average ryot does not own. It will be long before the ryot is convinced of the superior claims of new manures: He believes in cowdung and ashes. From experiments within our knowledge we are inclined to support the superior claims of cowdung as a manure for paddy, but the difficulty of procuring this manure in large quantities is a draw-back to its use by the capitalist, who takes to paddy cultivation on a large scale.

To the average ryot, failure of rains means starvation, emigration, the breaking up of the family, the demolition of the ancestral hut and all the troubles and evils, which abject poverty brings in its train; while during a year of seasonable rainfall his comforts do not rise higher than the standard of bare sustenance. If the clouds move northward and pour down their contents liberally in the planes of the Central Provinces, he has to face the disastrous effects of inundation. The ravages of inundation are worse than the sufferings of drought. The former overtakes its victims without any notice and leaves them homeless and starving. These periodical visitations of distress

ought to be dealt with before public energy is directed and public funds are spent in experiments to add to the ryot's income. The additional income, if there is any, will not compensate for the crushing loss of these visitations. We draw the attention of the Agricultural Association to a study of this question. To extend irrigation to every part of the country is a project incredible from a financial point of view and physically impossible in some parts. The clouds cannot be commanded either in Orissa or in the Central Provinces. The remedy must be sought in relieving the present pressure on land. A portion of the population now engaged in agriculture should be drafted to occupations less precarious in their prospects of return.

The energy of the Associations and of Government should be directed to invite capital to agriculture as a new field for investment. The large capitalists of Orissa are almost all money-lenders. They lend money on the security of interest in land. They value land because it has a ready market. The productive powers of the lands have no value to the large capitalist. He has yet to learn that land has a market value, because it has productive powers, and investment on the productive powers of land will pay him better than loan on the transferable interest in land.

(To be continued)

କଟକ ଚାଷ ବିଷୟରେ ଶେଷ ଦେଖା ସପ୍ତାହରେ ସୁକ୍ଷ୍ମପ୍ରଦେଶରେ ୧୨୦୦ ଓ କମ୍ପେନ୍ଦରେ ୭୭ ନାଏ ୧୨୦୭୮ ଜଣ ଦୁର୍ଗେମାଦାୟୀ ପ୍ରଦେଶରେ । ତହିଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରାକୃତ ଅଳ୍ପ ଥିଲେ ୧୨୨୮ ।

କଟକ ଚାଷ ବିଷୟରେ ଶେଷ ଦେଖା ସପ୍ତାହରେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ସେନେଗ ଗୋଦରେ ୧୮୧୧ ଜଣ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବନେନ୍ଦର ମୁକ୍ତ ୭୮୩ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସୁକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଦେଶର ୫୫୩ ଥିଲେ । ତହିଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରାକୃତ ଅଳ୍ପ ୧୦୭୭ ଥିଲେ । ପତ୍ନୀ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକୋପ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଶୋଭାପାଏ ।

ବାଙ୍କର ପଶୁର ଗୋଦଳ ରଥ ମହାଶୟ ବନ୍ଦୁ ଶାଳାମୁକୁନ୍ଦ ହାତଗୋରକ ଦାମରେ ଯେଉଁ ଅପତାଦ ମୋକଦ୍ଦମା ଆଦି ଦରକା-ଦେବୁ ସେମାନ ଦାବୀର ମେର୍ଜି ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତି କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବୁଧନାର ୧୦, ଦ୍ଵିତୀୟ ମୁକ୍ତସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଯଦି ଅପତାଦ ଦରକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧ କରଇ କେବାଦାରଣ ଦରଖାସ୍ତ କରୁଥାନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ଅନୁମୋଦନ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କେ ବନ୍ଧୁ କରୁନାନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି ।

ମୁରସିଦାବାଦର ସମ୍ପତ୍ତିବିତନ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଜଣେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଗୁମାସ୍ତା ପ୍ରଭୁ ରମ୍ପୁରମାନଙ୍କ କୋବାଲ ମଣ୍ଡୁର ଦରକା ଦାରଣ କୋବାଲ ଓ ଦକ୍ଷା ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି କୋବାଳମାନଙ୍କ ଫେରଦେଇ କଥିବା ଅପରାଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇ ପଦ୍ମପ୍ରମ ସହର ନାକରାଣ ଅଦେଶ କରବାକୁ ବହି ବରୁକରେ ଦାନକେ ଚିରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଆଗର ହୋଇଥିଲେ । କୋବାଲମାନଙ୍କ ଫେରଦେବାଦେ କଲମ ହୋଇଥିବା ଦେଖି କପର ଅପରାଧ ଦେଲେ ବହିର କୈସିୟୁଟି ରକନ ହୋଇଥିଲେ । ଉପୁ ବାଦା ରକେ ପଠକକୁ ନିଶାଳିବୁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲୁଁ ଯେ ଦୁର୍ଗେମାନଙ୍କ ଦେଉ କରଣ ଓ ସିରପ୍ରାଦାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେଠା ମଧ୍ୟ କରଣ ବାବୁ ନାସପୁଣ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦିଶ ମହାଶୟ ୨୫ ବର୍ଷ କାଳ ମଧ୍ୟ କରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଓ ଅନେକ ଅର ଦେଉ କରଣ ଓ ସିରପ୍ରାଦାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକତଃ ସ୍ଵଳପ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସୁଖକୁ ରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପୂର୍ବକ ଉପସ୍ଥିତ ନାକେ । ମାନଙ୍କ ସନ୍ତୋଷଜନ ଦୋଇଥିବାରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସାଦେକଙ୍କ ବିଶ୍ଵର ଉତ୍ତମ ଦୋଇଥିବାରେ ନୌଶସି ସନ୍ଦେହ ଦାହି । ଏଥି ସମାଜେ ଅନୁମୋଦନ ସାଦେକ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ।

ଦ୍ଵାରକୋଟର ବିଶ୍ଵରପତି କୋକସ ସାଦେକ କୁଟୀ ଦେଇଥିବାରୁ ବାଙ୍କପ୍ରାନ୍ତରେ ଟିକିତ ସାଦେକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜକର୍ତ୍ତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଅଛି । ଟିକିତ ନିଷାଦେବ ଏଠାରେ ନିଜସ୍ଵତ୍ଵ ଦରକାବି-କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲେକକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ ଏବ ବାଙ୍କବତ ସୋନାଲେଟ ଯେ ଦ୍ଵାରକୋଟର ବିଶ୍ଵରପତିର ଉପସ୍ଥିତି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ଦାହି । ମାତ୍ର ଏଠାରେ ଥିବା ସମୟରେ ଟିକିତ ପୂର୍ବ ଗୋଲମାଳ ବାଙ୍କୁ ଅସଫଳ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ।

ଦ୍ଵାରକୋଟରେ ସେମନ୍ତ ଲେନ ଗହଳ ଚୋ-ମନ୍ତ୍ର କଥା ଚହଳ । ସାଦେକ ମହୋଦୟ ସମ୍ପାଦ ପାଇଲେ ବାଙ୍କ ଜାତରେ ବିଶେଷ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦର ବହୁଦୃଷ୍ଟି ବୁଝା ଦେବ । ଦଶହରା କୁଟୀ ପରେ ଏ ମହାଶୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁର ପ୍ରକାଶ କରବେ ।

ଉତ୍କଳବାସୀରେ ଦୁଇଜଣ ଲେନ ଜଣେ ଲେନ ଦେବା ଏବ ଜଣେ ପରଶ୍ରମ କରବା ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ମାଲି ଏବ ଅମ୍ବର ଦାରବାର ଚଳାଉ-ଥିଲେ । ଉତ୍କଳରେ ପରଶ୍ରମ କରୁଥିବା ସରଦ-ଦାର ଅପତାଦର ପୂର୍ବକ ଟଙ୍କା ଖାଉଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ସରଦଦାର ଦେସୀର ଯାଗି ଦେଖୁଥିବା ଅନୁସରରେ ସେ ଉତ୍କଳ କର ସରଦଦାର ଦେସୀର ଶ୍ରେଣୀ କରୁଥିବା ମର୍ମରେ ପଞ୍ଚୁଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଅଦାଲତରେ ନାଲିସ ଆଗର କଲ । କଲିକ-ତାର ପ୍ରଧାନ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ବାଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ କଲେ ସେ ଦ୍ଵାର-କୋଟରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦରୁଥିଲେ । ବିଶ୍ଵରପତି-ମାନେ ଅନୁମୋଦନ ଦୌଶସି ଅପଦକ୍ରମାୟ ଥିବାର ନ ଦେଖି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଶ୍ଵର-କାର୍ଯ୍ୟରେ ଥିବା ଦାକମାନେ ଧୀରଗୁଣରେ ସମସ୍ତ ଦ ଦେଖିବାରୁ ଲେକକୁ ବେଲେ ସର ଉପରେ ସର ସରୁବାକୁ ହୁଏ ।

କଟକ ମାସ ତା ୧୧ ଉଷା ଦିନ କଲିକତା ଗାଉଁସକଲଠାରେ ପରଲେକନର ମନମଦସି-ଦର ମନାମଳା ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଅର୍ଜୁନ ମହୋଦୟ-ଙ୍କର ହୃଦ ରକ୍ଷାର୍ଥ ଏକ ପତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ସର-ପୁଲରେ ଅନେକ ମାତ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ଲେକେ ସମୁପ-ସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଗତା ପ୍ୟାକମୋକ୍ତ ମୁଖ-ର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଦ୍ଵାରକୋଟର ମହାଶୟ ବାଦାବୁର ସରପତିର ଅପତାଦର ପୂର୍ବକ ମୁକ୍ତ-ମହାଶୟର ସାଧାରଣ ଉପସ୍ଥିତକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଦାକୃତ ପତ୍ନୀ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳିର ବର୍ଣ୍ଣିତା କର ସେ ମନମଦସିଦର ଜଳଦଳ ନିର୍ଦ୍ଦି ଭସେ ପତ୍ନୀବଳୀର ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରେ ଏବ ସର ବିଶ୍ଵରପତି ବାଦାୟୀ ମହୋଦୟ ମୁକ୍ତଦାୟୀ ନାଗସୁଖିର ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାଣିଜ୍ୟ ୧୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ ଦେଇ ସାଧୁଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରେ । ଅବଶେଷରେ ବାଙ୍କର ସୁକ୍ଷ୍ମରକ୍ଷାର ଉପସ୍ଥିତି ନ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ଦାରଣ ଗୋଟିଏ ଦିଶି ମଠିତ ହୋଇ ସର ରକ୍ଷା ଦେଲା ।

କଲକା ବଙ୍ଗବାସୀ ପସିଦାର ସୁଧାଧିକାରୀ ବାବୁ ସୋନେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର କସ ମହାଶୟ ପରଲେ-କ ମନମ କରୁଥିବାରୁ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରବାଦାରଣ ଉତ୍କଳବାସୀ ଦୋହରୁର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୁହରେ ଗତ

ମାସ ତା ୨୭ ତାରିଖରେ ଏକ ମତ୍ତ ଦୋରାଧୁଳା ।
 ମତ୍ତରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ମାତ୍ୟମଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଲେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର ଥିଲେ ଏବେ ମତ୍ତାଧିକା ସତ୍ତ
 ପ୍ରତ୍ୟେକରୁମାର ଠାକୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର ଅସନ
 ସୁଦୃଶ କରୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗଳା ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
 ଅଦର କରୁଣେ ବକ୍ତବ୍ୟ ହୁଏ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ
 ପ୍ରଥମେ କହିଲେ ପଥ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବେ
 ତାଙ୍କର ବଙ୍ଗବାସୀ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର
 ଲତ ଦେଶ ବଦେଶରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଦର ପାଇ-
 ଥିଲ । ଏମନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟବଂଶୀ ସଦାଶେ ହୃଦୟ
 ପ୍ରକାଶ କରଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ ଏବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ମତ୍ତାସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକର ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ
 ଯଥାସ୍ଥ ଶେଷମନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତାବ ଧର୍ଯ୍ୟଦୋର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେନେ ।

କଲ୍ଲକା ଦାଉରୋରୁ ଉତ୍ତର ଓ ମୁକ୍ତାର-
 କ ମୋଦରମାତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ନୂତନ ନିର୍ମା-
 ବଳୀ କାର ଦୋରାଧୁଳା । ଉକ୍ତ ନିର୍ମାବଳିଦ୍ୱାରା
 ସାଧାରଣତଃ ଓତ୍ତରମାତ୍ର କାମ ଓ ମୁକ୍ତାର-
 ମାତ୍ର କର୍ମକୁ ଧ୍ୟକ ମୋଦର ରଖି
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବେ ସେମାନଙ୍କର ଦେଖିବ
 ରେକେଣ୍ଡର ନହୁ ରହିବ ସେ ପ୍ରଭବର୍ତ୍ତ ସେ-
 ମାତ୍ର କଳ ସଦେଶେଠାକୁ ମୋଦରଧ
 କରଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପଥ ପାଇଲେ । ପାଥ ପାଇ
 କ ଥିବା ମୋଦରମାତ୍ର ସରକାରୀ ସିରପ୍ରାରେ
 ପ୍ରବେଶ କର କର ପାଇଲେ ନାହିଁ । କେହି
 ମୋଦରର ମାତ୍ରଗତର ବା ଅବସନ ଦେଖିଲେ
 ଅଥବା ବରଂସାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ଓତ୍ତର ଓ ମୁକ୍ତାର-
 ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ମୋଦରର ନିୟୁତ୍ତ କରଣା
 ସଦାଶେ ବ୍ୟସନ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବେ ମୋଦରର
 ବୋଲି ଲେଖି କଳସଦେବକ କଳସରେ
 ଅବେଦନ କରଲେ । କଳସାଦେବକର ମୋଦ-
 ରରୁ ବରଂସାସ୍ତ୍ର କରଣାର ଅଧିକାର ରହିବ
 ଏବେ ନିୟମ ଅଭାଗୀ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅଭି-
 ରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେବ । ଏ ନିୟମଦ୍ୱାରା ଅନେକ
 ପରମାଣରେ ଚେତ୍ତିବିଶ୍ୱ ଉତ୍ତା ଦୋରା ସିରାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବେ ମୋଦରମାତ୍ରକ ପାଥ ଦେଇ
 ସିରପ୍ରାରେ ପ୍ରବେଶଧିକାର ବ୍ୟଥା ସାଧିଥିବାରୁ
 ତାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଢ଼ିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।
 ଭରସା କରୁ ଓତ୍ତର ମତ୍ତାବ ଓ ମୋଦର-
 ମାତ୍ର ଅପଣା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଗଣା କରଣାଦ୍ୱାରା
 ଦାଉରୋରୁ ନିୟମ ଦୃଢ଼ଭାବେ ପାଇବ
 କରିବେ ।

We publish herein below the opinions of
 some distinguished gentlemen who visited
 the Tannery at Chauliagunj.

Sambalpur
 Dated 4 9 09
 Camp Cuttack

Dear Mr. Das,
 I am writing to thank you for your kind-
 ness in taking me yesterday to see the
 Utkal Tannery. I was greatly interested in
 all I saw and especially struck with the ex-
 cellent workmanship and quality of the arti-
 cles turned out. Will you allow me to re-
 mark on the energy and enterprise displayed
 by you in bringing this industry into exis-
 tence? With kind regards,
 Yours truly,
 Sd. L. Golden Ramsay
 [Political Agent, Orissa Feudatory States]
 UNITED SERVICE CLUB,
 Calcutta
 Cuttack, August 19, 1909.

To The Utkal Tannery Co.

Dear Sirs,
 I was much struck with the up-to-date
 methods employed in your works which I
 had the pleasure of inspecting a few days
 ago. The accoutrements which you have
 supplied to the Police have always been of
 good sound leather. The few defects no-
 ticed were I consider due to inexperience
 of this particular line of business which can
 easily be remedied. Generally speaking the
 accoutrements were of good quality and fi-
 nish and compare very favourably with those
 supplied by other firms.
 The boots I have had from you were of
 excellent workmanship—a good lasting qua-
 lity and remarkably cheap.
 Yours faithfully,
 Sd. R. T. Dundas
 [Inspector-General of Police, L. P.]
 Mourbhunj
 26-8-09

I have known the Utkal Tannery since
 its birth and have watched its de-
 velopments with keen interest. The
 Hon. Mr. Das is the guiding spirit of the
 whole concern and like all industrial en-
 terprises to which Mr. Das has se-
 riously turned his attention, this institu-
 tion has now come to stay in Orissa, as
 one of its most successful business
 concerns. Through vicissitudes of fortune
 Mr. Das has guided it right to its present
 flourishing condition. I can personally tes-
 tify to the variety and the finish of the
 articles turned out by the Utkal Tannery
 and wish it the success which it really de-
 serves
 Sd. Sree Ram Ch. Bhanj Deo
 [Maharajah of Mourbhunj]

The Hon'ble M. S. Das C. I. E. of Cuttack
 has established a tannery and boot factory
 at Cuttack under the style and denomination
 of "Utkal Tannery Co., Ltd" which I had
 the pleasure to visit on the afternoon of the
 3rd August in company of Mr. Das who kind-
 ly showed me over the Tannery works and
 I was delighted with the things turned out
 by its workmen. The implements tools etc,
 that are in use here are perfectly satisfactory
 and up-to-date. I had several skins of tiger,
 leopard and deer cured in this Tannery and
 they were very well done and used several
 pairs of boots manufactured there and found
 them in no way inferior to those made by
 European factories. It is about 2 years ago
 that I first saw the Tannery and when I went
 to see it again this time I found there was
 a good deal of improvement effected in every
 branch of this useful factory. I have been
 amply repaid for my visit here and very
 much pleased with the articles made here.

The men employed in the factory are nume-
 rous as they are well contented. I noticed
 some European firms of Calcutta indenting
 leather from this Tannery which goes to show
 that the leathers prepared in this factory
 must have proved to be superior and at the
 same time cheaper. I am glad to learn that
 the Government has been pleased to order
 Boots etc. for the requirements of the Police,
 and the authorities have begun to place
 orders for the volunteers' requirements from
 this factory. I would therefore ask the
 public at large to support and encourage
 this Mr. Das's noble undertaking in the
 cause of true Swadeshi industry and appeal
 to my educated countrymen to imitate
 Mr. Das and turn their efforts to concerns
 like this if they are in earnest to serve
 their country

Sd. [Bhuj] Pan Bohari Kapur C. S. I.
 "Ban-Abash", Burdwan.
 27rd August 1909.

ଅମେମାନେ ଅଧିକ ସହକାରଣ ଅବଗତ
 ଦେଲୁ ଯେ ଫଣ୍ଡର ନ୍ୟୁନତା ବର୍ଦ୍ଧିତ ମତ୍ତାସମ୍ପୂ
 ସରକାରରୁ ମଧ୍ୟକ ପ୍ରକାଶ ନକାର ପେଟପେ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଦେଲୁ ଏକଲ ପେଟପେ
 ମିଳିବା ଏହା ପ୍ରଥମ ବେଳରେ ଅନୁକୃତ ଦେବ
 ନାହିଁ ଏବେ ଏହା ସେ କ୍ଷମାକୁ ଶୋଭା ପାଏ
 ଏଥିରେ ବିଶ୍ୱାସୀ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ମତ୍ତାଦୟ-
 କର ସଂସ୍କୃତ କ୍ଷମାରେ କରଣା ଲେଖିବାର
 ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଅଛି ଏବେ ତାଙ୍କର କରଣା ସୁତ୍ତ-
 ବାଦାକର ବହୁକରଣା ସଙ୍ଗେ କେବଳ ବନ୍ଦ-
 ନାକୁ ତିଏ କ ଦେଲ ଅଧିକତ ସଂସ୍କାର ତିଏକୁ
 ଉଦାହରଣ ଦେଲିବାକୁ ବସେଷତ ଦେଖା-
 ଯାଏ । ଅମେମାନଙ୍କର ସୁବିଚାର ସୁପ୍ରୀ ସମକା-
 ବ୍ୟାଦାରେ କଲିକତାରେ କରଣମାନ ଥିବା-
 ସମୟରେ ଯେଉଁ ଶୁଭକର ପଣ୍ଡିତ ସେମାନଙ୍କ
 ସଂସ୍କୃତ କରଣା ଲେଖିଥିଲେ ପ୍ରୋକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ
 ମତ୍ତାଦୟ ବାକ ମଧ୍ୟରୁ କିଶେ ଅବନ୍ତି । ସମ୍ରାଟ
 ମତ୍ତାଦୟ ଏହାକ ସୁବର ପରପ୍ରପାପ ପଣ୍ଡିତ
 କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂକଳା କରଥିବାରୁ ଅମେମା-
 ନେ କୁରଣା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ବାଣ ସଦାଶେ କରଣ କଲରେ
 ଶୁଭକରୁ ଅଧିକ କମିତାଶ ନିଲମରେ ଅପ-
 ଥିଲ । ମତ ତା ୨ ଗଣ ମଙ୍ଗଳବାର କଲମ
 ବରଷ ଧର୍ଯ୍ୟ ଦୋରାଧୁଳା । ଅମେମାନଙ୍କର ନୂତନ
 କଲେକ୍ତର ଶ୍ରୀକୃତ୍ତ ବରଲି ସାଦେବକ ଅମଳରେ
 ଏହି ପ୍ରଥମ ନିଲମ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରାଧୁଳା ।
 ସାଦେବ ମତ୍ତାଦୟ ବଢ଼ିକି ନମ୍ବର ଅନୁସାରେ
 ପ୍ରତି ବାଣ କମିତାଶର ନାମ ଓ ବାଣ ଶଙ୍ଖେ
 ଲଗାଇ ଦୋରାଶି କମିତାର ଟଙ୍କା କ ଦେଲେ
 ବାକର କମିତାଶ ଶୁଭକରେ ଉତ୍ତରୁଥିଲେ ।
 ଏହିପରଲକରେ ମତ ସୁରୁବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ
 କରଣର ବଢ଼ିକି ଗୋ ୧୧ ୧ ବଢ଼ିକି ନିଲମ
 ଦୋରାଧୁଳା ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ବାଣାଦିକ ବଢ଼ିକି
 ମାଲକଦଠାକୁ ବାଣ ଦଣା ମିଶ୍ରକ ଓ ନିଶାମାଦା

ଅଥୟାତ ନିଜମ ଦାୟୁ ଅବ୍ୟାଦି ଦଅଥାୟ-
 ଅଛି । ବାଣ କେତେକ ମାତ୍ରାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ
 ବୋଧକୁ ଏ ଅଳରେ ଶେଷ ହେବ । ନିଜମରେ
 ବଡ଼ ଜମିଦାରୀ ଜନସ୍ଵର ଶୁଣ ପାଶୁଣୀକୁ ବେଶ
 ପାଇ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଜମିଦାରୀପ୍ରତି
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉତ୍ତା ଦୋରଦାୟୁବାର ସଦକରେ ଜଣା-
 ଯାଏ । ଏହା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଓ ସାଜ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର
 ପଳ ।

ଅନେମାନେ ଧରକୋଟରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଜ୍ଞାନ-
 ଦର୍ପଣର ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା ପାଇ ବହିରେ ପୁସ୍ତକ
 ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଶହାଦର ଅପାଦ୍ୟାୟ ପ୍ରକାଶନାଦି
 ଦେଖି ଅନନ୍ତର ଦୋଇଅଛୁ । ଏଥିରେ ବନ୍ଦ୍ୟ-
 ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ଗଜକାକାଷୁରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର-
 ବାର ହୁଅ ଯଦି ପାଠକ ଅବଶ୍ୟ ଦୋକ୍ତା-
 ବିଷୟ ଦେଖେ । ଦଅଥେଲ ବଦଳରେ ଏହା
 ବହୁଳରୂପେ ବ୍ୟବହାର ଦୋଇ ପାରିବାର
 ସମ୍ଭାବନା କେତେ ସମ୍ଭାବନା ମହାଶୟ ବାଦା
 ରେଖିଥିଲେ ଅନେମାନେ ସୁଖୀ ଦୋଇଥାନ୍ତି ।
 ଦେଶରେ ବୋଟାଏ ଦୁବ୍ୟଅଛି ବେଲି ଅତି
 ଗୋଟାଏ ସଦକ ସଧ୍ୟା ଜ୍ଞାୟୁ ଅବଲମ୍ବନ
 ଦରବା ଅଦ୍ୟାୟୁ ବେଲିଯାଇ ନ ପାରେ ମାଟି
 ଦେଶରେ ଏହକ ଜ୍ଞାୟୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବାଦା ଏହାବେ-
 ଲକେ ପରିଚାଳି ପୁସ୍ତକ ବୈଦେଶିକ ଶାସ୍ତ୍ରର
 ଅନୁସରଣ ଅବଶ୍ୟ ନିମନ୍ତାୟ । ଶୁକମତ ଠାରୁ
 ଦଅଥେଲର ଜ୍ଞାୟୁ ସଦକ ଏବ ଦଅଥେଲଠାରୁ
 ଗଜକର ଜ୍ଞାୟୁ ସଦକ ବ ଦା ବାଦା ନ ଦେଖିଲେ
 ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଏ ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁର
 ବରଦର ପ୍ରକାଶ ନିଜବା ଦାରଣ ଅନେମାନେ
 ସମ୍ଭାବନାଦି ଅନୁସେଷ କରୁଅଛୁ । ଉତ୍କଳ-
 ଜକର ସୁଦା ପଦ୍ୟା ଏବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହରବ,
 ଜ୍ଞାୟୁ ନାଶିବାନିରୁ ଉଦ୍ଵିଗ୍ନତ ବାଜିନି ଅନେ-
 ଦିଏପକରୁ ପକ୍ଷ ଲେଖି ପ୍ରକ ପଠାଉଥିବା ବସ୍ତୁ
 ସମ୍ଭାବନାଦି ପକ୍ଷେ ପ୍ରସଂସାର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।
 ଭରଣା ବସ୍ତୁ ଏଥିର ପଳ ଶାସ୍ତ୍ର ବାଦାଦିବ ।

ଯାକପୁର ତାଳୁରଖାଦା ବନ୍ଧୁ ଦରକ ଜାଣିଦୋଇ
 ବ୍ୟବହାରର ଅଧୋଗ୍ୟ ଦେବାକୁ ବହିର ଯତା
 ଓ ଦାଠ ଅଦ ନ ୧୦୦ ବୋ ମୂଲ୍ୟରେ ନିଜମ
 ଦୋଇ ଏବ ଦୂରକ ଜାଣିରଖାଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଦାଶ
 ଟ ୧୨୦୦ ବୋ ଉତ୍କଳରେ ଦୋଇଅଛି । ସେଥି
 ମଧ୍ୟରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ, ଉଷ୍ଣିବଟବୋକ୍ତ, ମିତ୍ରବସି
 ପାଲଟା ଏବ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାଉସ ପଣ୍ଡର ଏରୁପ ପ୍ରାୟ
 ଟ ୧୦୦୦ ବୋ ପାରିବାର ଠିକ୍ ଦୋଇ ଅବ-
 ଶିଷ୍ଟ ଏହକାର ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ବୋ ସଦକ
 ଦେବା ଅଥାରେ ଅତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦୋମ-
 ପାଣି ଠାହି । ପ୍ରାୟ ଏବବର୍ଷରୁ ଉତ୍କଳ ଦେବ
 ଠାଳୁରଖାଦା ବର ଭଙ୍ଗା ଦୋଇ ବସ୍ତୁରେ

ବାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି । ଏଠା ସବ ଓଡ଼ ଅପିସର
 ଶାୟୁକି ସୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମୌଲିକ ବାଦାଦୁର
 ତାଳୁରଖାଦା ବର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଏହକାର ଟଙ୍କା ବ ଜ୍ଞାୟୁରେ ସଦକ ଦେବ
 ଉତ୍କଳ ବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତରବା ଦାରଣ ଚରତ ସିଦ-
 ମର ମାସ ବା ୪ ଚକା ପଦିବାର ହତ ଏବ ସରା
 ଅହକ ବଦଥରେ ମାଟି ପ୍ରାୟ ୪୦୦୦ ଜଣ
 ଲେକ ଛୁଡ଼ା ଅତି ଦେହ ସଜା ଜମିଦାର
 ପ୍ରଚାର ଜ୍ଞାୟୁର ଦୋଇ ଓ ଥରେ । ଉତ୍କଳ
 ଠାରୁ ମୋହନାଗୋଦର ମଦ୍ୟାଶ ସଜାପକର
 ଅପତ ପ୍ରକର ବର ସରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝାଇ
 ଦେଲା ପର ଜ୍ଞାୟୁର ସଦ୍ୟମାନେ ଯେ ଯାଦା
 ସମତା ଅନେମାନେ ବହୁ ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ
 ସ୍ଵୀକୃତ ଦେଲେ ଓ ଓଡ଼ପଦ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦
 ମହାବଳା ଜମିଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ସଦ୍ୟା
 ପ୍ରକାଶ ସରର ଅନୁସେଷ ପକ୍ଷ ଲେଖାଯିବାର
 ସ୍ଥିର ଦେଇ ସରା ଭଙ୍ଗ ଦେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଚେପୁରମ୍ୟାଠ
 ପଦରେ ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମାଦେବ ମଦୋଦୟ
 ମଦୋମର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏବଦୁପଲକରେ
 ସାବକ ଚେପୁରମାନଙ୍କୁ ବାଲର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ
 ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟବାଦ ଦଅଥେଲର ପସ୍ତାଏ ଅନେ
 ଦୁଅନ୍ତେ ବହିରେ ଘୋର ପ୍ରକାଶଦି ଜ୍ଞାୟୁ
 ଦେବାକୁ ବାଦା ପଦ୍ୟାକୁ ଦେଲା । ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ଵାର ଏ ବସ୍ତୁ ପଦ୍ୟାଶ କରବାର ଓଡ଼ଥା ଦର-
 ସମ୍ପଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଦର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଲେଖା ଓ ଥୁବାକୁ ପସ୍ତାବଶି
 ପଦ୍ୟାକୁ ଦେଇଅଛି । ବାର୍ଯ୍ୟର ଦୋଷରେ
 ଏମନ୍ତ ବସ୍ତୁ ଲେଖା ଯିବାର କାହିଁ ଦେଖାଦାହିଁ ।
 ଦୂରନ ଚେପୁରମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାର ଦେବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପରବନ ଚେପୁରମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ
 ଦେବା ଶିଷ୍ଟାୟରେ ନୟମ ଏବଂ ଚେପୁରମାନ
 ବଦା ବେଦକରେ ଦୟା କରୁଥିବାରୁ ଯେଉଁଠି
 ଲେଖେ ଏବଦ ସୁଦା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୁଦ୍ଧି
 ସେଠା ଲେଖେ କେମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ପାଠକେ ବିବେ-
 ଚନା କରନ୍ତି । ଗଜା ବୈରୁଣ୍ୟଦାଥ ଦେ ବାଦା-
 ଦୁର ଅପଗାର ବସ୍ତୁବଦନରେ ନ ଉଲ୍ଲ ସଦାଦା-
 ସାଧାରଣକ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସାଧା-
 ରଣକର ବାର୍ଯ୍ୟ ସେ ଅନେକ ସମୟରେ ଯୋ-
 ଗ୍ୟା ସହତ ହରଅଛନ୍ତି । ବାକ ର ଅତି ଗୁଣ
 ପକ୍ଷକୁ ଶାଉ ସେ ଶିଷ୍ଟାୟରର ଜାଗ୍ରତମୂର୍ତ୍ତି
 ବହିରେ ଅଗଳି ଦେବ କାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଲେଖ-
 ପକ୍ଷ ଶିଷ୍ଟାୟରକ ଦୋଖାଇବା ଠାଳର ଗଜକର
 ଅଭିକ୍ରମ ଦୁଦେ । ପଲକ ବାଲେଶ୍ଵର ଦଳାଦି
 ଦେକୁ ଚରତଳ ପ୍ରଦିକ ଏବ ସେମନ୍ତ ହିନ୍ଦୁ
 ଚେମନ୍ତ ମୁଖମାନ ଉତ୍କଳ ନାଶିମଧ୍ୟରେ ସେ-
 ଠାରେ ଦଳାଦି ଦେଲ ନାବରଙ୍ଗ ଲାଗିଅଛି

ମାଟି ଏହାଦ୍ଵାରା ସେ ବଳସ୍ତୁ ଦେଉଅଛି ଏବଦ
 ଲେଖେ ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ ଏହାହିଁ ଅମନୁଷ୍ୟ-
 ବାର ଲକ୍ଷଣ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଜନ୍ମ ମୂଳ ବନବଣ ।
 ବଙ୍ଗପଦେଶରେ ଜନ୍ମ ମୂଳର ଯେଉଁ ବନ-
 ରଣୀ ବାଦାଅଛି ବହିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ଜନ୍ମଠାରୁ ମୂଳ ୧୨୪୭୧୭ ଅଧିକ ଥିଲ ଏବ
 ପୁସ୍ତକରାଶିଷା ଜନ୍ମର ସଦ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଜଣାଅଛି ।
 ଦେଶରେ ବାଦ୍ୟଦୁବ୍ୟ ଦୁମୂଳ ଏବ ବସ୍ତୁକ
 ପାମୟୁଲର ଅଗ୍ରବ ଏଥିର ଦାରଣ ବୋଲି
 ସାସ୍ତ୍ରୀ ନିମେଶଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରଅଛନ୍ତି । ମାତ-
 ରୁମ, ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ସୁଶର ତାଳୁରଖାଦେବ
 ମତେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ ଯୋଗେ
 ଲେଖେ ନିରାନ୍ତ ଅନୁକରଣ ବାଦ୍ୟ ବାଦକାର
 ଏବ ପ୍ରାମାଣିମାନେ ଜଳ ବସ୍ତୁଦେକୁ
 ଗୋପଥ ପାଣି ବ୍ୟବହାର ଦରବାରୁ ଓଲ୍ଲ-
 ଉଠା ପ୍ରକଳ ଦୋଇଥିଲ । ତାଳୁର ଶାଦେବ
 ମାନଙ୍କର ମର ଅଭିରହିତ ନ ଥାଇ ବରଂ
 ଅଗ୍ରବ ଯଥାର୍ଥସ୍ଵରାଜ ଜଣାଯାଏ । ଅନୁକରଣରେ
 ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ ଗ୍ରେକନଦ୍ଵାରୀ ଓଲ୍ଲଠାରେ ପଡ଼ି
 ଯେଉଁ ମହାପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଦାୟୁ ଦେବନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷର ମୂଳମଧ୍ୟରେ ସରକାର
 ଦେଲ ନ ପାରିନ୍ତି ମାଟି ସଦ୍ୟାସାରଣ ବାଦାକୁ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷର ମୂଳ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ହରନ୍ତି ଏବ
 ବାଦାହିଁ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ପ୍ରାମ-
 ନ ସିଦ୍ଧି ବସ୍ତୁକ ପାମୟୁଲ ଯୋଗାଇବାର
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଅଦୌ ଠାହି ବହିରେ ଅଗଳି
 ଦେବ ଠାହି । ମୋହନର କାଦା ପ୍ରାତରେ
 ପୁସ୍ତକର ବଦ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟମାନ ଯୋଗଦୋଇ
 ପକ୍ଷରୁ ଲେଖକର ପାମୟୁଲରେ ବସ୍ତୁକ
 ବସ୍ତୁ ଜାତ ଦୋଇଅଛି ଏବ ନିଜ ବୋର୍ଡିନାଦ-
 କଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦେଶୀ ଶୋଳାଇବାର ଯେ ନୟମ
 ଦୋଇଅଛି ବାଦା ସେମନ୍ତ ଅପଥେଷ୍ଟ ସେମା-
 ନକ ହାତରେ ଥିବା ଅର୍ଥା ମଧ୍ୟ ଚେମନ୍ତ ଅଦା
 ହତ । ଏହାଦେକୁରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୁକ ବହି
 ବାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇପାଇ କାହିଁ ଏବ ନିକଟରେ
 ଦୋଇପାରିବାର ଅର୍ଥା ଠାହି । ଏ ବସ୍ତୁରେ
 ଲେଖକର ଦୁଷ୍ଟି ଓ ଥୁବା ବସ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ
 ବହିପାରିନ୍ତି ମାଟି ତାଳକରଣ ନିମେଶାଧାରଣ ଓ
 ନିମିଦାରମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନକ ଦୋଇପାରିଅଛି ।
 ଏପ୍ରକାରେ ସେମାନେ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଯାଦା ବରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ବହିରୁ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର
 ଦଦାସି ଅଥା ଦରପାଇବ ପାରେ । ଅନେମାନେ
 ଅଗ୍ରାଦରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଦବ୍ୟ ଚତୁରେ ଏଥିର
 ବଦ୍ଧକର ଲେଖକ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାର୍ଥ ଜ୍ଞାୟୁ ବ୍ୟାଠ
 କରଦେ ।

same viz., country's good. If, then, our aim is high, let us soar higher up by extending to each other the hand of mutual respect and mutual love. Love costs nothing, while hatred is self-destructive. It is a canker which, if allowed to grow, eats up to the core.

Orissa was free from this bane, and Puri particularly. Who then is responsible for the engrafting of this poisonous weed? There can be no grafting without the parent plant, and the creative geniuses are no other than the selfseekers who, like the fly on the wheel only buzz. Mischievous is their congenial element because, it makes them supremely happy. Man's or country's cause is to them nothing and we cannot therefore afford to abide by them. The time is near at hand when combined action promises to bear golden fruit, when unity of action and unity of purpose promise to bring to our doors the unthought-of benefits which our benign rulers are about to vouchsafe unto us. It is time to lay aside all discord and dissention, and to be of one mind, joining hand to hand and shoulder to shoulder. Instead, if in a minor municipal institution like that of Puri, we allow discord and ill-feeling to grow between parties who ought to shake hands as brother with a brother, the results of such a baneful influence will be disgracefully ruinous. Rooted in Puri, it will ramify and the other self governing little institutions will meet a suicidal end. Let us be magnanimous; let brotherly feeling prevail. Let us keep our eyes on the common object which is to make ourselves worthy and thereby our country.

Yours truly
Serino

ଆତ୍ମକ୍ରିୟ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପ୍ତ
ମହାଶୟ ।

ରାଜ୍ୟର ସମଗ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଳିକାଗଣ
ଃ ଧ୍ୟ: ଅଧ୍ୟ: ଶ୍ରେୟଶକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଏକ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେ ଏକ ଓ ଅନ୍ୟକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରଣ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧି ଏକକ୍ରମେ ମିଳିତ ହୋଇ ବାହ୍ୟ
କର୍ମ ଯାଗେ କର ନିମ୍ନକୁ ପ୍ରକାଶକ ହେଉଅଛି ।
ଏହି ପ୍ରକାରେ ମହତ ବେଦ୍ୟାସମୁଦ୍ଧର ଚଳ
ପ୍ରାକ୍ ବୋଧ ଏ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ କମ୍ପୂଜି
ଅଛି । ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତାଦାତ ପଦୋପଲକ୍ଷେ ଅନେକ
ସାଧିର ସମାଗମ ହୁଏ । ବଜାଳାର ଗୁପ୍ତପ୍ରେମ
ପଞ୍ଚକର ଗର୍ଭପ୍ରାକମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମରେ ଏହି
ପ୍ରାକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଯଥାର୍ଥରେ ଏହି ପ୍ରାଚରେ
ଉନ୍ନତ କର ନିମ୍ନ ହୋଇଥିଲେ, ଏହା ଉତ୍କଳର
ଗୋଟିଏ ଗୌରବର ବିଷୟ । କିନ୍ତୁ ମଣ୍ଡଳୀ ଏ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସମେତ ମୋତକ ହସଲରେ ଭର-
କାସର ହେବ । ଏହି ପ୍ରାଚର ବେଢ଼ି ବସ୍ତୁ ଭର

କରଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମହା କରେ ମୁଁ ସାବରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

କରଣର
ରା ୧୯୧୯ } ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟପ୍ରସାଦ ଦେ
ପାଳିକାଗଣ ପୋ: ଅ:
ପଦପୋଷ ଧ୍ୟ: ଏଧ୍ୟ: ଅଧ୍ୟ:

ଆମକୁ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପ୍ତେଷୁ ।

ଆମକୁ ମହାଶୟ !
କି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରବନ୍ଧଃ ଚ୍ୟାୟ ଉପକୃତ
କରଣା ହେବେ ।

ଆଜ୍ଞାପାଦେ ବିଦଗ୍ଧଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯେ ଏଠା ଓଡ଼ିଆ
ସମାଜର ପ୍ରାର୍ଥନାକାରରେ ମାନବର ମାନବିକ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ
କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଏହାକୁ ପାସ କର-
ଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନେ ମାନ୍ୟକର ଦେବୁ କୁଲେପନ
ପଦାଧି ପାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ କୁଲ୍ୟ
ପରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇବେ ।
ଏହି ଅଦେଶଦ୍ୱାରା ଯେ କେବଳ ଗଞ୍ଜାମବାସୀ
ଓଡ଼ିଆମାନେ ଉପକୃତ ହେବେ ଏହାକୁ ନୁହେଁ
ଓଡ଼ିଆବାସୀ ସମସ୍ତ ଶସିତ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଏହି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବର ସୁଫଳ ଅନୁଭବ କର
ପାରିବେ । ତହିଁର ଦେବେତ ଉଦ୍ଦାହରଣ
କମ୍ପୂଜି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା । ମାନ୍ୟକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟମେତକ
କମ୍ପୂଜି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ବା ଏହାକୁ
ପାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିଭାଗୀୟ ଦେବେତ
ପଦାଧି ପାସ କରଲେ ଟ ୨୦ ଲା ଠାରୁ ଅଧିକ
କର ଟ ୧୦୦ ଲା ବା ତତୋହସ୍ତକ ବେତକର
କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ । ଓଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ
ସଂସ୍କରଣର ବ, ଏ, ପଦାଧି ପାସ କରୁଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଦେବକ ମଦତ୍ତେପୁଟି ବା
ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ କରଣା ସମାପ୍ତ
ଅଛି । ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭାଗୀୟ ପଦାଧି ପାଇ
କର କାର୍ଯ୍ୟ ପଦାଧି ଥିଲେ ଏହାକୁ ପାସ
କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ ତାଳକ୍ରମେ ମଦତ୍ତେପୁଟି
କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ । ଓଡ଼ିଆର ସମସ୍ତ ଅଦାୟ
ପ୍ରକାଳୀଠାରୁ ମାନ୍ୟକର ସମସ୍ତ ଅଦାୟ ପ୍ରକାଳୀ
ସୁଅକ୍ । ଏହାକୁ ସମସ୍ତ ଅଦାୟ ବିଭାଗରେ
ଅନେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆନ୍ତି ସେମାନେ ଟ ୨୦ ଲା
ଠାରୁ ଅଧିକ କର ଟ ୧୦୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବେତକ ପାଇଆନ୍ତି । ଏହାକୁ ପାସ କରୁଥିବା
ଲୋକମାନେ ବିଭାଗୀୟ ପଦାଧି ପାସ କରେ
ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପାଇ ପାରିବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ
ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ତାତା ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ପାଇବା ସତ୍ୟରେ ସୁବିଧା ଦେବା ଏ ଅଞ୍ଚଳର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କମ୍ପୂଜି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ଅବଶ୍ୟ-
ମାଣ । ଏହାକୁ ପଦାଧିପ୍ରାପ୍ତି ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ

କରଣ ଅନୁଦେଶ ଏହି ଶେ ସେମାନେ ପଞ୍ଜା-
ମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଣକୁ ମହା କରେ କମ୍ପୂଜି
ଠିକଣାରେ ବିଭାଗୀୟମାନ ଯୋଗ ସେମାନଙ୍କର
ମାନ ରେକର୍ଡର କରଣ ଦେବେ ।

(୧) କଲକତା ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଣକୁ
ମହା ଥିଲେ ।

To The Collector of Ganjam
P. O: Chhatranur

(୨) ଯୋଗାଣ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଣକୁ
ମହା ଥିଲେ ।

To The Superintendent of Police
District Ganjam
P. O. Chatrapur.

(୩) ଓଡ଼ିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବେ ।

To The District Judge Ganjam
P. O. Berhampore

The District Munsiff Aska
The District Munsiff Berhampore

(୪) ବୋର୍ଡ଼ ମହାଳାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବେ

The President District Board
Ganjam, Chhatrapur

The President Taluq Board
Perhampore

Do Russelkonda

(୫) ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବେ

Assistant Inspector of Schools
Ganjam, Berhampore

Inspector of Schools
Circle Wa tair

Inspector of European & Training
Schools
Madras.

ଅପେକ୍ଷା
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱକାନ୍ତ ମିଶ୍ର
ଓଡ଼ିଆ, ଅଧ୍ୟା

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାହି ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ସାମନ୍ତ	ରତ୍ନପୁର	୧୦
.. ମଦନ ସାହୁ	କଟକ	୫
.. ଗୁରୁଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫
ମାନେକର ପ୍ରମିଳା କରୋଡ଼		୨
ବାହି ଶ୍ରୀ ସମତର୍କଦେବୀ	କଟକ	୫
.. ଗୁରୁଦେବୀ	କଟକ	୫
.. ଦେବୀ	କଟକ	୫
.. ବ, ନାୟକ	କଟକ	୫
.. ଅଦିତ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫
.. ମୋହନ ସୁବି	କଟକ	୫
.. ଶ୍ରୀମତୀ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫
.. ସଂସ୍କୃତ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫
.. ବନମାଳୀ ସାହୁ	କଟକ	୫
.. ଦୁର୍ଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ଦାସ	କଟକ	୫
.. ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫
.. ନାୟକ ମିଶ୍ର	କଟକ	୫
.. ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫
ମୁକ୍ତି ସେନା ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫

THE BHARAT INSURANCE COMPANY, LIMITED.

HEAD OFFICE :—

Bharat Buildings, Lahore.

(THE PIONEER SWADESHI OFFICE)

Branches :—Lahore, Rawalpindi, Sukkur, Nagpore, Ajmere Ahmedabad, Madras, Hyderabad Deccan.

Chief Agencies :—Calcutta & Bombay.

Chairman :—The Honourable Mr. Harkishna Lal Bar-at-law Lahore.

Yearly Income :—Over 400,000.

Issues all kinds of Life, Endowment, Industrial, Marriage and Education, Annuity and Pension and Rupee policies without Medical Examination.

1. Policies non-forfeitable.
2. Surrender Values fixed.
3. Policy holders may participate in the profits of the Co.
4. Prompt Payment of claims.
5. All kinds of facilities are offered.

RATES LOWEST COMPATIBLE WITH SECURITY.

Patronised by all classes in India *Canvassers & Introducers of business always encouraged.*

For full particulars apply to:—

Lajpat Rai Sahni,

Manager.

ଭାବକୁ ଦେଖି, ଏହି କି କା ?

ଭାବକୁ ଚିହ୍ନଟିଏ କୁ

ଅବସାନ ।

କେ କୋଣେ ପ୍ରକାର ନୂତନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଫେଡ଼, ପ୍ରମୋଦ ମଧୁସୂଦନ, ଧାର୍ମିକତା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନ ଯେଉଁଠି ଉପସଙ୍ଗ ବଦ ଅବସେଷେ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାଚୀନ ଉପସଙ୍ଗ, ନାନାପ୍ରକାର ଚିତ୍ରଣା ବଦ ଏହି ବିଷୟର ସେଗରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ନାହାନ୍ତି ସେ ଏହା ଥରେ ମାତ୍ର ଶେଷ ପସଙ୍ଗୀ କରନ୍ତୁ । ଏପରି କି ଉପସଙ୍ଗର ନିଜ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶେଷ ମେଡ଼ ସେଗ ସେଗ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ଏହି "ଅବସାନ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଶୀଘ୍ର ସେଗରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ କରନ୍ତେ । ଏସବୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, ସୁଦ୍ଧା ପରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବେ ହେବ, ନୂତନରେ ବାବ

କରିବା, ପ୍ରକାଶିତ ପଦ ଅପସଙ୍ଗର ପଦସା, ପୁନଃ ଓ କି ପଦସା, କୋଣେ ବଦ, ପ୍ରକାଶିତ ଉପସଙ୍ଗ, ମୁଖ୍ୟତା ଓ ପୁନଃ, କାର୍ଯ୍ୟେ ଅନୁରୋଧକା, ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ, ବାବଦକୁ ବିଷୟ, କ୍ଷମା ନ ଦେବା, ପାଠ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପସଙ୍ଗ-କରେ ବେଦନା, କ୍ଷମା ବାନ୍ଧି ଦେବା, ଶିକ୍ଷାପ୍ରମୋଦନ ବାଧକ, ପ୍ରକାଶ ଓ ଉପସଙ୍ଗର ପ୍ରକାଶ ଅଧି ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଦେବା । ଏହାର ଉପସଙ୍ଗ ନିଜ କର ନୂତନ ପଦ ଉପସଙ୍ଗ କରନ୍ତେ "ଅବସାନ" ଉପସଙ୍ଗ କରନ୍ତେ ଅଧିକେ ମନୋ-ହେ । ପାଠକଙ୍କୁ ନିଜ ଓ ପୁସ୍ତକପୁସ୍ତକ ।

ମୂଲ୍ୟ କଡ଼ ବାକି ୫ ୧ ବକ୍ଷଣା ଓ ଭାବମାତ୍ର ପ୍ରକାଶନା ।
 ଗୋଟିଏ ବକ୍ଷଣ — ମେସାମ ଏମ, ଏଲ, ତାଏ ଏଣ କୋ : ।
 ପଥରର ଉପସା ବକ୍ଷଣା ।
 କି ୨ ପୁସ୍ତକ ପଦକାଳ କିଛି, କରନ୍ତେ ।

NOTICE

Wanted a Peskar- pay Rs. 40 rising to Rs 60. by biennial increment of Rs. 2 for the District Magistrate's Court, Puri. None need apply who has not sufficient knowledge of a Criminal Peskar's duties and also of Criminal accounts.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 8th October next.

16—9—09 }
 Sd. John Clark
 District Magistrate,
 Puri.

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

INDUSTRIAL GROWTH.

—O—

In our last issue we showed how desirable it was in the interests of the poor ryots, first to relieve the present pressure on land, and secondly to invite capital to agriculture. The last few years have witnessed the growth of a commercial spirit in India. This is noticeable among the educated men. We have no faith in swadeshim which hopes to secure success in industrial undertakings by an appeal to feelings of patriotism and boycott of foreign goods. The mass of the population of a poor province like Orissa will not buy swadeshi articles though they be dearer than imported articles. We do not believe it is true patriotism to do this or advise people to do it. In all our industrial undertakings we have to compete with Europe and we should not expect success unless we can work on the line in which the countries of Europe manage their industrial undertakings. We must learn to manufacture articles necessary for use and should be able to sell them cheaper than imported articles similar in quality. The cheap price and better finish of articles made in Europe are due to division of labour. Division of labour means specialized labour, which in its turn produces better skill, saves time and ensures finish. Division of labour is the initial step towards the introduction of machinery. Division of labour between man and man leads to division of labour between man and machine. One of the benefits of division of labour is that it saves time, but the time saved must be used, in order to ensure cheapness of the products. Time is money, and time wasted is money lost. Every school boy knows that time is money, but the application of it in projects meant to further the country's prosperity, has yet to be learnt by our most influential men and especially by your capitalists. To ensure cheapness we must learn to run our industrial undertakings on factory lines, which practically means large outlay of capital. We do not believe that there is any chance of our competing successfully with Europe unless we work on factory lines. Capital is forthcoming for purposes of trade but not for purposes of manufacture. The reason for this we fear is to be sought in our ignorance. The difference in the position of a manufacturer and a trader ought to be borne in mind. Both the manufacturer and the trader work for gain, but while the manufacturer adds to the country's wealth the trader swells his individual income. The manufacturer is a patriot, the

trader a commercial man. The trader is engaged in a selfish pursuit of life. He imports things and sells them for individual gain. The value of an article is estimated by the quality and quantity of material used and the labour and skill bestowed in converting it to a useful article. When a country buys imported articles it pays for the natural product of the country of export and for the intelligence and manual skill of its population. To the extent that a country pays for the intelligence and manual labour of another people it is paralyzing the functions of the brain and hand of its own population. Brain and physical energy are the most valuable assets in the reckoning of a country's wealth. Where these are allowed to lie as useless castaways in a country's lumber-room there is no reasonable prospect of rise in national prosperity.

The manufacturer utilizes these assets in a nation's wealth and when he successfully exports his goods to other countries or areas he lays the latter under tribute for the intelligence and manual labour of his country or community. One of the means to relieve the present pressure on land is the installation of manufacturing factories. The outlay of large capital is not within the command of a single individual. In Europe this difficulty has been overcome by the co-operation of a large number of men. This initial lesson has yet to be learnt in this country.

We give below the letter of the Grand Old Man of India Mr. Dadabhai Naoroji in reply to the innumerable congratulations received by him on the occasion of the celebration of his eighty-fifth birth-day. The letter speaks for itself and should be the guide of all patriots young or old.

'I offer my most heartfelt thanks to all friends in India and England who have sent me their kind congratulations on my birthday. On a similar occasion last year I entreated my countrymen 'That all resort to violence should be avoided.' Since then a most deplorable outrage has taken place in the assassination of Colonel Sir Curzon Wyllie, who was, moreover, a friend to Indians, and that when we were already beginning to obtain reforms. It is only a sad consolation that another Indian, Dr. Lalkaka, redeemed the Indian character with his life. Those who resort to violence inflict the greatest possible injury to the Indian cause. I can only repeat, with the greatest possible earnestness, my words of last year, 'That all resort to violence should be avoided.' Our grievances are many, and they are just. Maintain the struggle for essential reforms with unceasing endeavour and self-sacrifice, Peacefully, patiently, and perseveringly, and appeal, without fear or

faltering, to the conscience and righteousness of the British nation. I repeat these words with greater confidence that we may reap the fruits of such a course in the reforms already made by Lords Morley and Minto, and we may quite fairly hope for further progress in our just aspirations."

ଗତ ତା ୪ ରତ୍ନ ସିଂହପୁରରେ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ଭେଟରେ ୧୯୦୧ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ଅଳ୍ପ ୧୮୧୧ ଥିଲ । ଦୁଇ ସାମାନ୍ୟ ଓ ବାଦା ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଅଧିକ ଘଟଣାବଳୀ ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ତା ୪ ରିଝେରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ କେବଳ ଯୁକ୍ତପ୍ରଦେଶରେ ୨୭୫୦ ଓ ବମ୍ବେରେ ୭୦ ଗାଏ ୨୮୨୦ ଜଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଦହି ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ଅଳ୍ପ ୧୯୭୮ ଥିଲ । ସୁପାଳକ ଏହାର କାରଣ ଅଟେ । କେବଳ ଅନ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ।

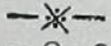
ଗତ ତା ୧ ବିପାରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣ ଏକ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗରେ ପ୍ରାୟ ବର୍ଷା ନ ଥିଲ । ମାସ ଏକା ବେଲୁଡ଼ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଏ ବର୍ଷର ମୌସୁମି ବର୍ଷା ଭାରତର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରଚର ଏକ ଶରଦଋତୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ଅଗାମୀ ଅଭରନ୍ତ ପ୍ରବେଶିତା ପଦ୍ମସା ଅସନ୍ତା ଉତ୍ତମର ମାସ ତା ୧୩ ଦ ଓ ତହିଁର ପରଦନ-ମାନଙ୍କରେ ବୃଦ୍ଧତା ଦେବ । ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଅସନ୍ତା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା ୧୨ ରତ୍ନ ଅପବା ତହିଁ ପୂର୍ବେ ଅବେଦନ ପଥ ଓ ପିମ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବହାରୀମାନଙ୍କୁ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଅପିସକୁ ପଠାଇବେ ଯେପରି ତ ସେ ସମସ୍ତ ବେଳେ ତା ୧୨ ରତ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବ । ପଞ୍ଚମ ଅମାନେ ସାବଧାନ ଦେଉନ୍ତୁ ।

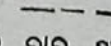
ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚିତ୍ତ ମାସ ତା ୩ ରତ୍ନରେ ଦୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ କରାଯାଇଛି ଦ ପୁଣି ଜିଲ୍ଲା ତ ୧୮୮୧ ମୂର ଜାତିର ମାହାଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚିତ୍ତି ପାରିକୁଦ, ମାଲୁଦ, ବକ୍ରତୋଟ, ଅକାଉ ଓ ମାଣିକପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୌଜାମାନଙ୍କର ସର୍ବଲିପିମାନ ସତ ୧୮୮୫ ସାଲର ୮ ଅଇତ (ବଙ୍ଗାସୁ ପ୍ରକାସନ ଅଇତ)ର ଧା ୧୦୩ ର ୨ ପ୍ରକରଣ ଅନୁସାରେ ଶେଷଥର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅକାଶ ବା ମାତୃକ ପ୍ରକା ସମ୍ପର୍କରେ ବଙ୍ଗାସୁ ବ୍ୟବସାୟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ମେଉଁ ଅଇତକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୩୧ ରତ୍ନରେ ମହୁର କରାଯାଇ ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ରର ବାଦାଦୂର ଗତ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୨୮ ରତ୍ନରେ ବାଦା ମହୁର କରାଯାଇଛି । ସେହି ଅଇତ ସନ ୧୯୦୧ ସାଲର ବଙ୍ଗାସୁ ୫ ଅଇତ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଓ ତହିଁର ସଂଶ୍ଳେଷ ତାମ ସତ ୧୯୦୧ ସାଲର ବଙ୍ଗାସୁ ଏକସାମସ ଅଇତ ହୋଇଅଛି ।

ଭାରତର ଦୂରତ ଜଙ୍ଗଲଟ ବା ପ୍ରଧାନ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାମାତ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ କରଡ଼ର ବାଦାଦୂର ଗତ ତା ୧୨ ରତ୍ନରେ ଦୂରତ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ସର ଓ ମୁରଜିଗଙ୍କୁ ବମ୍ବେରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ-ଅର୍ଥକ କର ଜାଣାଇ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ସେଠାରୁ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟାକୁ ଯାଇ ସେଠାର ସୈନିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର କଲତ ଯାହା କରବେ । ଲର୍ଡ଼ କରଡ଼ର କସ୍ତୁର ପ୍ରାୟ ବ ୨୦ ଟି । ଦୂରତ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାମାତ୍ୟ ସର ଓ ମୁରଜିଗ ବାଦାଦୂର ସିମଲାରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ।

ମୁସଲମାନ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶିକ୍ଷା ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବେଗନ ଅସନ୍ତା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା ୨୧ ରତ୍ନ ଓ ତହିଁ ପର ଦିନମାନଙ୍କରେ ବର୍ଦ୍ଧମାନରେ ଦେବ । ଖାନ ବାଦାଦୂର ମୌଲାନା ଅବଦୂର ଜଦୂର ସି: ଅଇ: ଇ ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷଗଣଙ୍କର ସମ୍ମାନ ମନୋନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମୌଲାନା ସାଦେବ ମୁସଲମାନ ସମ୍ମୁଦାୟର ଜଣେ ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଦାନଧି ଓ ବାଦାଦୂର ସାଧାନ ଚରଣ ଓ ଅର୍ଥଜ୍ଞ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ସାଧାରଣ କଷ୍ଟରେ ବାଦାଦୂର ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହ ଅଛି ଏବଂ କୌଣସି କାଳି ବା ସମାଜ ପ୍ରତି ବାଦାଦୂର ସମ୍ପାଦିତ୍ୱ ରାବ ନାହିଁ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ମାନର ଯୋଗ୍ୟ ।

ମେଦନୀପୁରର ବାବୁ ପ୍ୟାଗମୋକନ ଦାସ ସେ ଜିଲ୍ଲାର ବୋମା ଓ ଶତ୍ରୁପୁର ଘଟଣା ମୋହ-କମାରେ ମିଥ୍ୟାରେ ଶୂଳକ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ଦେବାନା ଅଦାଲତରେ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡାର ଟଙ୍କା ଶେଷାଶ ଦାସରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କାରଣ ମେଦନୀପୁରର ବୁଦ୍ଧପୁର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ଓଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ, ତେସୁଟା ପୁଲିସ ସୁପ୍ରଭୃତ ମୌଲାନା ମନରର ଦୁଇ ଏବଂ ପୁଲିସ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ଲାଲମୋକନ ବୁଦ୍ଧ ନାମରେ କୋଷିଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ତ ମୁଦାଲା-ମାନେ ବାଦାଦୂର ନିର୍ଦୋଷୀ ଜାଣି ସୁଦା ଦେବକ ବାଦାଦୂର ସୁଦ୍ଧା ସନ୍ତୋଷ ଦାସକୁ ଏକସର

କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାହାକୁ ଧରି ରଖିଥିଲେ । ମେଡ଼ିକାଲ୍‌ସ୍କୁଲରେ ଗୋଟିଏଟି ଛାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ।

ନିର୍ମାଣର ବ୍ୟୟାୟତା ନିର୍ମାଣ ପତ୍ରିକା ଲେଖକଙ୍କ ମହୋଦୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଢ଼ିବାରୁ ନି ୨୦୦ ଟା ସହାୟ ଅନୁରୋଧ କରି କଲ୍ୟାଣକ୍ରମ ହ୍ରଦର ଏକ ପାଖକୁ ଅରପାଖସାଏ ଅରଡ଼େ ନି ୧୫ ଟା ସହାୟ ଅପଣା ବ୍ୟୟାୟତାରେ ଚକ୍ରାନ୍ତଦେଇଯାଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ପତ୍ରିକା ମହାଶୟ ଏହି ଦୃଢ଼ ଜୀବରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟୟାୟତା ଶିକ୍ଷାର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚିକମ୍ପର ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷାମାନେ ଗର୍ଭରେ ବଢ଼ି ହୋଇ ପାରିବେ । ଭବିଷ୍ୟତ ହାରବା ସୁବିଧାକର ବସ୍ତୁର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ନିର୍ମାଣ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରମୁଖର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେଶକୁ ପଠକ ଯତୀର ଦେଖିବାକୁ ପଶ୍ଚି ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଏଠା ଡାକ୍ତରମାନେ ଶୟ ଅନୁରୋଧକରୁ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଡାକି ଉପାଧି ପ୍ରତି ଦେଖୁ ଅଭିବାଦନ କରିବା ପାଇଣ ଏଠା ମେଡ଼ିକାଲ୍‌ସ୍କୁଲରୁ ଶୁକ୍ରଦିନ ଏକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମିଳନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଅନେକ ରକ୍ତଲୋଚନ ନିମନ୍ତେ ଦୋହାଥିଲେ, ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତା ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅନେକ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏବଂ ପ୍ରକଳରେ ଦୁଇ ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡାକ୍ତର ସାହେବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ସହଗୁଡ଼ ଅଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ । ଦେହେତୁ ସୁନ୍ଦର ଶିଖ ସୁଲିଳିତ ଗୀତ ଗାଇ କ୍ରମଶଃ ଲିଖି ପଢ଼ୁଥିଲେ ସମସ୍ତୋପର ଜଳ ଯୋଗାଣେ ସର୍ବା କଳା ହୋଇଥିଲା । ଡାକ୍ତର ଖୋରାଣ ଶ୍ରୀ ଡାକ୍ତରମାନେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମିଳନରେ ଯୋଗ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଏ ଦଳର ମିଳନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦୃଢ଼ି ହୋଇଥିବାର ବୋଧରେ ଅଗୁଣ୍ଡି ଦେବ ପାହା ।

ବୋମ୍ବାଇର ସୁବିଖ୍ୟାତ ଦାଦାଜି କରୁକେଳି ମହୋଦୟ ବ ୮୫ ଟି ବସ୍ତୁର ଅଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବ ୮୨ ଟି ବସ୍ତୁରେ ପଦାର୍ଥଣ କରିବା ଉପର ଶରେ ସେ ତାତାପ୍ରାଦରୁ ଯେଉଁ ଅଭିବାଦନ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ପାଇଥିଲେ ତହିଁର ଉତ୍କଳରେ ଗୋଟିଏ ଅଗର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ କରିଅଛନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁବିଧାମାନେ ଦେଶ ହୁରିଣି ବୋଲି ପଠକର ଦେବା ଅଣାରେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ୟାଗ୍ର ପାପାଗ୍ର କର ଅପଣା ଦେଶର

ଉତ୍କଳ ବଦଳରେ ଅନେକ ସାଧକ ବରୁଥିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ କରିବା କାରଣ ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ଅବକଳ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରମୁଖେ ପ୍ରକାଶିତ କଲୁ । ସୁବିଧାମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଅନୁମୋଦନେ ଉଚ୍ଚ ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରେଭନ୍‌ସା କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ ସାହେବଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ସମାଲୋଚନା ସମୟରେ ମହାଶୟ କରିଅଛୁ । ଦୃଢ଼ ନାଉବେଳା ମହୋଦୟ ଶାସନ ଫଣ୍ଡାର ଲଭ ସମୟରେ ଯୈର୍ଯ୍ୟ, ଶକ୍ତି, ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଅମ୍ଭ ବ୍ୟାଗ ସଦୃଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଯେ ପତ୍ରିକା ମର୍ଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁରଣ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ବୋମ୍ବାଇର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସୁବଳି ଶ୍ରମ ବିଳି ବିଦ୍ୟାଳୟର ନିଶେ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାଜି ଦତ୍ତସେୟୁ ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଶେଷକ ଦୃଢ଼୍ୟ ରଖିଥିବା ଅପରାଧରେ ପୁଲିଶ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଧୂର ହୋଇ ବୋମ୍ବାଇ ଦାଉକୋର୍ଟରେ କୃତକ ବିଶେଷକ ଅଇଦାଦୁୟାଣୀ ବିରୁଦ୍ଧ ଦେଉଥିଲା । ନି ୧ ଟା ସହାୟ ଚୁରରେ ଅସତ ପାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନି ୨ ଟା ଅସାମାଜିକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଏବଂ କେବଳ ନି ୩ ଟା ଦୋଷୀ ବୋଲି କହିଲେ । ପ୍ରମାଣ ଅଗର ଦେବା ସମୟରୁ ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣକ ମନରେ ସନେକ ଜାତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଅଧିକାରୀ ସହାୟ ମନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ଅସାମାଜିକ ଶୁଭ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷର ଅଥବା ଅଧିକାରୀ ନୁହେଁ ମନକୁ ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣକ ସମୟରେ ନ ଦେନବା ବକ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଅଇତ ପରବର୍ତ୍ତିତ ଦେବା ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତା ଦୋହ ପଡ଼ିଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ନିରାନ୍ତ ସ୍ତରୁର କାରଣ ଥିଲେ ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣକ ସେ ମତର ଅନ୍ୟଥା କରପାରିନ୍ତି ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ୟାଗ୍ର ଗର୍ଭର ବିଷୟତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବକ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ଦଶେ । ଅନୁମୋଦନେ ବୋମ୍ବାଇ ଦାଉକୋର୍ଟର ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣକ ସୁବିଧାରେ ସନ୍ତୋଷ ଲଭ କରି ଅଛୁ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ବଳଦାଦ କରିବା ପ୍ରଥା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିଅସୁଅଛି ଏମନ୍ତ ଚ ଅନେକ ପ୍ରକରେ ଛେନ ମେଣ୍ଟା ଶୁଭ ମହାଶୟ ମଧ୍ୟ କଳ ଦିଆଯାଏ । ଏ କୁପ୍ରଥା ନିରାକରା କରିବା ସଦ୍‌କ ସାଧ୍ୟ ନ ଦେଲେଦେ଼ ଚନ୍ଦ୍ରମ୍ବରେ ଅନୋଲନ ଲଗିଥିଲେ କାଳକମେ ସୁଫଳ ଜାତ ହୋଇପାରେ । ତଳର ମାସ ତା ୫ ରିଶରେ ସାହେବ ସର୍ବା ଓ ପତ୍ରିକା ସର୍ବା ଉତ୍କଳରେ କଲିକତାର ସୁବିଖ୍ୟାତ ଗଜା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦେବକ ଅବାସରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇ

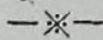
ଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ପତ୍ରିକା କାମାଜ୍ଞାନାଥ ଚର୍ଚ୍ଚାବାରଣ ସଭାପତିର ଅସତ ପ୍ରଦର୍ଶ କରିଥିଲେ । କୁମାର ଅନାଥକୃଷ୍ଣ ଦେବ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳ ପୂଜାରେ ଜୀବ ବଳଦାଦ ସମ୍ଭବରେ ଏକ ପ୍ରବଳ ପାଠ କରିଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏମନ୍ତ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ଯେ ଜୀବ ବଳଦାଦ ନିର୍ଦ୍ଦାୟୁଥିବାର ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ତାହା ରହିତ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି । ବେଦରେ ଜୀବ ହୁଏ ଏବଂ ମାଂସ ଭୋଜନ ନିଷିଦ୍ଧ ଏବଂ ଚଣ୍ଡର ପ୍ରକୃତ ମର୍ଣ ବେଦର ବିଷୟତ ଦୁଦେ । ମାତ୍ର ନିରା ଲାଭା ଶୁଭବାକୁ ସଦ୍‌କରେ ସମ୍ଭବ ନ ହୋଇ ଦେବେ ଲେକ ଚାହିଁକ ମତର ଶୁଭ କରିନ୍ତି । ସୁଖର ବିଷୟ ଏହିକ ଯେ ଦେବେକ ପ୍ରାଚରେ ବଳଦାଦ ରହିତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁର ସଦ୍ୟା ନିରାନ୍ତ ଉଣା ।

ଦିବକରୁ ଦେବଦାଳ ଓ ବାଲଚେର ବାଟେ ଅନୁଗୁଳକୁ ସରକାରୀ ଡାକ ଯାଏ । ଏଥିରେ ଡାକବିଭାଗର ପ୍ରାୟ ବାର୍ଷିକ ୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ପଡ଼େ ଡାକ ଯିବାରୁ ସ ୨୨ ଖା ଲାଗେ । ମତ୍ର ଜାତବାସିନୀ କଦନ୍ତି ବି ଯେପର ସକ୍ତଳର ସୁବିଧାଅଛି ମତର ଗାଡ଼ରେ ଡାକ ଯିବାର ବଦୋବସ୍ତୁ ଦେଲେ ଗ ୮୩୩ରେ କ ଯିବ ଓ ଡାକସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇଟି ଯାଣି ଯିବ ଅଧିକା କରପାରିବେ ଓ ଯାଣି ଉଡ଼ାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିବୀଡ଼ ହୋଇ ଅଧିକା ଲଭ ଦେବ । ଯେବେ ଡାକବିଭାଗ ଏହା ନ ଦେବେ ଦେବେ ଡାକବିଭାଗ ବାର୍ଷିକ ୨୫୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେଲେ ବାହାର ଲେକ କମ୍ପାନୀ କରି ବାହା ଚଳାଇ ପାରିନ୍ତି । ଅଗେ କମ୍ପାନୀ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇଲେ ଡାକବିଭାଗ ଉଚିତ ବ୍ୟୟ ଦେବାକୁ କଦାଚ କୁର୍ବିତ ଦେବେ ନାହିଁ ବରଂ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଅତ୍ର ଯେବେ ଦେବଦାଳ ଓ ବାଲଚେରର ବଳାମାନେ ଏହାକୁ ସହବାଦ ଦେବେ ଓ ଅଗଣୀ ହୋଇ କମ୍ପାନୀଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବେ ଦେବେ ମତରଗାଡ଼ ଚଳାଇବା ସାମାନ୍ୟ କଥା ବରଂ ଟାଙ୍ଗିରୁ କୁପିଲାସ ବାଟେ ଅନୁଗୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମସୁରଝଞ୍ଜ ରେଭନ୍‌ସା ବୋ-ଟିଏ ହାଲୁକା ରେଭନ୍‌ସା ପିଟିପାରେ ଏବଂ ତହିଁରେ ଅନେକ ସୁବିଧା ଓ ଲଭ ଦେବ ସନେଦ ଦାହି । ଏହା ଯାଣି ଗମଦାଗମତର ସୁବିଧା କରିବା ଲଭକର ବ୍ୟବସାୟ ନୁଦେ । ଯାଣି ଓ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଗୋଲଇର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ବାଧ୍ୟ ମାୟ । ଦେଶର ଉତ୍କଳ ସଦାସେ ବାହା କରୁବ ।

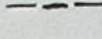

ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱଦେଶୀ ଧୂଆଁ
 ଲୋକାଦିକ ଚଳାଉବାଳ ଲୁଣ୍ଠାଳି ଦୋରାଧୁଳ
 ସେ ଲୁଣ୍ଠାଳିର ପ୍ରାୟ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଖା
 ଦୋରାଧୁଳରୁ କିଛି ଅମ୍ଳେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସବୁକାରେ ପଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ।
 ଲୁଣ୍ଠାଳି ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଂଶ ବନ୍ଧୁସୁଦାସ
 ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋରାଧୁଳ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
 ଜାହାଜ ଦେଖା ଦେଖୁ ଏ ଚପଟ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ।
 କିପରି ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା କାରଣ ଲୁଣ୍ଠାଳିର
 ଛାଉଣି ଦୂରପାଦେ ଅଂଶଦାରମାନଙ୍କୁ ଅପଣା
 ଅଂଶର ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦେଇ ମୂଲ୍ୟଧନ ବଢ଼ା-
 ଯବା ମର୍ମରେ ପଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଂଶୀ-
 ଦାରମାନେ ଅଛୁ ଟଙ୍କା ଦେଲପର ଲଗୁ ଦାହିଁ ।
 ଏମନ୍ତପ୍ରଳେ ଛାଇରେଦୂରମାନେ ଦେଖାବ
 କହାଏ କର କାବନାକ ବଳ କରବେ ବେଂ
 ବାବା ଦେଲେ କିପ୍ରକ୍ମ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରୁଟି ସହିବାଲି
 ଦେବ । ସୁଦେଶୀର ଚୈତ୍ୟାକର ପ୍ରଥମ କାର
 ବରରେ ଏଭଳ ପଳ ଦେଖି ଲେଖେ ରବି-
 ଶ୍ୟାମକୁ ସାହସ କରବା ସନ୍ଦେହ । ଅକର୍ମଣ୍ୟ
 ଜାହାଜ ଦେଖା ଛାଇରେକ୍ରମମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
 ଭୂଳ ଅଟେ । ମାତ୍ର ସେପ୍ରକାର ଭାବା ଦୋର-
 ସାଧ୍ୟଅଛି ଓ ଛାଇରେକ୍ରମମାନେ ଠେଇ
 ଶିଖିଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାର କରସା ଦୁଅଇ ରବିଶ୍ୟ
 ଚଳୁ ବଳକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ଅଂଶୀମାନେ ଏକଥା
 କରୁଅ ଅଧିକା ମୂଲ୍ୟଧନ ହୋବାଦବାକୁ ଓ
 ଦୂର ଅଂଶୀ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।
 ସାହସ ଓ ଅଧ୍ୟାସାୟ ବ୍ୟବସାୟର ମୂଳ ଅଟେ ।
 ସତ ପଡ଼ିଲ ବେଳ ଶୁଭଦେଇ ସମ୍ଭଳେ ଦୂର-
 ଯବା ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନୁହେ ।

ବାବୁ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ସମସ୍ତ ଓ ବାବୁ ଅମିନାତରାଣୀ
 ଘୋଷ ଯାପାକରେ ବିକ୍ରି ଶିକ୍ଷା ଧର ଗଣମସ୍ତାଦ
 ରେ ସ୍ୱଦେଶକୁ ଯେଉଁ ଅଧିଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ବାବୁ
 ଜାପାକ ଗୋଟିଏକା ୧୯୧୧ର ସ୍ୱରୂପକୁ ଶିଳ୍ପ
 ପାଦ୍ୟୋଗି ଏବଂ ଉତ୍ତର ଶାକ୍ତୋଗିରେ ବର୍ଷ
 ଶିକ୍ଷା କରି ସୁଦାକ୍ଷା ଓ ଲୁଗାବୁଣା କଳକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବିଶେଷ ଦକ୍ଷତା ଲାଭକର ସେ ବିଶ୍ୱସ୍ତର ଜଣେ
 ଶେଷ ଉଚ୍ଚ ନିଦର ବା ଶିଳ୍ପୀ ଦୋରାଧୁଳନ୍ତି ।
 ବଙ୍ଗଳା ଶାକ୍ତୋଗିର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରଟିଆର ଜମି-
 ଦାର ଶା ସୁଲୁ ଉତ୍ପାଦକମାନେ ପାଣି ସମାପ
 ବାବୁଙ୍କୁ ଜାପାକ ପଠାଉଥିଲେ । ବାବାକର
 ବଦାଦ୍ୟବା ଓ ଚେଷ୍ଟା ସଫଳ ଦୋରାଧୁଳ ।
 ଅମିନାତରାଣୀ ଘୋଷ ବିକ୍ରୟକାର ଶିକ୍ଷା ଦାକ
 ସମ୍ଭର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ଜାପାକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ରହି ଚଳୁଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖି ଅଧିଅଛନ୍ତି ।
 ସେ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଚମାଣୁ କାରଖା-

ନାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକର ପ୍ରଣାସା ଲଭୁ ନୁହେଁ
 ଅଛନ୍ତି । ଦେଶର ଧନାତ୍ୟ ମଙ୍ଗଳକାମୀ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶୀଘ୍ର କରଣାକା ପ୍ରାପ୍ତିର କର ଏ-
 ମନ୍ତକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ ଦେବନ୍ତି ଏକାହିଁ
 ଅମ୍ଳମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା । ବସୁଦୟନ ଏବଂ
 ଭୂରୁଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଦୁଇ ବ୍ୟବସାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୋଜନୀୟ । ଏ ସବୁର କାରଖାନା ଯେତେ
 ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ପ୍ରାକୃତର ଅଭାବ ଦେବ ଦାହିଁ
 ଏବଂ ବାବୁକା ଚଳାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମିଳିବାପ୍ରଳେ ବିଲମ୍ବ କରବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଳା ଅପା
 ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେ ।

ଗରବର୍ଷର ଶେଡ଼ିଶେଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣି-
 ମେଣ୍ଟକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣାରୁ ହିକାଶ ସେ ସେବର୍ଷର
 ଜମା ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ୨୭୯୩୨୫ ଟଙ୍କା ବଢ଼ି-
 ଥିଲା ଏବଂ ବହିର ଅଧିକାଂଶ ଟଙ୍କା ବର୍ଜନୀକ ଓ
 ମାତୃତୃର ଶଶିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ-
 ଥିବା ଶେଡ଼ିଶେଷ ବାବୁ ଥିଲା । ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ
 ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ୧୨୦୨୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ
 ଦୋରାଧୁଳ । ଚାପି ଦୂର୍ବର୍ଷ ଦେଖୁ ବାଣୀଧୁବା
 ଟଙ୍କା ବଢ଼ି ଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୧୧.୧
 ଶତ ଅଧିକ ଦୋରାଧୁଳାପ୍ରଳେ ବଢ଼ିବ ବର୍ଷର
 ଅଧିକର ପରମାଣ ୧୮.୧ ଦୋରାଧୁଳ । ବର୍ଷ
 ମାନ ଦୁଗୁଳା, ବାକ୍ସୁଡ଼ା, ମାତୃତୃମ ଏବଂ ଗୟା-
 ଠାରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଖଜୁ ବ୍ୟୟାଧ୍ୟାୟ ।
 ବାଣୀ ଟଙ୍କା ଅଧିକ କରବା କାରଣ ପୂର୍ବବର୍ଷ
 ୮୦୦୦୦ ପ୍ରଳେ ଗରବର୍ଷ ୮୨୭୦୦ କମ୍ପର
 ସାହିପିକଟ ଦୋରାଧୁଳ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ଷେ ବାଣୀ
 ୨୦୮୧ ମିଶାଇଲେ ବଢ଼ିବବର୍ଷ ଜଣା ଦେବା
 କାରଣ ଏକଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ସାହିପିକଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଥିଲା । ବଢ଼ିବ ବର୍ଷରେ ୮୩୫୦୦ ମାହିପିକଟ
 ଜାଣା ଦେଇ ବର୍ଷଶେଷକୁ ୨୧୦୨୧ ବାଣୀ ଥିଲା ।
 ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୯୧୧ ମାହିପିକଟ ଖାରଜ ଦୋରାଧୁଳା
 ପ୍ରଳେ ବଢ଼ିବ ବର୍ଷରେ ୧୯୮୦ କମ୍ପର ସାହି-
 ପିକଟ ଖାରଜ ଦୋରାଧୁଳ ଏବଂ ଏହା ଦେବା-
 ଦାରମାନଙ୍କ ମୂଳ ବା ପଲସ୍ତନ, ଦୋରାଧୁ
 ଜମାବଦୀ, ମିଉନିପିପାଲିଟି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମି
 ଭୂମରେ ଜମାବଦୀ ଦେବା ଉଦ୍ୟାକ ଦେଖୁ
 ଗଠିଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ
 କଲେକ୍ରମମାନେ ଜମାବଦୀ କରବାକୁ ଯେମନ୍ତ
 ଅଗ୍ର କରବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ଗସ୍ତର ଅଟନ୍ତି ।
 ପରକାରଙ୍କ ପାତ୍ରଣା ଦୂର୍ବର୍ଷରେ ସୁଦା ନାନା-
 ପ୍ରକାରେ ବଢ଼ୁଅଛି ମାତ୍ର ଏଥିକାର ଲୋକଙ୍କର
 ବାଟ ବାଟ ଉଦ୍ୟାକ ନିର୍ମାଣରେ ଦେବେଦୂର
 ଅଧିକା ସକ୍ଷା ଦୋରାଧୁଳ ବାବା ବିବରଣୀରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରାଧୁଳେ ଭୂଲ୍ୟା କରବାକୁ

ସୁକ୍ଷା ଦୋରାଧୁଳା । ଅବଶ୍ୟ ଶେଡ଼ିଶେଷ ମଦ-
 ଲୁମା କେବଳ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏବଂ ବାଟ
 ବାଟ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଜଣାଦୋରାଧୁଳକ ଦାବରେ
 ଥିଲେଦେ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଶ୍ୱସ୍ତମାନ ଜଣାବୋ
 ଚିମାକଙ୍କ ନିକଟରୁ ଦେଇ ବିବରଣୀରେ
 ଦୋରାଧୁଳେ ଲୋକଙ୍କର ମନ ମାନଥାନ୍ତା ।
 ବାଟ ବାଟରେ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକାଧ୍ୟାୟକ ନିଷ୍ଠ-
 ପରମାଣରେ ଅଦ୍ୟାପି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଏବଂ
 ଦୂର୍ଭିଷଣଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ବହିଷ୍ଠକ ବିଶେଷ ପଡ଼ି ନ
 ଥିବାରୁ ଅମ୍ଳେମାନେ ଏକକ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ
 କହିଲୁଁ ।

ପୂର୍ବବର୍ଷର ପୁଲକ ।

ପୂର୍ବବର୍ଷ ଓ ଅଧ୍ୟାମଗବର୍ଷମେଣ୍ଟକ ଅଧ୍ୟାପ
 ପୁଲକ ଶ ସନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେଠା ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଟରୁ
 ଗର ବର୍ଷର ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀ ବାଦାଧ୍ୟାୟ
 ବହିରେ ଲେଖା ଅଛି ସେ ବଢ଼ିବ ବର୍ଷରେ
 ଅନେକ ଧନା ସୁଦ୍ଧା ଦଲବଜ ଦେଇ ଗୁରୁତର
 ଅପରାଧମାନ ସଫଟକ କରଅଛନ୍ତି । ସେହି ଅପ-
 ରାଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନରଦକ୍ୟା ଏବଂ
 ଗୋ ୪୫ ଜଣାଏକ ଅଟେ । ଗଳକୈଳିକ
 ଅନ୍ତୋଲକରୁ ଏପର ପଳ ଜାବ ଦେବା ଅବଶ୍ୟ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ସେଥି ଯୋଗୁ
 ସୁବକନୀକ ପିତା ମାତା ଅଭିଭାବକ ଏବଂ
 ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତାସୁରୁ ସଫଟକରେ
 ଶେଡ଼ିକଟ ମନୋଦୟ ଚେତାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ସେଠା ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଟକ ସହିତ ଅମ୍ଳେମାନେ ଏ
 ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ ଚିକ୍ଷା ଅଛି । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଲୁଣ୍ଠାଳି-
 ମାନେ ଶୁରୁ ଏବଂ ଅଧିକ ଦେଖିଲେ ରସୁ ପାଲୁ
 ଦୋଲ ବଡ଼ା ୧୦୦୦୦ ଲେଖକମାନେ ପ୍ରାକାର
 ଚତ୍ରାଧ୍ୟାୟକ୍ରମ ସେମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ିବ ବର୍ଷରେ ଅନ୍ତୋ-
 ଲକରୁ ଦିବ । ଉଦ୍ୟାଦ ବାଣୀରେ ଲିପ୍ତ ଦେବାର
 କାରଣ ଅବଶ୍ୟ ଗୁରୁତର ଅଟେ । ସୁବକମାନେ
 ଉତ୍ତର ମାର୍ଗର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଟ ଶୁଭ ଏକନ୍ତ ଅଧ୍ୟମ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଦେବା ନିବଳ ପରାପର
 ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେଥି ସଦାଶେ
 ଅମ୍ଳେମାନେ କ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଟକୁ ଦାସୀ ଦର ନ
 ପାରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଟ ସେବେ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଶୁଣି
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦାନର ଅଶଂକା ନ ରଖି ଶୁକ୍ତ ମାତ୍ର
 ସକଳ ବଳବିଭାଗକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥାନ୍ତେ
 ତାହାଦେଲେ ଏ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଥାନ୍ତା । ସୁବକ-
 ମାନଙ୍କର ପିତା ମାତା ଅଭିଭାବକ ଅଥବା ବନ୍ଧୁ
 ଦେହ ସେମାନଙ୍କୁ ରୂପରେ ପିତାର ଦେବେ
 ପରମର୍ଶ ଦେଇ ଥିବାର ଅମ୍ଳେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ
 କର ନ ପାରୁଁ । ସୁବକମାନେ ସୁଦା ପ୍ରତୁରୁ
 ଦୋରା ଲୁଣ୍ଠାଳିରେ ସାଧ୍ୟଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବହିର
 ସମ୍ପର୍କକ ପଳ ମଧ୍ୟ ପାଉଅଛନ୍ତି । ପଲକା ଲେ-

ତକ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାପ୍ତ ହେଲେ ଦେବଦେବୀ ସମାପ୍ତ ହେଲେ ଥିବା କବିମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ନବପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ସାହେବମାନଙ୍କ ଭରସା କୋଇ ମୋପସଲ ଗସ୍ତକୁ ଯାଇ ଫେରି ନ ଥିବେ ଧାରଣାରେ ମୋପସଲରେ ତୁମ ଲେଖକ ସଙ୍ଗେ ମଠି ସେମାନଙ୍କର ଲୁଚି ଚିରଣ ପ୍ରତି ଗମ୍ଭୀର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଯଥା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିକ ସହ ପଠେଇ ଦେବା ଓ ପ୍ରାୟ ପୁସ୍ତକକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚାଣି ରଖିବାର ସେ ସମର୍ଥ ଦେଇଅଛନ୍ତି ବାହା ଉଚିତ ଅର୍ଥ । ଏବଂ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଅପସ୍ୟ କରାଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ହିନ୍ଦୀରୁ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସମସ୍ତ ଦେବ ।

କଳୀୟ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ମାନ ।

ଗଣ କଳାକୃତୀ ଚିତ୍ରେଣ ବନ ସୁଯୋଗରେ ରକ୍ତବାର ଓ ସୋମବାର କଳୀୟ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତରେ ବାସିକ ଅଧିକେଶନ କୁଗୁଳ କଳା ତୁରୁତା କରରେ କୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ତାଙ୍କ ଲଳିତ ଅଧିଥିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶକମଣ ସହ ପଦପ୍ରାଧାନ ଲେଖ କୋଇଥିଲେ । ବର-ଦମସରର ସୁପରିଚିତ ବାବୁ ବେଲୁଶୁକାଅ ସେନ ସମ୍ମାନରେ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । କଳିତ-ତାର ବାବୁ ସୁଦେଶୁକାଅ ଦାସ୍ୟା ଏବଂ ବାବୁ ଅରବିନ୍ଦ ଘୋଷ ଏ ସମ୍ମାନରେ ସୋମା ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାହାର କରମ ଓ କରମ ପ୍ରତିନିଧିକ ମଧ୍ୟରେ ଏକପ୍ରକାର ଶେଷ ଦେଇଥିବାର ଜଣାଗଲା । ଏହା ଅବଦାନ ଶୁଭ ସମାପ୍ତଅଟେ ଏବଂ ଅନେକଦେ ସହ ଲିଳକର ଦୃଢ଼ କାମନା କରୁ । କଳିତେ ଅଧିକେଶନର ଅନୁକରଣ-ରେ ମେଦନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକା ସମିତର ସମ୍ମାନ ବାବୁ ବସିକକହାର ସିକ ସରେ ସମିତର ସମ୍ମାନ ବାବୁ ବେଲୁଶୁକାଅ ସେନଙ୍କ କରୁତା କୋଇ ଯୁ ବନରେ ନିର୍ବାଚନମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କୋଇଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗ କରୁଣ, ସୁଦେଶୀ, ବଦେଶୀ ପଣ୍ୟ ବର୍ଜନ, ଶିଳ୍ପାଦି ଶିଳା ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ବସ୍ୟମାନ ଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଅଭାବର ଅଲେଖନୀ ଏଣିକ ସମିତର କାର୍ଯ୍ୟକ କରେ ସ୍ତ୍ରୀକ ପାଦବା ସୁଖକର ଅଟେ । ଦେବଲ ଉଲମାତ ସେନ ବାସ୍ତୁ କ କୋଇ ଲେଖେ ଯେତେ ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଅଭାବ ମୋଡ଼ନ ବସ୍ୟରେ ସହବାବୁ ଦେବେ ଦେବେ ମଙ୍ଗଳ ଦେବ । ଉତ୍ତମ ସମ୍ମାନ ଅପଣା ବରୁତାରେ ସୁଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଓ ବଦେଶୀ ପଣ୍ୟବର୍ଜନର ଉତ୍ତେଜ କରଥିଲେ ଦେବ ଏକପକ୍ଷରେ ବଦେଶୀ ବର୍ଜନର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭକ କର ସୁବେଦନାର ପରମୟ ଦେଇଥିଲେ । ଦେଶର ଶିଳ୍ପାଦି ବ୍ୟବ-

ସାସ୍ତ୍ରୀୟ ଓ ଉତ୍କଳ ସମାଜେ ସୁଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ସାଧ୍ୟମତେ ସମସ୍ତଙ୍କର ବ୍ୟବହାର କରଣା ଉଚିତ ଓ ବହୁ ସମାଜେ ବହୁ ଅଧିକା ଶକ୍ତି ପଡ଼ିଲେ ସୁଦା ବେତକ ବ୍ୟାଧି ସୁଧାର କରୁବ୍ୟ । ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସୁଦେଶରେ ସୁଲଭ ବାହା ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ଏ ରଲ ବା ଶସ୍ତ୍ରା ନିମନ୍ତେ ସେହିପ୍ରକାର ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଉଚିତ ନୁହେ । ଏଣିକ ସାମା-ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଜନ ମାତ୍ର ଅବକ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସୁଦେଶୀ ଅନୁଗଣ ଯେତେ ପ୍ରମଳ ଦେବ ବଦେଶୀ ବର୍ଜନ ଅପେକ୍ଷା ସେପରିମାନରେ ସାଧ୍ୟ ଦେବ କେବଳ ବର୍ଜନ ଉଚିତ କର ବହୁ ପଲକାହିଁ ସେପରି ଚିତ୍ତର ସେପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରଣ ଥିବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି ସେପ୍ରକାର ବହିରେ ମାତ୍ର ନା କିମାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ ବର୍ଜନ କଥାଟା କହିବା ସେମନ୍ତ ପାଳନା ବେମନ୍ତ ସହଜ ନୁହେ ଓ ଗହିରେ ମଙ୍ଗଳର ସମ୍ପାଦନା ଦେଖି ନାହିଁ । ସୁଦେଶର ଉତ୍କଳ ସମାଜେ ଅନେକ ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ । ପୁଣି ସେହିମାନେ ବର୍ଜନ ମାତ୍ର ଭଲ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକ ଅନେକ ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକାର କର-ପଦରେ କାସ୍ୟମତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ନୁହେ କ ? କାସ୍ୟମାନେ ବାକ୍ୟରେ ସୁଦେଶ ଶିଳ ରକ୍ତ କୁଅ, ବର୍ଜନ ପାଦ ଚିତ୍ତର ଦେବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ସହିତ ନାହିଁ । କର ସୁଦେଶର ପୁଣି ନିମନ୍ତେ କାଳ ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଦର ଅନ-ବାର୍ଯ୍ୟ । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ସମମତ ଚାଣି ବସ୍ୟରେ କିଛି ବରୁ ଯାହା କହିଥିଲେ ବାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାଦ । ବେଶ ବହିର ଉତ୍ତେଜ କର ଏ ପ୍ରବକ୍ତା ଶେଷକରୁ । ସେ କହିଲେ କ ଶ୍ରୀମାନ-ଙ୍କର ସୁଲପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ମନ ପ୍ରାଣ ଚାଲିଦେବା ଉଚିତ । ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ । ବନଦେଶର ବସ୍ୟର ଅନୋଳନ ପରମର ବସ୍ୟ କେଣ୍ଡାକର କାର୍ଯ୍ୟ । ଅପକ୍ଷରେ ବାଳକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ । ସୁଲ ପିଲମାନଙ୍କ ବହିରୁ ସାନ୍ତ ଛରଣା ସମାଜର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟଦିଗରେ ଶ୍ରୀମାନ ପରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖା ଚଳିଦେବା ଗବର୍ତ୍ତମେ-ଂଘଙ୍କର କରୁବ୍ୟ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ-ଲୟର କଠିନ କସ୍ୟମ ଦେଉ ଅନେକ ଶକ୍ତି ପରିବାର ସୁଧା ଯଉନାହିଁ । ବେଶୁ ବାଧ୍ୟ କୋଇ ସୁର ବଲେକ ଶକ୍ତି ଦୁଶ ଓ ଅସନ୍ତୋଷ-ରେ ତାଳ କଟାଉଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅସନ୍ତୋଷ ବୁଦ୍ଧିର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର କାରଣ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ ସରକାର ଦାୟୀ ଏବଂ ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅନେମାନେ ଏହାକୁ ଅପା କରୁ କ ସରକାର

ଏହି ବୁଦ୍ଧିର ବସ୍ୟର ସମସ୍ତର ବସ୍ୟର କର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦେବାର ଶାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।

ସୁସୁକ ପ୍ରାପ୍ତି ସୁଧାର ।

ସହଜ ଶିକ୍ଷା ।— ଧରଣୋଚର ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଦୟାକିୟ ଦାସକହାର ପ୍ରଣୀତ ଏକ କଳେ ଦିଶନ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା । ଦୁଇଟି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷା କଥା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲେଖା ଅଛି । ଅନେମାନେ ପୁରୁଣାକାଳର ପାଠ୍ୟ । ଅରର ଶିକ୍ଷ ପଦ୍ଧି ନିୟମ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ସହଜ ମାତ୍ର ପଠ ପଢ଼ୁ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷିବା ନିୟମ ଅତୁଥ କରାଯାଏ । 'କରୁ' ଅକ୍ଷର ଅଧିକ ଥର ଏକ ବେଉଁ ଅକ୍ଷର ଅପେକ୍ଷା କ ଥିବାଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିବ ଏକ କେତେକାଳେ ଦେବ ଅନେମାନେ କହି କ ପାଠ । ଦେବେ କଳ୍ପ ଲେଖମାନେ ଏହାକୁ ସହଜ କହି ବହିରେ ମାତ୍ର ଥିବା ସୁଦଳ ଅଣା କୁଅଇ ଏହାଦ୍ୱାରା କିଛି ସୁଧା ଦେବ ।

ବାଳଶିକ୍ଷା (ବସ୍ତୁ ପାଠ ବସ୍ୟର ପ୍ରଥମପଦ) ।— ଶ୍ରୀ ଦୟାକିୟ ଦାସ ନର୍ମାକହାର କଲପ ଓ ପାଦଲିଖିତ ଗଜପତି ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏହା ପିଲଙ୍କ ପାଠୋପଯୋଗୀ ପୁ ୨୫ ଷ୍ଟା ବ୍ୟାପୀ ଶିକ୍ଷିବ ସୁଦ୍ଧ ସୁସୁତ । ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଅଣା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକ ଅର୍ଥ । ପିଲଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟ କେତେକ ବସ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏଥିରେ ବ୍ୟ ମାଉଅଛି ।

ଦଶନଗାର ।— ଶ୍ରୀ ଦଶନଗାମ ଦାସକହାର କରଣ । ଏଥିରେ ନବନି ଯୋବାର କଲି-ତରା ସାହେବ ଘରେ ଶୁକର କରଣାଠାରୁ ମହାନନ ଯୋବା ହିଅ ତାଗକୁ ବନଦ କୋଇ ପରେ ପ୍ରେସରେ ଗରେ ମର ସିଦ୍ଧା ଓ ସେ ବାର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣି ତାଗ ଅଧିକତା କରୁଥିବା ବସ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ କୋଇଅଛି । ଏହା ସହଜ ଓ ଉତ୍ତ ଅଥାରେ ଲିଖିତ ଦେଇଅଛି ମାତ୍ର "ମାତ୍ର କର ଦେଉ ଅଛି" ଓ "କାସେ" ଦେଖି ଦେହ ମନେ କର ପାଉକି କ ଏହା ବଙ୍ଗଳାରୁ ଅନୁବାଦ କୋଇ-ଅଛି । ଏଇ ବଙ୍ଗଳା ପଦମାନ ପରମ୍ୟକୁ ଦେବା ବାହୁମୟ । ଗଲ୍ଲେ ରମଣୀୟ ।

ଚୈତନ୍ୟ ଚେତା ।— ଶ୍ରୀ ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିକହାର ପ୍ରଣୀତ ଓ ଶ୍ରୀ ମାଳମଣି ବସ୍ୟ-ରହକହାର ବୁଦ୍ଧି ଶେମଣି ଗଜପତି ପ୍ରେସ-ରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଅତ୍କାଳି ସୁଦେଶ ପ୍ରୀତି ପ୍ରତି ଲେଖକର ଦୃଷ୍ଟି ଅବଶିତ ଦୋଇଥିବାରେ ସୁଦେଶ ସୁଜାତ ଓ ମନୁଷ୍ୟତା ଇତ୍ୟାଦି ସମକାୟ ଦେବେ ବୁଦ୍ଧି ସୁଦର ଉପଦେଶ ପଦ୍ୟାଦା-ରେ ସରଳ ଓ ଉତ୍ତ ଶୁଣାରେ ଏଥିରେ ଲିଖି-

ବକ୍ତ ଦୋଷ ଅଛି । ତତ୍ପରା ଯଥା—ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
 ଲୁଚି ଅଛି ନାହିଁର ସେ କାଳ । ଏକାକରେ
 ତ ମାରିଲେ ଗୋଡ଼େ ମୁଣ୍ଡ ଝାଳ । ପଥର
 ସିଂହରେ ଏବେ ଧୋବା ଘରେ ଯେତ । ଉଦ୍-
 କରେ ସୁଅ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ନାହିଁ ଭେଟ ।”
 ପୁଣି-ଅଥ କର କଳା ବଦନା ପ୍ରଭ ଉଦାସୀନ ।
 ଲହରେ କୁହୁର ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ।”
 ଲେଖକ ଶେଷକୁ ଯାହା “ ସକାଳ ଗଣ୍ଡା
 ଦେଇ ତାହାକୁ ଚିହ୍ନାଇ । ନିଜ ଗୋଡ଼େ ଠିଆ
 କୃଷ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରେ ଯାଇ । ତ ଶିଖିବୁ ଯଦି ମନ
 ଅତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଚୈତନ୍ୟ ତେଜୁର ଦୁଆ
 ବେଠାରେ ସବଧା ।” ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତ ଦା
 ଅଗର ଯଥାଥ । ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ ଭଳି ପରସା
 ଅନୁମାତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ଖଣ୍ଡି ୧୨ କଣି
 ପଡ଼ି ସାଧନତ ବର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱଦେଶୋନ୍ମତ୍ତ
 ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ପତ୍ତି ହେବା ଦାରଣ ଅନୁଗେଧ
 କରୁଅଛୁ ।

ରଜନମାଳା ।—ଶ୍ରୀ କୃଷାଧିକୃ ଦାମକଦ୍ୱାର
 ରଚନ ଓ କଲିକତା ସମାପନକାଳର ଶୁଣା
 ଶାଳାରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥିରେ ଜନନାଥ, ଗଣେଶ,
 ଶକ୍ତିପ୍ରଭୃତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖକଙ୍କ
 ରଚନା ଗୋ ୪୮ ଟି ରଜନ ଦିଆଯାଇଅଛି ।
 ଅଧିକା ଶ ରଜନରେ ସୁଗଣା ଓ ତାଳ ଲେଖା
 ଦୋଇ ନାହିଁ । କେଉଁଠି ଛାରେ ଦୁଇଗାଢ଼ାକ
 ଦାହିଁରେ ଅବା ଗୋଟାଏ ଦିଆଯାଇଅଛି । କ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖକ ଏହାକୁ ଶୁଣା କରଅ-
 ଛନ୍ତି କହୁ ନ ଯାଉ । ବୋଧ ହୁଏ କଲିକତା-
 ରେ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗି ଦନପାତ
 ହରନ୍ତି ତାଙ୍କର ଶ୍ରମ ଲାଭବ କରନ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟେ । ଯାହା ଦେଉ ଲାଗା ବସୁକ ଏବ ସ୍ୱର
 ତାଳ ଦିଆ ଦେଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲେ
 ନିତାନ୍ତ ପରେ ସଙ୍ଗୀତାନୁଗେଧରେ ଅନୁମା
 ଦେ ସୁଖୀ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ।

ସୁଦେଶୋତ୍ତମୀ ।—ସୁରଙ୍ଗୀର ଅର୍ଥାଶର
 ଶ୍ରୀମାତ୍ ସକା ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ାମଣି ହରଚନ୍ଦନ ଜଗ-
 ଦେବକଦ୍ୱାରା ବରଚନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର
 ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃକ ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ାମଣି
 ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥିରେ ସୁରୁଣାକାଳର
 ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖା ଶକ୍ତି ଅନୁମାତେ କେବଳ ସୁରବର୍ଣ୍ଣର
 ୧୬ ଅକ୍ଷରର ୧୬ ପଦ ବର୍ଣ୍ଣିଷ୍ଣୁ ଗୋଟିଏ
 ଶବ୍ଦରେ ରମବାଦକଠାରେ ଜଣାଣ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସତାକର ଲେଖିବା ରଙ୍ଗୀ ଓ କବିତ୍ୱ
 ଶକ୍ତି ଦେଖି ଅନୁମାତେ ଅତ୍ୟାଦତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ମାତ୍ର ସୁରୁଣାକାଳର ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ଚମତ
 ଶୁଭ ଓ ବେନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଲେଖାରେ ତାହା ନିବକ
 ଦେଲେ ଅନୁମାତେ ଅଧିକତର ପ୍ରୀତି ଏବ
 କୃତଜ୍ଞ ଦେବୁଁ ।

ଅନୁଗୋଷ ।—ଶକ୍ତିଗୁଣ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ ଏହି
 ନାମର ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରକ୍ତ ଉପାଦେବାଦ ସହିତ ପଞ୍ଚିତ
 ଶ୍ରୀ ଧରଣୀଧର ପିଣ୍ଡ ନାନପ୍ରସ୍ତୁତଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ
 ଓ ସମ୍ବଲପୁର ପ୍ରେସର ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
 ବେଦାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ପାଠକମାନଙ୍କର ଏହା ଅଦର-
 ଶୀୟ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ଉଅଅଇଶ
 ଟଙ୍କାଦେଖ ।

ଭୃଗୁବୋଧ ।—ଏହା ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିଗୁଣ୍ୟ
 ପ୍ରଣୀତ ଏହି ନାମର ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରକ୍ତ ଉପାଦେବାଦ
 ସହିତ ପଞ୍ଚିତ ଶ୍ରୀ ଧରଣୀଧର ପିଣ୍ଡ ନାନପ୍ରସ୍ତୁ-
 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ । ବେଦାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ପାଠକମାନ-
 କର ଏହା ବ୍ୟବହାରରେ ଲାଭବ । ମୂଲ୍ୟ
 ଉଇଅଇଶ ।

କାରତ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ।—ଶ୍ରୀ କାର୍ତ୍ତିକଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ
 ଚୌଧୁରୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନୁବାଦିତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ପେଟ୍ରିସ୍ଟ
 ପ୍ରେସରୁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପୁସ୍ତକ ଶକ୍ତି ରଏଲ ଆଠପେଇ ୨୮ ପୃଷ୍ଠା
 ଅଧିକାର ହେଅଛି ଏବ ମୂଲ୍ୟ ଦେଢ଼ଟଙ୍କା ।
 ବାକ୍ତିକମତ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଲାଭ କରଥିବା ସମୟରେ
 ବୈଷ୍ଣବାଦ ରକ୍ତମାନେ ଯେଉଁଠି ଦ୍ୟାସ ପୀଠାଦର
 ଅବତାରଣା କରୁଥିଲେ ତସ୍ମିନ୍ନାୟ ଏହି ତାରଦ
 ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ତାମର ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ଧର୍ମପ୍ରତି ଉତ୍କଳ
 ଲୁଗାରେ ଅନୁବାଦିତ କରବା କାରଣ ଅନୁବାଦକ
 ମହାଶୟ ଯେ ବଡ଼ ପରଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରଅଛନ୍ତି
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାର୍ତ୍ତିକ ବାବୁ ଦାବମୀ
 ଶୁକରରେ ବସୁଷ କରାଇ ଏବେ ସାହୁରୀ
 ସେବାରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ଦେଖି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ
 ଦେଲୁ ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ଦେନ
 ଉତ୍କଳର ସାହୁରୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନୁଗ୍ରହ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ବହିର ଗୁଣା ବିଶୁଦ୍ଧ ଓ ସରଳ । ବସୁଷ
 ଓ ରୁଧ ଅନୁଗେଧରେ ଏବଦପେକ୍ଷା ଅନୁମାତେ
 ଅଧିକ କିଛି ତାଙ୍କଠାରୁ ଅତୀ ତୁରୁ ନ ଥିଲେ ସୁଦା
 ସମୟୋଚିତ ରୁଦ ଉଦ୍ଦୀପକ ଧର୍ମଶିଖା ପଦ କାବ୍ୟ
 ପାଇଥିଲେ ବିଶେଷ ସୁଖୀ ହୋଇ ଥାନ୍ତୁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ମମ୍ବାଦ ।

ଭଲକତା ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ବିଜୟ ପ୍ରେସର ଓକ୍ସିଡ଼ିସିପ ବାବୁ
 ଦଳେନାଥ କୁମାରଙ୍କୁ ଏବଦପେକ୍ଷା ସାମ୍ବାଦିକ ଉତ୍କ-
 କର ଓ ସେହି ଉତ୍କଳର ପ୍ରଥମପେକ୍ଷା ଓକ୍ସିଡ଼ିସିପ
 ବାବୁ ମଦୁଧନାଥ ତରକଣୀ ବାବୁଙ୍କୁ ବୈତରଣୀ ନରକ-
 ନରୁ ବଦ ଦେଲେ ।
 ବଃକର ସକ ଡେ: ମାଲକେଟ ବାବୁ କୃଷକ ସୋଷ ଓ
 ଶାଳପୁରର ସକ ଡେ: ମାଲକେଟ ମୈତ୍ରୀର ବୈଷ୍ଣବ ମଦୁଧନ
 ଅବଦର ବିଜୟ ପ୍ରେସୀ ମାଲକେଟର ଶ୍ରମଦା ପାଇଲେ ।
 ଶାଳପୁରର ସବରୁଜବନାଇ ଅତିସାର ସ୍ୱପ୍ନ ପୂର୍ବକ
 ମୈତ୍ରୀ ବାବୁଙ୍କୁ ସେଠା ଯେଉଁକାଳୋର ଚେପାଦ-
 ମାଳ କରୁ ଦେଲେ ।

ବାବୁ ମୋଇରଜ ମିତ୍ର ସଃବ. ନପର ସଦୃଶ ଦେବାଳ
 କୋର୍ଡ଼ର ଚେପାଦମାଳ ନିୟୁକ୍ତ ଦେଲେ ।
 ଗତ ତା ୧୯୦୧ ଡେ ଶେଷଦେବା ସମ୍ପାଦକେ କଃକେ
 ୧୧୦, ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୧୨୦, ଅନୁଗୁଳରେ ୧୨୨ ପୃଷ୍ଠା
 ୧୨୨ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରେ ୧୨୨ ଉପ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିଲା ।
 ଗତ ତା ୧୯୦୧ ଡେ ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପାଦକେ କୁଉଲର
 ଦର ସଦ କଃକେ ସେ ୧୧୪, ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ସମ୍ବଲପୁ
 ରରେ ସେ ୧୧୫ ଅନୁଗୁଳରେ ସେ ୧୧୬ ଓ ସମ୍ବଲପୁ ୧୨୧

ସ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ନଗରର ବାଳକନାଚର ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ପଦଳୀରେ
 ଗୋଟିଏ ମୃତ ପିତୃର ମସ୍ତକ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱପ୍ନ । ତାହାର ମାଉସୀରେ
 ଦେହ ତାଳ ମାତ୍ର ପକାଇଦେଇ ସକାଳ ପ୍ରକାତ ପାଇବାକୁ
 ସୁଦୃଶ ଚପଟ ହେଉଅଛି ।
 ନୟାଗଡ଼ର ମାଉସୀକୃଷ୍ଣାହରୁ କେତେଅଧା ସ୍ତ୍ରୀ
 ଦେବୀରୁ ଅଠଗଡ଼ ଉପକା ନିଧ ଦେହେ ପ୍ରତି ପୁଷ୍ପ
 ସଦେହ ବର ପ୍ରଦାନି ଅଭରଣ ଦ ୧୦୧ ପା ମତେ ବସନ
 ଦେଇ ଅନ୍ତେ ଅସମୀ ଦାକରରେ ଅଛି ।
 ଶ୍ରୀପୁତ ଜଣ ସାହେବ ଅସମୀ ରବିବାର ପରସ ବିଗର
 ସକାଶେ ବାଲେଶ୍ୱର ଯାଆ କରନ୍ଦେ ।
 ଶ୍ରୀପୁତ ବନିନନ ସାହେବ ଗତ ରୁଧକାର ସମ୍ବଲପୁର
 ଗମନ କଲେ ।

ଗତ ରବିବାରଠାରୁ ରୁଧକାରଯାଏ ବ ୪ ନ ଝଡ଼ି ହୋଇ-
 ଥିଲା ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ସୋମବାର ସକାଳେ ଗତ ଶନିବର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଥିଲା । ତହିଁଝରୁ ଶନିବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶ୍ରୀପୁ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ଝଡ଼ି ଓଡ଼ିଶାର ସବଦେନ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଉପକୃ-
 ଲରେ ବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଅଛି । ସମ୍ବଲପୁର ଓ ଶ୍ରୀଜୀ-
 ଠରେ ଅତ ସାମାନ୍ୟ ନଳ ଦେଶ ନଗବଦିର ବିସ୍ୱ ନାହିଁ ।
 ସମ୍ବଲର ଅଗଣା ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱରାଧିକ ଅଗାପ୍ରତ ଏବ
 ଗୁଉଲ ବଃ ସୁଲକ ହୋଇଅଛି ।

ଦେବଦତ୍ତା ଉଦ୍ଦା ଶିଖିଆ ମିରଜାଫ ଓ ସାମ ମିରଜାଫ
 ନିତୋଲ ଦେବା ବିନୟର ଦେବେଦେବକୁ ଟିକା ଦେଇ
 ପରାଠା ଠକା ନେଇଥିଲା ଅପଦ୍ୟରେ ପାନକରେ ଧାଇ
 ମକଦମା ବିଗର ହେଉଅଛି ।

ତମକୁର ବସ୍ୟାତ ଉଦ୍ଦା ବାବୁ ଶାସ୍ତ୍ରୋଚାଥ କ୍ରିଡ଼
 ଗାଧାବର ଉତ୍ତମ୍ ସୁନ ଶ୍ରୀମତୀ ଅସୁଦୋଷ ସିଡ଼ମ୍ପ ବଲ ଏନ
 ଏବ ପରାଶାରେ ଉତ୍ତମ୍ ହୋଇ ତରଣା ବଦ୍ୟ ଅଧିକାର୍ଥେ
 ବିସତ ଶାନ୍ତକରଅଛନ୍ତି ।—ମୋ ବା

ଶ୍ରୀକାବତୀ ନମା ବକ୍ତିରେ ମେହଲପୁର ବାଣାଲ ସା
 ତା ଉ ଅନବ ବଦବାଳ ଗଣିତାଉଅଛି ଓ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର
 ଶରାହୋଇଅଛି । କେତେକର୍ତ୍ତ ହେଉ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବକ୍ତିର
 ଉତ୍ତମ୍ ନ ସଦ ।—ମୋ ବା

ଗଜବର୍ଣ୍ଣ ଏହା ବଜାଦେଶରୁ ଲୁଗା, ଲୁଗା, ଲୁଚାକାସକ,
 ଲସନ, ଲୁଗା, ଘର, ତାପନ, କୁଞ୍ଜ, ସୁଦା, ଉତ୍ତମ ପ୍ରବତ
 ୬ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପଦ୍ୟ ଅମଦାନ ହୋଇଥିଲା । ହୁଏ ଓ
 ଅଦିଆସ୍ତ ତ୍ୟାଗକର ଏବଦେଶରେ ସଦେଶା ବ୍ୟବସାୟ
 କରବାକୁ ପ୍ରବ ପଦକର ନ ଦେଲେ କେବଳ ହୋହୋହାବ
 କିଛି ପଲ ନାହିଁ ।—ରା ବା

ଉତ୍କଳରେ ସମାଜସଂସ୍କାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନେକ ସୁନାଶାଏ ମାତ୍ର
 ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖା ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ବ୍ରାହ୍ମଣସମିତ-
 ମାନ ଏବଦ ସୁଦା ଅସଦତରା କହ ତଃ କାର୍ଣ ଦେଖା-
 ରରେ କିଛି ଦେବ ।—ରା ବା

ସବୁ ଶକ୍ତିର ଅପ ବାଦର ପୂର୍ବର ଶକ୍ତିର ଯୋଗ
ସାହିତ୍ୟରେ। କିନ୍ତୁ ଇତିହାସ ସ୍ମୃତିର କିଛି ଶକ୍ତିର ଯୋଗ
ଦେଇ ସ୍ମୃତିର ଉପାଦାନ ଯଦି ୩୫ ନିକେ ଅପେକ୍ଷା
ହେବ ।— ଓ ୧୮ ଓ ୩

ଏକ ୩୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକରୁ ପୁରାଣରେ ସମସ୍ତ
ଅପାତ୍ତର ନ ପାରିବାର ଦେଖି ପଞ୍ଚମ୍ଭୁବ ସମା ୩୦ ଦୁଇ
୫୫। ପଞ୍ଚମ୍ଭୁବ ସମା ଶକ୍ତି ଦେଇପାରିବ କିମ୍ପେ ପଞ୍ଚମ୍ଭୁବ
ରହିପାରିବ ।

ଦେଲ୍ୟାପତ୍ତା-ସମାଦ ।

ଏକଦିନରେ ବିପଦୀ ବଞ୍ଚାଣୀ ଦୋର ଅଧ୍ୟାୟ ଦୋ-
ପସର କିମ୍ପେ ସର ଓ କୋଲପ ୫୫। ଦୋରସାଦପତ୍ତ
ମାନ ହୁଏ। ଶାନ୍ତ ବକି ଦୋରାକୁ ବସୁଦେବ ଶକ୍ତି ନ୍ୟ
ଦୋର ସାଦପତ୍ତ ।

କାମିନୀ ଗାଠି କାମରେ ନୁହେଁ ସୁଦେଇ ସେ ୧୧ ର ଓ
୫୫ ସେ ୩୦୩୨ ର ଉପରେ ମିଳୁଅଛି ।

ଏକ ଶକ୍ତିରାଠାକୁ ବୁଝାବାର ସୁଦ୍ଧା ଏକଦିନେ ଯୁକ୍ତ ବୁଝି
ଦୋରସାଦ । ଶାନ୍ତ ବକି ସର କଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସମେ
ନକା ବସୁଅଛି ।

ଅନୁମାନେ ଅନନ୍ତା ହିରା କୁପ୍ତିକେର ଅଧିକାର
Civil Hospita Assistant.) ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତ କାନ୍ତ
କାମରେ ଯେଉଁଠାକୁ ଏକ ଅଧିକାର ପ୍ରସବ ସେନା ଅବଗତ
ଦୋର କିମ୍ପେ ଦେଲୁ । କୁଅ ଗାସନ ଗ୍ରାମରେ ଅନୁମାପତ
ଏକ ଶକ୍ତିରାଠାକୁ ବୁଝାବାର ଦିନ ପକ୍ଷିକାକୁ ପାଠ୍ୟର ଶକ୍ତି
ଶକ୍ତିର ଶକ୍ତି ଦିନରେ ଅଧିକାର ଦେଖା ଅନୁରୁପ ଦୋର
କିମ୍ପେ ପ୍ରସବକାର ଦେଲୁ ନଳ ଶାନ୍ତ ଦେଲୁ । ଶକ୍ତି ସର ଦିନ
ଅନୁରୁପ କଳାବକି ଏକଦିନରେ ବକି ଦୋର କାମରେ ୨୨
୨୨ରୁ ଏକ ବସୁଦେବ ଶାନ୍ତ କାନ୍ତର ପକ୍ଷର । ଶକ୍ତି ଦିନ
ପର ସେହି ଶାନ୍ତକା ଦୋରା ଶାନ୍ତକା ସେହି ପଥ ଦେଲୁ
କାମରେ ଏକଦିନ କାନ୍ତର ପକ୍ଷର । ଏହିପରି କଳେ ୩ ଦିନ
ଶକ୍ତି ଦୋରମାନ ପର ଶକ୍ତିରାଠା କେବେ ଶାନ୍ତରୁ ଅପ
କାନ୍ତର କାନ୍ତର କେଲୁଅଛି । ଅଥ ମହାଶୟ ଶକ୍ତି-
ଶାନ୍ତ କାନ୍ତର ମନୁଷ୍ୟ ଅବଶା ଦେଖି ଅତି ସାଧ୍ୟକାରୀ ଓ
ଶିଷ୍ଟ ହୁଏତା ସହର ନାହିଁ ପଞ୍ଚମ୍ଭୁବ ଯୋଗକାନ୍ତରା କାନ୍ତ
ବୁଝି କିମ୍ପେ ଦେଲୁ ଦେଲୁ ଶକ୍ତି ବିଷୟ ଯୁକ୍ତ । ଶକ୍ତି ଦିନ
ଏକ୍ରୀ କିମ୍ପେ କାନ୍ତର କଳ ଅପି ଉପର ପକ୍ଷର କଳ ପଞ୍ଚି
କାମରେ କେଲୁ । ସେହି ଶକ୍ତିରାଠା ଏକଦିନେ ବସୁଦେବ ଦୋରସାଦ
ସେ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ଶାନ୍ତକା ଶକ୍ତିରାଠା ସମସ୍ତେ ସୁକ୍ତ
ଦେଖି ପାରିବେ ଯାହା ଦେଲୁ ସୁଖର କିମ୍ପେ ସେ ଉପକ-
କଳ ଅପେକ୍ଷା କାନ୍ତର ପ୍ରସବିତ ଗ୍ରାମ କିମ୍ପେ ଦୁଇ ଦୋର
କଳେ ଅପେକ୍ଷା କିମ୍ପେ କଳୁଅଛି ।

ଅନନ୍ତା ଦାୟିତ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ଦିଶକ କାନ୍ତ ଶ୍ରୀ ପାଞ୍ଚକଳ ସୁକ୍ତି
କାନ୍ତାଠାରେ ଶକ୍ତିର କଳକାର ଶାନ୍ତ ଦୋରାପକ୍ଷରେ
ଶକ୍ତିର ଅନୁମାନେ ଶକ୍ତିର ଶକ୍ତିରାଠା ଏକ ସର ଅଧିକାର
କଳରେ ସରରେ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି, ଦିଶକ ଓ କଳପ ସୁକ୍ତ
କାନ୍ତ ଯୋଗ ଦେଲୁ । ସରରେ ସୁକ୍ତିର ଦୋରକଳା
ଶକ୍ତିର ଶକ୍ତି ଓ ପଦାମୟ ପ୍ରକଳ ଉପକଳ, କଳକା
ଓ କଳପ ଓ ପାଦସି ଶକ୍ତିରେ ଅନୁମାନକାରୀ ପାଦ
ଦୋରସାଦ ଓ କଳକାମାନେ ପରୁ ସାନ୍ତକଳ କାନ୍ତର
କୋଟିଏ ସୁକ୍ତିପଦକ (Goli medal) ଉପକାର
ଏକଦିନ ସର କଳକେଲୁ ।

ସମ୍ଭବପୁର ସମାଦ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଠାକୁର କାନ୍ତାପକ୍ଷରୁ ବୁଝା ଏଠାକୁ
ଅଧିକାର । ଏ ମହାଶା ୧୫, ଏ ଉପାଧି ଯାଏ । ଦିନଠାକୁ
ଅଧିକ କଳ ଓ ୨ ଉପ ପଞ୍ଚମ୍ଭୁବ ଦେବକ ଅଧିକାରରେ
ଏଠା ଶକ୍ତିର ଦୁଇରେ କଳକା ଦେଲୁ । ଏ କଳେ
ପ୍ରଧାନ ହୁଏ । ହୁଏ ଦୁଇମାନ ଶାନ୍ତରା କାନ୍ତ ସମସ୍ତେ

ଅଧିକ ସରକାରେ କଳକା ସୁକ୍ତି ସୁକ୍ତି ଏକେ ଓ ଶକ୍ତି
କଳକରେ ଶାନ୍ତ କି ଦୋରାକୁ ପିଣ୍ଡରେ ଓ ପିଣ୍ଡକଳରେ
ଗ୍ରୋରାମାନେ ଦୋରାମାନ ଦୋରାମାନ ।

ଅନୁମାନେ ନୁହେଁ କାନ୍ତର ବାସୁଦେବ ଅଧିକାରୀ
ସରକ କଳପକ୍ଷରୁ । ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ନିକେ କଳପକ୍ଷରୁ ।
ଦେଲିମାନେ ଦେଲିମାନ ସରକ କଳପକ୍ଷରୁ ।

ଏକ ମାସ ବା ୩ ଦିନରେ ଏଠା ଦାୟିତ୍ୱ ମୋକ୍ତି
ମେଡ଼ର ଦେଲିମାନ କଳପକା କୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଦେଲୁ
ଦୋରସାଦ । ତହିଁରେ ୫୨୨ କାର କୋଟି ସରକ କଳପ
କଳ । କୋଟିଏ କଳପର ସୁକ୍ତି ସୁକ୍ତିର ସରକ କଳପକ୍ଷର
କାନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣକଳ ଠାକୁର ୫୨୨ କାର କୋଟି କଳପକ୍ଷର
କାନ୍ତା ଦେଲୁ ମସଲମାନ ଓ କଳକାରେ ମସଲମ ଅଧିକାର
କିମ୍ପେ ଦେଲୁ । ଦାନ୍ତା କଳକରେ ଦାନ୍ତା କଳକରେ
ଅଧିକାରୀ କଳ । ଅନା ମହାଦ କଳପକ୍ଷର । ମହାଦ କଳ-
ପକ୍ଷ ଏଠାରେ କଳପକ୍ଷର ଉତ୍କଳ କାନ୍ତ ଦୋରାକେ ନାହିଁ ସେନ
ଓ ଏଠାରେ ଅନେକ ଦେଲୁ ନିସ୍ତୁ ଦୋରାକେଲୁ ଓ କଳକ
ସମସ୍ତର ମିସଲରେ କଳକ କେବେ ଦେଲୁଅଛି ।

ଏଠା ପଦ୍ମପୁର ଶାନ୍ତା ଉପକା ଦେଲୁ ଶ୍ରୀମତ୍ତ କଳକର
ଦେଲୁ କାନ୍ତର ଶାନ୍ତ କଳକାରେ ଦାନ୍ତା ମାତ୍ର ପକାକେଲୁ
କେଲୁ ମାନକେଲୁ କାନ୍ତ କଳକାରେ କିମ୍ପେ ଅପାକରେ
କେଲୁଅଧିକ ଅଛି ।

ଏଠା ଦାୟିତ୍ୱର ସୁକ୍ତି ଦିଶକ କାନ୍ତ କାନ୍ତାକେଲୁ ମିଳୁ
କି, ଏ କଳକାରେ ପାସ କଳ ଉତ୍କଳ କାନ୍ତ ଅଧିକ କଳ
ଅଛି । ଦାନ୍ତାକେ ଶାନ୍ତରେ ଏଠାରେ କଳକାରେ ପକ୍ଷରେ
କଳକାରେ ଦେଲୁଅଧିକା କଳେ ଅଧିକାରୀ କଳୁଅଛି ।

ଏଠା କଳ ସାଧକବକ୍ଷର ପଦ୍ମ ୫୨୨୦୦ କାର କଳକା
କଳ ଶକ୍ତିର ଶାନ୍ତର କଳକାରେ କୋଟି ଉପକେଲୁ କାନ୍ତ
କାନ୍ତାକେଲୁ କଳ ଓ ଦିଶି ସୁକ୍ତିର ସରକ କଳକେଲୁ ୨୨୨୨-
କଳ ଠାକୁର ଉତ୍କଳ କାନ୍ତ କଳ କେବେ ଅଧିକାରୀ
କୋଟିଏ କୋଟିଏ ଓ କାନ୍ତ ଦକା ସୁକ୍ତିର ଠାକୁରାଣୀ ।

ପ୍ରେମକବିତା ।

ପଦ୍ମପ୍ରେମକଳ ମନାମତ ସକାଶେ ଅନୁମାନେ
କାନ୍ତା କୋଟି ।

To The Editor, Utkal Deepika
Sir,

The purpose underlying all legal punish-
ments is either educative, deterrent or
vindictive. Law is the other name for
morality and when the latter is outraged,
the well-being of society cries for justice
which does the needful and restores the
disturbed equilibrium. The sanction and
authority of the State is only a powerful
auxiliary to the unwritten code of ethics
whereby society is chiefly controlled. It
is the sacred and imperative duty of the
State to legislate for and penalise wrong-
ful acts on the part of the people entrusted to
its care. Whatever tends to retard the pro-
gress of society towards perfection or is in
any way detrimental to its all-round well-
being must be suppressed by the iron-hand
of legislature. The Gaekwar of Baroda has
successfully stamped out the drink-evil
among boys by legislation. He has penalised
early marriage, introduced compulsory
education among his subjects and eradicated
the manifold social evils that were hamper-
ing the growth of a robust nationality.
The Raja of Sirmur following in the wake
of the Gaekwar has issued a regulation
which runs as follows:—

"Whoever being under eighteen years of
age smokes cigars, cigarettes, uses or
smokes tobacco or opium in any manner, or
indulges in any intoxicating drug, wine,
spirit, or other intoxicates, or any prepara-
tion made thereof, except on the prescrip-
tion of a physician, shall, on conviction by
a Magistrate ***** be punished with either

- (a) fine not exceeding rupees ten.
- (b) simple imprisonment not exceeding fifteen days.
- (c) whipping not exceeding twelve stripes.
- (d) any combination of these offences.
- or (e) in cases in which fine shall only be imposed, in default of fine, simple imprisonment not exceeding fifteen days.

This movement is not confined to India
alone. In Canada a statute has been passed
against selling cigarettes to boys. The pro-
hibition has been strictly enforced under an
amendment of the Penal Code inflicting
heavy fines on tobaccoists selling cigarettes
to boys, and empowering the police to con-
fiscate any cigarettes found on youths under
eighteen years of age.

Evidently parental authority is unable to
fight out the ruinous habit of smoking and
drunkenness among boys. Fortunately in
India, wine is less indulged in than other
intoxicates by our boys. The disastrous
consequences of smoking tobacco by boys
have arrested the attention of eminent men
including members of the House of Com-
mons. It is time that the Government
should seriously consider the question of
legislating for the prevention of this juve-
nile crime. If any public-spirited mem-
ber of the Legislative Council takes up this
important question in right earnest, surely
the Government will move in this direction.
Following a strict policy of non-interference,
for good or evil—the Government have left
us severely alone in our social affairs. We
cannot expect any Government co-operation
in the difficult task of removing the corrod-
ing elements from our social organism.
But we are confident, that in this matter
wherein is involved the well-being of the
future citizens of the empire, the Govern-
ment will lend the weight of its authority
in stamping out this crying nuisance from
our society.

Telengabazar } I am, Yours obediently
6-9-08 } Jyoti Prasad Banerjee B.L.

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମାପେକ୍ଷ ।

ମହାଶୟ !

। ପ୍ର । ପଦ୍ମପୁର ବନ୍ଦୁଗ୍ରାମ ମୌଜାରେ
ଧ୍ୱନା ବନ୍ଦୁଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲକୁ ନିର୍ମାଣ
ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ
ଦୋରସାଦା କରତ ଓ ଦାନାମାନଙ୍କ ନାମ
କଳା ଉକ୍ତି ସୁକ୍ତିର ସମ୍ପାଦକ ଅପେକ୍ଷ
ପଦ୍ମକାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି କି ମାତ୍ର ପଦାଠି
ଦାନାମାନଙ୍କ ନାମ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ ଦେବ
କୋଲି ବହିରେ ଉତ୍କଳ କ ଧ୍ୱନାକୁ
ଅଧିକାର ଦେଲୁ । କଳପ ଦେବା ଏକା ସେ
ଦାନ. ସୋରାଧ ଅପେ ଅଧିକାରୀମାନେ କଳକ
ସୋରାଧ ଦୁକେ ଏକ । ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟଙ୍କର
ଭ୍ରମ କଥାଏ । ଏହି ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ କରବାକୁ
ତତ୍ପର ଦେବା ଦାୟତା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅଧିକାର
କରୁଅଛି ।

ଚୌଧୁରୀକାର କଳପକ୍ଷ
କିମ୍ପେ ଶ୍ରୀ ଦାନାମାନଙ୍କୋର ଗୋଷ
କେ ସି ଅଧିକ
କୋଟିଏ କଳକାରେ କଳକାରେ
୧ । ୧ । ୦ ୧ । ମୁ । ବନ୍ଦୁଗ୍ରାମ